

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Se bodo kosovski rudniki spremenili v največje in najstramotnejše jugoslovansko grobišče

Je oblast res več vredna od človeških življenj

Kosovski rudarji, skupaj okrog 3000 v starotrškem in drugih rudnikih, vztrajajo na meji izčrpanosti pod zemljo že osmi dan. Zaobljubili so se, da jih ne bo prej iz jame, dokler ne bodo dobili pismenih zagotovil, da so funkcionarji Morina, Azemi in Šukrija odstopili. Vsa dosedanja pogajanja so bila jalova. Rudarji, s katerimi se solidarizirajo kosovski intelektualci in dijaki ter študentje, zbrani v športni dvorani, ne verjamejo obljubam. Kljub številnim pozivom, da je sedaj prednostna humana in človeška akcija rešitev rudarskih življenj, pa vodstvo jugoslovanske države in partije, z njima pa srbsko in kosovsko vodstvo terja prekinitve stavke ter vzpostavitev reda. V pokrajino je državno predstvo poslalo dodatne vojaške in policijske enote. V tujini pišejo, da sta pokrajina in Jugoslavija na meji izrednega stanja. V Sloveniji ljudje množično podpisujejo izjavo za mir, demokracijo in sožitje v pokrajini in v državi ter zoper uvedbo izrednega stanja.

Vedno več rudarjev niha med življenjem in smrtjo. Najhujše primere vozijo v tovarniško ambulanto, kjer jim nudijo prvo pomoč in jih skušajo napotiti v bolnico, vendar rudarji to odklanjajo in se vračajo nazaj v jamo, k tovarišem, katerim so obljubili, da bodo, če bo treba, umrli skupaj. Dva rudarja sta že v smrtni

meljev ustave iz leta 1974, o dopolnilih k srbski ustavi pa bo ponovno razpravljala pokrajinska skupščina. Glede odstopov Rahmana Morine naj bi odločal pokrajinski komite ZK, o odstopu Alija Skukrije centralni komite ZKJ, o odstopu Husamedina Azemija pa komite v Prištini.

Kdaj naj bi bile te seje, še ni znano. Kosovske oblasti, sta potrdila funkcionarja, nimajo spiska organizatorjev novembrskih shodov Albancev in zato ni pričakovati represalij. Rudarji tega niso sprejeli in vztrajajo, da morajo ti trije pismeno potrditi odstop. Šele nato bi prišli na plano in se pogovarjali o uresničitvi drugih zahtev.

Odzivi na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini

Predsedstvo hrvaškega sindikata je obsojilo počasno in neučinkovito reševanje kosovske drame in terjalo, da morajo Morina, Šukrija in Azemi odstopiti, saj bi s tem rešili delavska življenja, ki so veliko več vredna kot stolčki politikov. Enako sodi tudi predsedstvo hrvaškega centralnega komiteja. Pozivi k rešitvi človeških življenj prihajajo vedno bolj množično tudi iz Bosne in Hercegovine.

Rahman Morina: za politiko gre, ne za moralo

Rahman Morina, bivši pokrajinski sekretar za notranje zadeve in sedanjí predsednik predsedstva ZK Kosova, katerega odstop zahtevajo rudarji, je med drugim dejal: "Bil bi najsrečnejši, če bi moj odstop pomenil rešitev. Svoj odstop sem ponudil, vendar je to tako kot bi vrgel puško v koruzo. Če je beseda o etiki, potem ni problema. Takoj bi odšel. Toda preko rudarjev v Starem trgu so bile postavljene politične zahteve in to brez argumentov. To, kar se sedaj dogaja, je preračunana igra za odhod vodstva, s katerim bi odšla tudi politika ZKJ, ki smo jo začeli uveljavljati. O tem nisem odločal sam, zato tudi sam ne morem odločiti o svojem odhodu. Na to dolžnost nisem odšel sam od sebe. Zda gre za politiko, ne za moralo."

Žiro računa pomoči

Republiška konferenca ZSMS in Rdeči križ Slovenije sta odprla žiro računa za pomoč stavkajočim delavcem. Številka sklada ZSMS je 50101 - 678 - 47163, številka Rdečega križa pa 50101 - 678 - 51579, obakrat s pripisom Za Kosovo.

nevarnosti, drugim, če drama ne bo prekinjena, pa grozi enako. V nedeljo so nekateri kosovski politiki zagotavljali, da je bilo z rudarji doseženo soglasje, vendar se je kmalu izkazalo, da so te besede neosnovane. Rudarjev ni uspel prepričati predsednik predsedstva pokrajine Remzi Kolgeci, ki je dejal, da bodo o Morininem odstopu razpravljali na prvi seji pokrajinskega komiteja ZK. Z rudarji sta se pogovarjala tudi pokrajinska funkcionarja Rexepi in Selami in jima posredovala mnenje pokrajinskega partijskega in državnega vodstva. Obe predsedstvi zagotavljata rudarjem, da ustavna dopolnila ne bodo spremenila te

V številnih krajevnih skupnostih, delovnih organizacijah in na drugih mestih na Gorenjskem so včeraj začeli zbirati podpise zoper izredno razmere na Kosovu in v državi, s tem pa bodo nadaljevali tudi danes. Po prvih podatkih, je bil odziv ljudi izjemno velik. Samo v stavbi kranjske občinske skupščine (od koder je posnetek) se je včeraj v manj kot dveh urah podpisalo prek dvesto občanov. — Foto: F. Perdan

Temeljna banka Gorenjske

ljubljanska banka

GORENJSKI BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Husamedin Azemi odstopil

Ob pol dveh so iz Prištine sporočili, da je odstopil Husamedin Azemi, predsednik prištinskega komiteja ZK. Pričakujejo, da bo v nekaj urah znana tudi zahteva po odstopu Morine in Šukrija.

Jutri izredno zasedanje republiške skupščine

Predsedstvo republiške konference SZDL je včeraj obsojilo ravnanje v primeru rudarjev na Kosovu in podpisalo skupno izjavo za razum, mir, sožitje in zoper izredno stanje. Sklenili so, da bo jutri izredno zasedanje republiške skupščine.

Izjava medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko

"Globoko pretreseni in ogorčeni nad nerazumljivo počasnim, nenačelnim in nehumanim odnosom do človeške tragedije, ki se dogaja na Kosovu, zahtevamo, da se: - izpolni pogoje, ki bodo preprečili smrt rudarjev - ustvarita takšna politična osnova in takšno delovanje, še zlasti v ZK Srbije in ZK Kosova, ki bosta omogočila mednacionalno strpnost in sožitje na Kosovu - takoj objavi dokumente, iz katerih bo razvidno, kdo se je zavzemal za reševanje politične napetosti in kdo jo je blokiral"

Več kot tisoč rudarjev albanske narodnosti v rudnikih Trepče je prebilo pod zemljo že sedmi dan — preizkušnje človekovih zmogljivosti in vztrajnosti. Onemogli so vsi, zdravniško pomoč je iskalo že 550 rudarjev. V nedeljo so iz jame prinesli prvega rudarja; zdravniki se borijo za njegovo življenje. (Telefoto: Tanjug).

Splošno stavko so začeli že v večini kosovskih tovarnah in ustanovah. Življenje je omrtvičeno, zasebni lokali so zaprti, pokrajini primanjkuje živil. Tragedija se seli v domove. Družine so odrgane od očetov, bratov. Ne vedo, kaj je z njimi. Že siceršnja revščina se pogloblja, proizvodnja se ustavlja, nekateri tuji partnerji pa grozijo, da bodo prekinili sodelovanje.

Pokrajina ječi v tragediji, joče in kliče, naj se problem reši v dobro človeka, pa naj bo te ali one narodnosti, te ali drugačne

vere. Za normalnega človeka, ki želi sebi in drugim dobro, je nerazumljiva otopelost politike in njena gluhost, borba za zadržitev položajev in oblasti, nedaleč stran pa so na meji življenja ljudje, na volji in svobodi katerih naj bi bil grajen naš sistem. Soglašam: ko bo umrl prvi rudar, bo konec avnojske Jugoslavije, socialistične, samoupravne, federativne, ampak bosta od nje ostala le država in njena vsemo- gočna oblast!

nadaljevanje na zadnji strani

Proti uvedbi izrednega stanja, za mir in sožitje na Kosovu

Dogodki zadnjih dni na Kosovu so dokončno odprli oči vsakomur, ki je še dvomil o tem, kam pelje politika mednacionalnega zaostrovanja, nasilnega poenotenja ter iskanja sovražnikov: v tragične, samomorilske oblike protestov, ki so sami najboljši dokaz, da komunikacija ni več možna, in naposled v izredno stanje, poseg represivnih organov. Priče smo doslej najbolj resni ogroženosti Jugoslavije kot svobodne skupnosti narodov in narodnosti.

Državljeni in državljanke SR Slovenije in SFRJ s podpisom te izjave izražamo:

našo polno človeško solidar- nost s stavkajočimi kosovskimi rudarji: prepričati je treba sleherno človeško žrtev, ki bi lahko pripeljala do tragedije neslutelnih razsežnosti;

naše najostreje nestrinjanje s tisto politiko, ki je nujno mora- la pripeljati do skrajnega poslabšanja in zaostrovanja raz- mer v SAP Kosovu in v vsej državi, še posebej pa z neodgovornim, politično nespametnim in

človeško neobčutljivim ravn-anjem najvišjih političnih in državnih teles v SFRJ, SR Srbiji in SAP Kosovu, ki niso storila ničesar za rešitev sedanjega konflikta, pač pa so, nasprotno, prispevala k stopnjevanju nape- tosti in negotovosti.

Trdno smo prepričani, da je pot k rešitvi kosovske in jugoslovanske krize edinole: prizna- vanje politične, ekonomske in kulturne avtonomnosti in ena- kopravnosti vseh narodov in narodnosti, ki živijo v SFRJ; zagotavljanje in spoštovanje temelj- nih človekovih, državljanjskih in nacionalnih pravic in svobosčin v vseh delih SFRJ;

sprememba Jugoslavije v pravo državo, kjer se politične raz- like ne kriminalizirajo, krimi- nal pa je stvar organov pregona, ne pa zastavek v političnih bo- jih;

uveljavljanje duha strpnosti in zavesti o tem, da nas razlike bogatijo in da so največja nevar- nost za obstoj Jugoslavije po- kusni nasilnega poenotenja v imenu prevlade katerekoli ideo-

logije ali nacionalnosti.

Podpisani državljani in drža- vljanke izražamo trdno odloče- nost in nepopustljivo voljo, da se bomo:

bojevali proti vsem in vsakrš- nim poskusom vsiljevanja logi- ke izrednih razmer in izrednega stanja, ki onemogoča mir in so- zetje in lahko pripelje do drža- vljanske vojne; zavzemali za spoštovanje legal- nih institucij in zakonitosti na vseh področjih družbenega, poli- tičnega in kulturnega življenja v vseh delih SFRJ.

Legalne institucije in obstoje- če zakone je mogoče spreminja- ti samo po demokratični poti in ob polnem soglasju vseh priza- detih. Ne dopustimo krivcem za sedanje stanje, da bi se ponudili za rešitelje.

Predvsem pa odločno zahteva- mo, da se nemudoma izpolnijo pogoji, ki so potrebni, da se pre- preči smrt rudarjev.

Ljubljana, 26. II. 1989
Republiška konferenca SZDL
Zveza sindikatov Slovenije
Zveza socialistične mladine
Slovenije

ZADNJA NOVICA Izredno stanje na Kosovu

Včeraj popoldne je radio objavil vest o uvedbi izrednega stanja na Kosovu. V sporočilu je rečeno, da je bila v sredo in četrtek v Beogradu seja predsedstva SFRJ, vodil jo je Raif Dizdarevič, udeležili pa so se je tudi predsedniki vseh republiških predsedstev in drugi najbolj odgovorni funkcionarji federacije. Razpravljali so o Kosovu in možnostih za rešitev rudarjev. Zahtevali so, da je treba narediti vse, da se ne bi razmere še poslabšale. Sprejeli so sklep o ukrepih za zaščito ustavne ureditve in miru na Kosovu. Ukrepe so začeli takoj izvajati.

Popoldne so sporočili, da je odstopil tudi predsednik predsedstva CK ZK Kosova Rahman Morina.

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

IGOR GUZEL
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTARKlofuta
»ubožnici narodov

Nadutost jugoslovanske zunanje politike in ignorantska vzvišenost zveznih oblasti, ki pri tujih opazovalcih zbuja začudenje, pri nas, nemočnih državljanih, pa rastočo tesnobo, sta z uvedbo vizumov za potovanja Jugoslovancev v Zvezno republiko Nemčijo doživeli še eno klofuto. Žal nič ne kaže, da je to kaj streznilo beograjsko kamarijo in jo približalo ravnanju, ki bi ustrezalo vedno bolj obrobni vlogi Jugoslovani v svetu - prav kot nič ne kaže, da bo v prihodnje kakorkoli prislunila pozivom k razumu in odgovornejšemu obnašanju. Molk pooblaščenih organov ob smrtni obsodbi pisatelja Ruschdieja in prihodu iranskega predsednika Ali Hamneija na uradni obisk v SFRJ potrjuje verodostojnost najostrejšega vzdeuka, kar smo jih v zadnjem času zasledili v domačem tisku: povampirjenje sistemskih institucij.

Toda potuhnjena »neutralnost« do Homeinija je postranska zgodba. Pač pa so vizumi mnogo več kot samo simptomatični odraz vsega, o čemer smo bežno spregovorili v uvodu. So sestavni del in hkrati stopnjevanje procesa, ki mu pravimo selitev Jugoslavije na evropsko periferijo, v gospodarsko, kulturno in občo civilizacijsko izolacijo. Tja nas ne pehajo drugi; sami tiščimo vanjo, sami lezemo med eksotične regije, med muzejske eksponate stare celine.

Opozorila iz ZRN so prihajala že dlje časa. Že lani spomladi je visok funkcionar nemškega priseljskega urada pri bonskem notranjem ministrstvu izjavil, da bi morala Jugoslavija nekako preprečiti ali vsaj omejiti naval državljanov SFRJ, ki si prizadevajo pridobiti status političnih ubežnikov. Število prosilcev iz naše države se je namreč v kratkem razdobju povečalo od nekaj sto na nekaj desetisoč in se izenačilo s poljskimi in turškimi azilanti. Seveda je bilo sleherniku jasno, da gre v resnici za ekonomsko in ne za politično emigracijo, kajti po strogih merilih bundestaga, nemškega parlamenta, status režimskih preganjancev zasluži kvečjemu 40 do 60 Jugoslovancev na leto. A veljavna zakonodaja ZRN terja natančno preučitev vsakega zahtevka posebej. Medtem je čakajoči, ki si vmes me sme poskati ne rednega ne kakršnegakoli honorarnega vira zasluzka, deležen gostoljubja države in vnaprej določenih bivalnih okoliših. Vloge je treba rešiti najkasneje v treh letih, problem pa se je zaostri zato, ker so trume »yugosov« prebremenile ustrezne službe in ker slednje tudi dejansko ne morejo izdati pozitivnih ali zavrnitvenih odločb prej kot v enem, ponekod celo v dveh letih.

Časopis Spiegel je konec poletja prvi omenil vizume, ko je v sebi lastnem zajedljivem tonu ugotavljal, da je budžet Zvezne republike Nemčije žrtev internacionalizacije notranjih gospodarskih težav držav, kakršna je Jugoslavija, ki jo je imenoval »ubožni narodov«. Nemčija je bogata, toda ali si v imenu demokracije, v imenu pripadnosti helsinškemu duhu in odprtosti navzven lahko v nedogled privoščijo financiranje beguncev iz območij, kjer jim niti ne poskusijo olajšati položaja?

Očitno je ista pragmatična logika, podprta z računi, naposled prodra tudi v vladnih krogih: načelno stališče zunanega ministra Genscherja se je moralo umakniti argumentom notranjega ministra Zimmermanna. Jugoslavija razen protestov ter sklicevanja na minula zagotovila, dana ob sestankih visokih funkcionarjev obeh držav, ni mogla ponuditi nobenega dokaza, da je ali da bo storila kaj konkretnega za preprečitev stihijskega izseljevanja človeških viškov, ki odhajajo v tujino iskat srečo in večji kos kruha. Kar je šarlatanska politika napravila, redki profesionalni diplomati zaman skušajo prigrati nazaj.

Škoda je še dosti hujska, kot se zdi, če ne upoštevamo verižne posledičnosti. Vstopne vizume bomo poslej Jugoslavlani rabili za potovanje v Grčijo, Francijo in ZRN. Zadnji dve sta najvplivnejši članici Evropske skupnosti. Dvanajsterica naj bi po letu 1998 poenotila tudi odnos do nečlanice. Torej ima Jugoslavija vse možnosti, da bo dobila status tretjerazredne sosedice, ki avtomatično pomeni hude omejitve pri medsebojnem trgovanju, znanstveno-tehničnem sodelovanju in pretoku ljudi. Že doslej ni pokazala nobene volje, da bi svoje norme, standarde in predpise uskladila z Evropo, v kateri postaja poenoteno in poenostavljeno poslovanje na sto in sto področjih alfa in omega organiziranja v družbo višje kakovosti. »Uporniki«, kakršni smo mi, so iz dneva v dan bolj moteči in nič čudnega ni, če Nemci zdaj silijo Avstrijo, naj jih pri vizumih posnema. Odgovor Avstrijev je sicer kategorično nikalen, a obenem je jasno, da funkcije »presteznika« beguncev iz domovine samoupravne socializma ne bodo mogli odrediti. Kako (brezobjazno) jo bodo izvajali, ne vemo. Avstrijski cariniki, ki so zadnji teden priljubljena medijska tarča, pravijo, da bi bili, zahvaljujoč izkušnjam, sposobni že na oko z 90-odstotno točnostjo razločevati med običajnimi potniki in ekonomskimi odseljenci, katerih romanje v širni svet se bo končalo na avstrijsko-nemški meji.

Ali pa na Jesenicah, na Ljubelju, v Fernetičih... Dunaj namreč ugiba, koliko več Jugoslovancev bo v novih razmerah prosilo za azil v Avstriji: lani so jih našli 477 - in le slabi desetini so prižgali zeleno luč. Bistveno okrepljen pritisk bi verjetno spročil selekcioniranje tudi na južnih, ne le na severnih prehodih. V tem primeru je moč predvideti, da bomo zagnali ogorčeni antirasistični vik in krik, vendar brez učinka. Naš ugled v svetu je skopnel, naša zaželenost pa še bolj.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trzinca

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Trzinca, turizem), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Preve in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naročnina za I. tromesečje 32.000 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 - Tekoči račun pri SDK 51500-003-31999 - Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnina 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

PRED VOLITVAMI

Občinska kandidacijska konferenca v Kranju

Igre brez meja

Kranj, 24. februarja - Na petkovi občinski kandidacijski konferenci sta izmed šestih možnih kandidatov za člana predsedstva SFRJ iz Slovenije zadostno podporo (vsaj tretjino glasov navzočih delegatov) dobila le Marko Bulc in Janez Drnovšek. V razpravi so opozorili, naj bodo spremembe volilnega pravilnika pravočasno pripravljene, saj se jih zdaj sproti izmišljajo, kar vnaša nered in zmedo, določiti pa bi morali tudi merila, saj zdaj praktično lahko vsak predlaga vsakogar, kar je podobno igri brez meja.

Uvodoma je spregovoril Ferdo Rauter, predsednik občinske konference SZDL, ki je podal poročilo o opravljenih volilnih postopkih. Oktobra lani so v Kranju evidentirali Milana Kučana, ki pa žal ni pristal na kandidaturu. Na temeljnih kandidacijskih konferencah so imeli ljudje pripombe predvsem na volilni postopek, spraševali so, zakaj odklanjajo kandidaturu ljudje, ki izpolnjujejo vse pogoje in so bili evidentirani, žele pa si tudi neposredne volitve za člane predsedstva SFRJ. Do 24. februarja se je v krajevnih skupnostih in ozidih zvrstilo 149 kandidacijskih konferenc, na njih je sodelovalo 4.684 ljudi. Marko Bulc je dobil podporo na 103 temeljnih kandidacijskih konferencah, Janez Drnovšek na 74, Tomaž Kalin na 10, Gojko Stanič na 26, Dušan Šinigoj na 36 in Vinko Vasle na 15 temeljnih kandidacijskih konferencah.

Ferdo Rauter je bil kritičen do volilnih postopkov, dejal je, da vse do zadnjega niso

Jeseničani so se odločili

Bulc in Drnovšek vredna zaupanja

Jesenice, 23. februarja - Jeseniška občinska kandidacijska konferenca je bila v četrtek. Od 119 članov kandidacijske konference jih je bilo prisotnih 100, ki so tajno glasovali o zaupanju kandidatom za člana predsedstva Jugoslavije iz Slovenije. Nad tretjino vseh glasov na občinski kandidacijski konferenci sta dobila le Marko Bulc in Janez Drnovšek, ki bosta šla kot jeseniška kandidata na sejo re-

publiške kandidacijske konference.

Konferenca se je seznanila tudi s potekom temeljnih kandidacijskih konferenc po krajevnih skupnostih in tovarnah. V krajevnih skupnostih bi moralo biti 13 kandidacijskih konferenc, v združenem delu pa 111. Do četrtega, torej do dneva občinske kandidacijske konference, je občinska konferenca SZDL prejela zapisnike vseh trinajstih

krajevnih kandidacijskih konferenc, iz ozedejev pa jih je prišlo 66 ali slabih 60 odstotkov. Na kandidacijskih konferencah je na osnovi zapisnikov sodelovalo 2646 ljudi, ki so se tudi večinsko izrekli za Bulca in Drnovška, kar pomeni, da so delegati temeljnih kandidacijskih konferenc odobravali na republiško konferenco SZDL. Tri glavne pripombe z jeseniške občine je treba omeniti. Na neposredne tajne

volitve bi morali iti vsi kandidati in v tem smislu kaže spremeniti volilna pravila. Kandidati za take dolžnosti morajo biti gospodarsko razgledani, politično široki, mladi in neobremenjeni s politično preteklostjo. Biti morajo prepričani v pravilnost politike nove Markovičeve vlade in jo tudi z dejanji v predsedstvu države podpirati. Drugače, ob osamljenem Markoviču, iz krize ne bomo izplavali.

J. Košnjek

Škofja Loka: podpora Bulcu in Drnovšku

Škofja Loka, 24. februarja - Na seji škofjeloške občinske kandidacijske konference, ki je bila v petek, sta med šestimi kandidati za člana predsedstva SFRJ iz Slovenije dobila zadostno, enotretjinsko podporo le Marko Bulc in Janez Drnovšek. Delegati so dali Bulcu 60 glasov, Drnovšku 29, Dušanu Šinigoju 18, Gojku Staniču 17, Vinko Vasletu osem in Tomažu Kalinu enega.

Janez Zavrl, predsednik občinske konference SZDL Škofja Loka, je v poročilu o opravljenih kandidacijskih postopkih navedel, da so v škofjeloški občini evidentirali 21 kandidatov, od katerih so jih šest - Marka Bulca, Jožeta Smoleta, Janeza Stanovnika, Milana Kučana, Viktorja Zaklija in Mojco Drčar-Murkovo - predlagali za nadaljnje postopke. Izmed šesterice, ki je od skupno 73 evidentiranih v Sloveniji dala soglasje, sta na temeljnih kandidacijskih konferencah (tako kot na občinski) dobila največjo podporo Bulc in Drnovšek, sledijo pa Stanič, Šinigoj, Vasle in Kalin.

Jože Kranjc, delegat krajevnih skupnosti Trata, je dal pobudo, da naj se konferenca opredeli do prispevka v četrtkovem televizijskem Tedniku, v katerem je bilo govora o ilegalni (anarhistični) organizaciji, za katero se ne ve, kakšni so njeni cilji. Konferenca je obsodila javno predstavitev takšne organizacije in ocenila, da je to v zdajšnjem kriznem času tudi politično nevzdržno.

Ko je Janez Zavrl ocenjeval kandidacijske postopke, je pou-

Letos spomladi poteče prvi dveletni mandat funkcionarjem v občinski skupnosti za proizvodnjo hrane in prekrabo, v cestno-komunalni skupnosti in v skupnosti za varstvo pred požarom. Večina je pripravljena prevzeti funkcijo še za en mandat, trije pa ne - dva zaradi prevelikih obveznosti in eden zavoljo nezdržljivosti poklica s funkcijo. Na seji občinske kandidacijske konference so določili nove kandidate, in sicer Pavleta Razložnika iz Kopačnice za predsednika skupščine skupnosti za varstvo pred požarom in Nika Sedeja iz Železnikov za predsednika zbora uporabnikov iste skupnosti ter Andreja Starmana iz Zirov za podpredsednika skupščine cestno-komunalne skupnosti.

daril, da je bila udeležba na temeljnih kandidacijskih konferencah v delovnih organizacijah in v krajevnih skupnostih tokrat nekoliko slabša kot pri volitvah člana predsedstva SRS in da so se tokrat opredelile do kandidatov tudi vse družbenopolitične

organizacije na ravni občine. Televizijska oddaja, v kateri so se predstavili kandidati, je bila po mnenju škofjeloške SZDL prepozno, sicer pa prekratka. Nekaj kritik je bilo izrečenih tudi na rovaš predstavitev kandidatov na Gorenjskem.

C. Zaplotnik

Ob veliki izgubi v gorenjskem zdravstvu

Mi smo izčrpani

Kranj, februarja - Lani so na Gorenjskem za zdravstvo zbrali 100 milijard, 118 so jih porabili. Za izgube, ki so jo doslej varno pestovale zdravstvene skupnosti, je krivih več dejavnikov, med njimi večletno upadanje deleža sredstev, namenjenega tej dejavnosti. To sila v stalno varčevanje in omejevanje zaposlovanja, medtem ko potreba po tovrstnih storitvah na Gorenjskem stalno narašča.

Gospodarstvo očitno ni zmoglo zadostiti vsem potrebam zdravstva, vsaj ne pri zdajšnjih pravicah. Zato je zdravstveni program že nekaj let nepokrit. V Gorenjski bolnišnici, kot je povedal njen direktor Slavko Osredkar, uspejo pokriti le 80 odstotkov odkupljenega programa. Deloma je tako zaradi indeksa, ki jim ne priznava dejanskih (temveč birokratske) materialnih stroškov, deloma pa zato, ker niso stimulirani za več storitev, glede na to, da pretežni del programa odkupi Gorenjska, le drobec pa se ga poravnava na prosti ceni. Primanjkljaj so doslej zakrivali na račun prisilnega varčevanja, amortizacije, pravočasnega obnavljanja aparatov, zaposlovanja, plač... Vendar bodo tudi te rezerve sčasoma izčrpane in bati se je, da bodo popustili temeljni gorenjski bolnišnici.

Poznavalci so izračunali, da za zdravstveno varstvo na Gorenjskem porabimo toliko kot za tople obroke med delom za zaposlene delavce.

Lekarnam zdravstvene skupnosti do zdaj dolgujejo že 2,3 milijarde, tako da ne more poravnati svojih obveznosti do dobaviteljev, ki tudi že presegajo dve milijardi. Ob dejstvu, da se zdravila neznansko dražijo, saj so od novembra do februarja še enkrat dražja, da zaloge kopnijo, ker ni denarja za vzdrževanje ali pa prihaja prepozno, se je bati, da bo lekarna ostala prazna. Kaj je bolj etično, se sprašuje direktorica Gorenjskih lekarn Fernanda Burdych, pustiti lekarno brez zdravil ali pa terjati takojšnje plačilo od ljudi, kakor so to začeli v ljubljanskih lekarnah.

Tudi v osnovnem zdravstvu je podobno, ugotavlja direktor Miloško Demšar, ki se boji, da bodo izgube in nelikvidnost v zdravstvenih organizacijah kmalu začutili tudi njihovi uporabniki. Ne le za plače zdravstvenih delavcev, tudi za material, za dejavnost bo zmanjkalo denarja. O podobnih težavah sicer toži vse slovensko zdravstvo. Gorenjskemu pa je tem huje, ker nosi 18 odstotkov vseh slovenskih zdravstvenih izgub (desetina vsega slovenskega prebivalstva je na Gorenjskem), ker se izgube in nelikvid-

nost kopičijo že nekaj let, ker so si zaradi desetletnega varčevanja sami zategovali zanko okoli vratu, ker se dušijo v dolgovi do finančno najzahtevnejšega Kliničnega centra (naj spomnimo na račun vreden švicarske klinike, ki je narasel že na 15 starih milijard), ker so bolj kot drugi obremenjeni s solidarnostjo, ker...

Rešitve na Gorenjskem sami ne vidijo, saj so le del zapletenega systemskega koleksija. Potrebne bodo systemske spremembe, ki bodo odpravile v zdravstvu nesprejemljiv storitveni sistem, zagotovile denar iz ne izključno družbenih virov, zmanjšale zdravstvene zmogljivosti po vsej Sloveniji. Ugotovljajo namreč, da gorenjsko zdravstvo le polovico zbrane denarja porabi doma, ves ostali se odlije. Pred kratkim so republiške zdravstvene institucije v Kranju imenoval delovno skupino strokovnjakov in ji dale polnomočje za izdelavo zdravstvenega projekta, ki bi bil učinkovit v današnjih razmerah. Od tega si lahko veliko obetamo, če bodo v republiki prislunili gorenjskim izkušnjam in predlogom (doslej jim niso).

D. Z. Zlebir

Razmišljanja o samostojnosti

Samorastniška Agromehanika

Kranj, 25. febrja - V KŽK-jevi Agromehaniki razmišljajo o samostojnosti, ki jim jo ponuja nova zakonodaja, nikamor pa ne hitijo. Povezanost v raznovrstni KŽK je sicer že zdaj zrahljana, toda njegova vključenost v sozd Mercator ima predvsem zaradi interne banke tudi dobre strani, saj imajo odtlej v Agromehaniki veliko manj problemov z denarjem. V kolikor bodo krenili po samostojni poti, bodo skušali poiskati ustrezne poslovne povezave na področju trženja na tujem trgu, kar je zanje največji problem.

Korenine razmišljanja o samostojnosti zdaj KŽK-jevega tozda Agromehanika tiče pravzaprav v njenem samorastništvu, saj, kakor pravi njen dolgoletni direktor Friderik Lazar, ki ga je zdaj kot v.d. zamenjal Franc Selak, leta 1975 smo šli v tozd kot be-ráci, brez denarja, z najetimi barakami, ki so jih kasneje porušili, zato so nam še dolgo pravili barakarji. Skratka dotedanja delovna enota, ki je nastala iz vzdrževalnih delavnic kmetijskih strojev, je začela dobesedno iz nič, samorastniško. Takšen je dolgo ostal tudi njihov način dela, ki je iz trgovanja počasi prerasel tudi v proizvodnjo, samorastniško so nastajali novi izdelki, kovinsko predelovalna dejavnost pa jih je znotraj Kmetijsko živilskega kombinata tudi sama po sebi napravila za posebnost.

Zaradi svoje posebnosti zelo samostojni že zdaj

Agromehanika ima tako danes samostojno prodajo in trženje, razvoj in finance, na KŽK je navezana le s finančno operativno, formalnimi kadrovskimi zadevami, računalsko obdelavo podatkov, s katero pa niso najbolj zadovoljni, saj jim manjkajo prav njihovim specifičnim potrebam prilagojene obdelave podatkov. Skratka, vse življenjsko pomembne poslovne funkcije v Agromehaniki praktično že imajo, zato je seveda razumljivo, da razmišljajo o samo-

stojnosti, ki jim jo ponuja nova zakonodaja. Pot nazaj v delovno enoto je zanje seveda docela nesprijemljiva.

Pot v samostojnost pa seveda tudi za Agromehaniko nima samo svetlih plati, predstavlja seveda določeno tveganje, zato tudi pretirano ne hite, vsaj dokler interne banke ne bodo izgubile dosedanjega pomena. Odkar je namreč KŽK vključen v sozd Mercator, si lahko pomagajo z interno banko, kar je ob vsesplošnem pomanjkanju denarja in visokih bančnih obrestih seveda zelo pomembna stvar, saj odtlej praktično nimajo več problemov s pomanjkanjem obratnih sredstev.

Povezali bi se pri trženju na tujem

Poleg navezanosti na interno banko jih od hitenja v samostojnost odvrača iskanje povezav pri trženju na tujih trgih, seveda ne v smislu golega izvoza, temveč marketin-ga. V KŽK te dejavnosti niso razvili, tudi Mercator jo za kovinsko predelovalno dejavnost seveda nima. Zato je že doslej Agromehanika ubirala svoje poti, ki čemur je bila seveda prisiljena, saj je izvoz postal njena življenjska nužnost, ko se je pred petimi leti začela kriza tudi na področju prodaje kmetijske mehanizacije.

Pred leti so se tako vključili v Sipov sistem Agros, v katerem je bila tudi kranjska Creina, vendar pa je ta združba pred dvemi

V Agromehaniki so delali tudi minulo soboto, saj hite, da bodo lahko izpolnili izvozno naročilo za Sovjetsko zvezo. Foto: F. Perdan

letih usahnili. Zdaj iščejo nove povezave, ker pa je v Sloveniji sorodnih izdelovalcev malo, jo seveda ne bodo lahko našli. V tem primeru bodo seveda te službe osnovali, bolje rečeno okrepili sami.

Izvoz ima v Agromehaniki že pomemben delež, saj na tujem prodajo približno polovico izdelkov, ki pridejo iz njihovih delavnic. Ker približno polovico prometa predstavlja trgovska dejavnost, polovico pa proizvodna, je imel izvoz lani v celotnem prihodku 20,7 odstotni delež. Na tuje so prodali za 4,5 milijonov dolarjev škropilnice, ki so njihov specializirani izdelek, seveda različnih velikosti in načinov uporabe.

M. Volčjak

»Klasične« in posebne zahteve Iskrinega stavkovnega odbora v Lipnici

Čisti računi - kdo, komu, koliko in kako

Lipnica, 24. februarja - V Iskrini tovarni mehanizmov v Lipnici že nekaj časa deluje petčlanski stavkovni odbor, ki se od podobnih odborov po drugih delovnih (temeljnih) organizacijah ne razlikuje samo po tem, da nima predsednika, ampak tudi po zahtevah. "Stavkovni odbor smo ustanovili predvsem zato, da v tovarni ne bi bilo štrajka - a če bi do njega že prišlo, da bi bil organiziran, je dejal Rado Obid, eden od članov stavkovnega odbora, sicer tudi član občinskega komiteja ZKS Radovljica. "V odboru smo enotni v tem, da stavka ni zdravilo za številne težave in da bi s takšnim načinom reševanja problemov verjetno zgubili tudi kakega kupca z Zahoda."

Nekaj zahtev stavkovnega odbora, ki so jih delavci podprli z glasovanjem po sindikalnih skupinah, sodi v "železni repertoar". To so zahteve po uskladitvi osebnih dohodkov z rastojo življenjskih stroškov in inflacije, zahteve po boljši organizaciji dela, večji odgovornosti, razbre-

menitvi gospodarstva, zahteve, da se "v tovarni zmanjša absolutna moč in nedotakljivost nekaterih mojstrov"...Večina zahtev je posebnih, iskrških, in se nanašajo na položaj lipniške temeljne organizacije v okviru Iskre Kibernetike, na odnose med tozdi, med tozdi in delovno organizacijo. Omenimo le nekatere najpomembnejše! Vodstvo delovne organizacije naj skupaj z vodstvom sozda pripravi do konca prvega četrtletja v skladu z zakonom o podjetjih predlog nove, učinkovitejše organiziranosti Iskre Kibernetike in njenih delov. Uspešnost poslovanja naj bo merilo za delitev dohodka in osebnih dohodkov v posameznih temeljnih organizacijah in med njimi naj bo tudi do 30-odstotna razlika. Temeljne organizacije, ki so skupnega pomena za vso delovno organizacijo in opravljajo storitve tudi za druge tozde, naj zaračunavajo te storitve po konkurenčnih in ne po monopolnih cenah. Vodstvo temeljne in delovne organizacije naj predstavi razvojne načrte in pripravi pregled naložb, iz katerega bo razvidno, koliko "investicijskega dinarja" je bilo v zadnjih petih letih namenjenega lipniškemu tozdu in koliko ostalim delom Kibernetike...

Rado Obid takole komentira

zahteve delavcev: "Smo za to, da ostanemo pod iskrško zvezdo, vendar hočemo tak položaj, da ne bomo za vsak nov stroj spraševali v Kranj...Smo za solidarnost med posameznimi deli Kibernetike, vendar za čiste račune in za tako obliko, da bomo vedeli, koliko in komu smo posodili denar, koliko ga bomo dobili nazaj...Če ne bomo vlagali, bo mo zaostali. Skladišče imamo pod šotorom, proizvodni prostori niso primerni za tako natančno delo, kot je naše, potrebovali bi nove stroje - v Kranju pa pravi-

jo, da ni denarja...Nismo prevratniki, kot so nas v začetku označevali, le delavci smo, ki se zavzemamo za izboljšanje razmer v Kibernetiki."

Delavski svet Iskre Lipnice, ki se je 10. februarja sestel na izredni seji, je potrdil vse glavne zahteve delavcev in njihovega stavkovnega odbora in še posebej poudaril, da mora reorganizacija Kibernetike dopustiti tozdom večjo samostojnost in spodbuditi ljudi za kakovostnejše delo in za večji ostanek dohodka.

C. Zaplotnik

Delegatsko vprašanje

Pošten obračun elektrike

Kranj, 24. februarja - Delegacija krajevne skupnosti Vodovodni stolp je kranjski občinski skupščini zastavila vprašanje o drugičnem, bolj poštenem načinu obračunavanja porabljene električne energije.

Potrošniški svet v kranjski krajevni skupnosti Vodovodni stolp zaradi številnih pritožb ljudi namreč sodi, da je sedanji način obračunavanja porabljene električne energije nesprijemljiv, saj se ljudje počutijo prevarane, takšni občutki pa se stopnjujejo zaradi padanja življenjske ravni in vse večjega deleža, ki ga v družinskem proračunu predstavlja strošek za elektriko.

Dosti je namreč primerov, da ljudje račune preplačujejo, zaradi vsakodnevnega padanja vrednosti dinarja pa se pri načinu enoletnega obračuna počutijo ogoljufane. Pravijo, da je nesprijemljiv odgovor Elektra, da imajo porabniki možnost sprotnega preverjanja in poračunavanja v njihovi službi, saj to vendar ne more biti stvar porabnikov, dosti pa je tudi takšnih, ki zaradi ostarelosti ali bolezni tega ne morejo napraviti. Poleg tega pa ljudje niso motivirani, da bi varčevali z električno energijo.

V krajevni skupnosti Vodovodni stolp zato predlagajo, naj uvedejo plačilo elektrike na vsaka dva meseca in to na dejansko porabo na števec. V bistvu torej zahtevajo nekdanje inkasante. Pri tem pravijo, da se ljudje le tako ne bodo počutili ogoljufane in Elektro si bo le tako ponovno pridobil nekdanji ugled.

Strokovni kolegij Iskre Lipnice meni, da so veliki sistemi obsojeni na propad, da trg prizna le določeno ceno in da kupca prav nič ne zanima, koliko režije se "hrani" s ceno končnega izdelka. Novo organiziranost Kibernetike si zamišlja tako, da bi bile na ravni združenega podjetja organizirane le "strateške dejavnosti", vse operativne pa naj bi prenesli na raven proizvodnje. Tovarna v Lipnici naj bi postala bolj samostojna in odgovorna, še naprej želi biti združena v večji sistem, ki je v primeru krize posameznega programa medsebojno solidaren in pripravljen združevati denar za naložbe zdaj ene zdaj druge tovarne, vendar le na podlagi čistih računov - kdo, komu, koliko in pod kakšnimi pogoji.

Zbor Temeljne banke Gorenjske je sklenil

Prednost petim največjim bolnikom

Kranj, 21. februarja - Zbor temeljne banke Gorenjske je soglašal, da se pomaga jeseniški Železarni, Verigi, Telematiki, Tekstilindusu in Bombažni predilnici in tkalnici Trzič, vendar je sklenil, da se po zaključnem računu skladno z možnostmi pomaga tudi drugim tovarnam, ki se otepajo s težavami.

Vendar pa mora biti take vrste pomoč res gospodarska, ne pa socialna ali kakšne drugačne narave, ki z gospodarskimi metodami zdravljenja nima nič skupnega. Položaj je namreč na splošno slab, pomoči bi bili potrebni skoraj vsi, zato so še bolj pomembne ocene, ali so težave res objektivne narave ali pa so v večini subjektivne slabosti. Način zdravljenja v obeh primerih ne smejo biti enaki, so menili med drugim na zboru Gorenjske. V strokovni službi banke

bomo marca analizirali tudi položaj drugih in po svojih možnostih prav tako sodelovali, je ob tem dejal na zboru banke njen direktor Janez Bedina.

Zbor banke je na predlog izvršilnega odbora in konferenc poslovnih enot sklenil, da Železarni, Verigi, Telematiki, Tekstilindusu in Bombažni predilnici in tkalnici, ki imajo skupno okrog 130 milijard izgube, pomaga z vrnitvijo realnih obresti in odpisom nekaterih neizterljivih dolgov v skupni vrednosti blizu 20

milijard dinarjev. Vendar je ta sklep pogojen z nekaterimi pogoji, ki jih morajo potegniti v omenjenih kolektivih, da bo ta denar varovan v interesu banke in njenih ustanoviteljev. Denar se mora izključno uporabiti za zmanjševanje izgube oziroma izboljšanje nelikvidnosti, v sanaciji pa se morajo vključiti še sozdi, v katere so posamezne delovne organizacije vključene, interne banke in druge banke, s katerimi te tovarne razen z gorenjsko banko še sodelujejo. Te tovarne bodo morale še pred uredništvijo sklepa zboru podpisati z banko pogodbe, s katerimi se bodo zavezale, da bodo v petih letih izročile banki za enako realno vrednost obveznic, delnic

ali drugih vrednostnih papirjev. V primerih nespoštovanja dogovora bo banka ukrepala, čeprav je slišati ugovore, da so ti pogoji za omenjene tovarne, ki se kolpejo v težavah, pretežki.

Takšna bančna poteza pa sploh ne bi bila mogoča, če ne bi bila njena likvidnost v drugi polovici leta vedno boljša in je zato že septembra, prva v Sloveniji, zniževala obresti. Bančna letna bilanca namreč omogoča normalno formiranje skladov do višine 279 milijard dinarjev, kar je 15 odstotkov bilančne vsote banke (1833 milijard) in ta podatek uvršča Temeljno banko Gorenjske med solidnejše banke v sistemu Ljubljanske banke in v Jugoslaviji nasploh.

J. Košnjek

Brezvoljnost

Napovedi, kaj se bo zgodilo ob nadaljnjem zadrževanju odkupnih in prodajnih cen svežega mleka, se vse bolj uresničujejo. Iz severovzhodne Slovenije že poročajo, da kmetje, ki imajo možnost pridelovati kaj drugega, opuščajo rejo krav in se preusmerjajo v poljedelstvo in rejo bikov. Na Gorenjskem, kjer je kljub tradicionalno-čustveni navezanosti na živinorejo že tudi čutili veliko brezvoljnost, so možnosti za preusmeritev zaradi naravnih razmer manjše kot drugod in omejene pretežno na ravninski del. Prireja mesa je ta čas resda nekoliko donosnejša od "proizvodnje" mleka, vendar ne toliko, da bi se že splačalo krave zamenjati za bike. Na kmetijah, kjer so hlev uredili za rejo krav, to tudi ne bi bilo tako enostavno, kot si nekateri mislijo. Živinoreja pač ni tekoči trak, s katerega je mogoče v kratkem času umakniti (nerentabilni) izdelek in ga nadomestiti z drugim, s tržno in prodajno zanimivejšim. Kdor se je (v preteklosti) odločil za rejo krav, je primoran tudi v kriznih časih in v razmerah cenovnih neskladij delati naprej - četudi v svojo škodo. Žal to dobro ve tudi jugoslovanska vlada, ki z zaščitno ceno in z državnim nadzorom nad prodajno ceno svežega mleka izrablja kmetovo nemoč, da bi opustil rejo krav in začel s kakšno drugo, donosnejšo dejavnostjo. Vendar - vsako potrpljenje ima svojo mejo! Zdi se, da se v Sloveniji in na Gorenjskem po zadnjih podražitvah gnojil, krmil, kmetijskih strojev, nadomestnih delov, elektrike, nafte in bencina že približujejo meji, od katere vodita naprej le dve poti: izboljšanje razmer (z generalnim štrajkom, kakršnega napoveduje kmečka zveza) ali zmanjšanje črede, prehod od sodobnega k starokopitnemu načinu kmetovanja, iskanje dohodka s špekulacijami...Švica, ki je tako bogata in bi si lahko vso hrano kupila, si tega ne privoščiti in neguje kmetijstvo kot "punčico svojega očesa", naši je očitno vseeno: s socialnimi cenami mleka in z uvozom mleka v prahu in mlečnih izdelkov spodbuja propad domače živinoreje, ki je - to je treba priznati - razvita le v njenem zavednem delu.

Nekateri (tudi iz kmečkih vrst) se pogosto spotikajo ob kmetovih zaslužkih za mleko, ki na redkih gorenjskih kmetijah dosega in presega pol milijarde starih dinarjev. Na videz izgleda to veliko, vendar dobimo realno sliko šele tedaj, ko odštejemo vse izdatke za krmila, seno, gnojila, gorivo in za ostali reprodukcijski material in ko zvezo za podatke Kmetijskega inštituta Slovenije, ki kaže, da so rejci januarja dobili povrnjenih le 74 odstotkov vseh stroškov prireje mleka.

C. Zaplotnik

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Po grlih steče vse manj piva

Tudi pivo je postalo že drago. Na njegovo proizvodno ceno, ki denimo v laški pivovarni znaša 720 dinarjev, se poleg vseh drugih stroškov nanjo obesi tudi trojni prometni davek (zvezni, republiški, občinski). Tako v trgovinah stane steklenica navadnega laškega piva 2.470 dinarjev (če še!), v gostilnah pa se cena povzpne na 4.000 in več dinarjev. Tako visoki cen pa vsi ljubitelji piva ne dosegajo več, kar seveda zmanjšuje prodajo piva. Po podatkih jugoslovanskega združenja pivovarske industrije se je januarja letos prodaja piva v državi zmanjšala v primerjavi s lanskim januarjem za šest odstotkov. To pomeni, da se je prodaja od lanskih 562 tisoč hektolitrov piva zmanjšala na letošnjih 527 tisoč hektolitrov.

Tudi Iskri se obrestujejo lastne prodajalne po državi

Iskra je lani na jugoslovanskem tržišču prodala za 1.235 milijard dinarjev blaga, od tega za 171 milijard v lastnih prodajalnah po državi, za približno 350 milijard pa so prodale jugoslovanske trgovske hiše, s katerimi ima Iskra sklenjene sporazume. Zanimiva je ugotovitev, da je Iskra lani ohranila, ponekod pa celo povečala, prodajne deleže tudi v plačilno najmanj sposobnih delih države kot so Kosovo, Makedonija in Črna gora, torej je o zapiranju trga težko govoriti. Res pa je, da ima Iskra zelo razvejano tržno mrežo, saj ima po Jugoslaviji 15 predstavništev, 34 prodajal in 6 veleprodajnih skladišč.

Gospodarska reforma tudi v Bolgariji

Gospodarsko reformo pripravljajo tudi v Bolgariji, njene temeljne obrise so objavili januarja v posebnem dokumentu. Menda spominja na najnovejše madžarske in poljske tovrstne predpise, glavni namen pa je očitno privabljanje tujega kapitala in tehnologije. Po novem konceptu naj bi odpravili zastarele gospodarske strukture in ustvarili konkurenčne razmere, v katerih naj bi podjetja delovala samostojno in odgovorno in tudi povsem enakopravno, pa naj gre za državno, združeno ali zasebno podjetje. Država pa naj bi se iz gospodarstva umaknila. Bolgarsko gospodarstvo je bilo 40 let tesno navezana na Sovjetsko zvezo in bilo centralno plansko vodeno, poleg vsega drugega bodo zato velik problem kadri, ki se bodo znašli v okolju ostreje konkurence.

NOVOSTI

Robot sortira prtljago

Na londonskem letališču so prvi v Evropi uvedli robotski sistem sortiranja prtljage, pri katerem uporabljajo za pošiljanje kovčkov na določena mesta kamere in robotove "roke". Sistem super vision, kot ga imenujejo, je sestavni del obnovljenega terminala 3 na letališču. Vsako minuto lahko pošlje 60 kovčkov, prepustna moč sedanja na pol ročnega sistema pa je 15 kovčkov na minuto. Na letališču pa seveda obljublajo tudi večjo natančnost pri sortiranju prtljage in s tem zmanjšanje izgubljenih prtljage, ki potnikom seveda povzročijo velike težave. Novi sistem deluje tako, da video kamere z računalniki skenirajo in preberejo nalepke na kovčkih, na katerih so seveda šifre namembnega kraja in številke poleto. Računalniki nato aktivirajo mehanične roke, ki usmerjajo prtljago vzdolž premičnih trakov do nakladalnih točk. Naprava pa lahko prebere ročno napisane ali tiskane številke.

Črno vino povzroča migreno

Ljudje, ki trpe za migreno, vedo, da napad lahko izzove kakšna hrana ali pijača. Pri nekaterih je to čokolada, pri drugih pomaranča, pri tretjih alkoholne pijače. Vendar niso enako nevarne vse alkoholne pijače, belo vino je na primer v primerjavi s črnim povsem nenevarno, kar pomeni, da migrene ne povzročata alkohol, marveč neka druga sestavina. Te domneve so potrdile raziskave, pri katerih so odkrili snov, ki organizmu onemogoča, da bi se rešil kemijskih strupov iz družine fenolov. Majhne količine fenolov, ki so v številnih živilih in pijačah, ponavadi postanejo nevarne zaradi učinka encima PST. Žal pa nekaj v alkoholnih pijačah preprečuje delovanje tega encima in fenol povzroči glavobole. Očitno je te skrivnostne snovi v črnem vinu veliko več kot v belem, v žganju in viskiju pa je te snovi prav tako več kot v ginu ali vodki.

ureja MARIJA VOLČJAK

KRATKE Z GORENJSKE

Zimski rekreacijski center Španov vrh - V krajevni skupnosti Planina pod Golico, najmanjši od krajevnih skupnosti v jeseniški občini, so se lani predvsem v športnem društvu lotili urejanja smučišča pri žičnici Španov vrh. Smučišča so lepo uredili in pri tem naredili prek pet tisoč prostovoljnih delovnih ur. Radi bi tudi, da bi jim uspelo asfaltirati še zanjih 800 metrov ceste in da bi pri žičnici zgradili tudi parkirišča. V načrtu pa imajo tudi, da bi v spodnjem delu uredili še manjšo vlečnico. Tako bi Španov vrh res postal zimski rekreacijski center za Jeseničane, ki se morajo zdaj pozimi na smučarjio voziti v Kranjsko goro ali v Mojstrano. V krajevni skupnosti se za uresničitev tega programa še posebej zavzemajo. Pravijo, da bi na ta način dejansko lahko kaj premaknili v turizmu, saj so do zdaj v glavnem imeli več ali manj samo težave zaradi črnih in kasneje postopno legaliziranih vikendov. - A. Ž.

Kako živeti s psom

Naklo - Kinološko društvo Naklo letos praznuje 10. obletnico delovanja. V društvu dvakrat na leto organizirajo tečaje za službene in športne pasme psov, jeseni pa še tečaje šolanja za mlade pse. Na tečajih strokovno usposobljeni učijo, kako živeti s psom v urbanem okolju. Letošnji začetni tečaj o vzgoji in šolanju psov se začne v petek, 3. marca, ob 19. uri v Domu Kokrškega bataljona v Naklem (za gostilno Marinšek), v ponedeljek, 6. marca, ob 16. uri pa bo že praktični del šolanja na vežbališču Kinološkega društva Naklo (levo od bistriškega podvoza ob avtocesti). Tečaj za službene pasme obsega vaje poslušnosti, sledenja in obrambe, za ostale pasme pa izpit A vključuje le vaje poslušnosti-vodljivosti psa. Po opravljenih izpitih se bodo tečajniki lahko pridružili skupini psov, ki se šolajo za humane akcije-reševanje izpod ruševin in plazov.

Letna skupščina turistične zveze

Jesenice - Letno skupščino občinske turistične zveze Jesenice so s 1. prestavili na 2. marec. Bo pa v hotelu Lariks ob 11. uri. Iz gradiva za skupščino je razvidno, da je zvezi lani zmanjkalo 1,5 milijona dinarjev. To pa bo pokrilo Turistično društvo Jesenice, ki je ustvarilo presežek z lastno dejavnostjo. (bb)

Delavni jeseniški fotoamaterji

Jesenice - Na rednem letnem občnem zboru foto kluba Andrej Prešeren na Jesenicah so ugotovili, da je bila njihova dejavnost lani in predlanskem živahna in pestra. Pripravili so več domačih razstav (Človek in jeklo) in mednarodne (Interclub razstavo fotografije). Poleg starih jeseniških razstavljalcev se v dejavnost vključujejo tudi mladi. Za to so zaslužni prav gotovo mentorji fotokrožkov po osnovnih šolah. Sicer pa jeseniški amaterji na razstavah doma in v tujini dosegajo tudi lepe uspehe. Tako je Franc Sluga lani zbral 374 točk, Franc Črv 182 in Franc Kolman 86 točk. Za mlade so pripravili pionirsko fotorazstavo na osnovni šoli Prežihov Vovanc, občinsko pionirsko foto tekmovanje pa je bilo v Mojstrani... Za letos so si zadali precej obsežen program. Že marca bo občinska pionirska foto razstava, aprila pa bo občinsko pionirsko foto tekmovanje v Žirovnici. Pripravili bodo več samostojnih razstav. Oktobra bo razstava Človek in jeklo. Razstavljalci bodo sodelovali tudi na 13. Interclub razstavi fotografij in na 17. razstavi fotografij Treh dežel; obe bosta na avstrijskem Koroškem. Udeležili se bodo tudi srečanju foto in filmskih amaterjev Gorenjske, ki bo jeseni v Radovljici in sodelovali na praznovanju 100-letnice ustanovitve prvega foto kluba v Sloveniji in Jugoslaviji. Na skupščini kluba so za novega predsednika izvolili Izidorja Trojarja. (lk)

Spodbudni rezultati

Brezje - V krajevni skupnosti Brezje v radovljiški občini so minuli teden na kandidacijski konferenci najprej obravnavali možne kandidate za člana predsedstva SFRJ iz Slovenije in za predsednika skupščine Stanovanjske skupnosti Radovljica, v nadaljevanju pa so potem na skupščini krajevne skupnosti ocenjevali delo v minulem letu in sprejeli program za letos. Najpomembnejši naloge v minulem letu sta bili izgradnja mrliških vežic in ureditev pokopališča. Za letos načrtujejo posodobitev ceste Brezje-Peračica in dokončno ureditev pokopališča. (jr)

Praznovala sta zlato poroko

Češnjica v Bohinju - V Češnjici v Zgornji bohinjski dolini sta 18. februarja slavila zlato poroko Nežka in Simon Stare. Simon je precej časa bil tapetnik v Zasipu, od koder je tudi žena Nežka. Še ne dolgo tega pa sta se preselila v Češnjico, kjer sedaj uživata pokojnino. Na slovesnosti so se zbrali sorodniki in številni vaščani ter znanici, ki so jima zaželeli zdravja še veliko let. Pridružujemo se čestitkam ob njunem jubileju. (bb)

Nadaljevali bodo z obnovo doma

Hrušica - Člani gasilskega društva Hrušica so se lani lotili obnove doma. Na nedavnem občnem zboru pa so še posebej opozorili na nekatere pereče probleme glede požarne varnosti v zvezi z železniškim in bodočim cestnim predorom. Letos bodo na Hrušici nadaljevali z obnovo doma. Potrebujemo novo cisterno, urediti pa bo treba tudi hidrantno omrežje. Na občnem zboru so podelili tudi odlikovanja. Za 30 let dela v društvu sta dobila odlikovanje Peter Simonetič in Darko Strajnar, za 20 let Alojz Posušen in za 10 let Miha Klinar. (rj)

Nevarni gozdni požari

Kranj - Požar nad Jesenicami, ki je izbruhnil 14. februarja in se je v njem poškodoval in kasneje umrl tudi poklicni gasilec, je bil med večjimi, če jih primerjamo z gozdni požari na Gorenjskem v preteklosti. Velik tovrstni požar je na primer 1921. leta izbruhnil v Soteski pri Bledu. Takrat je pogorelo precej gozda. Več tovrstnih gozdnih požarov pa je bilo tega leta potem tudi drugod v tem delu Gorenjske. Gozdni požari so bili včasih še toliko bolj nevarni, ker gasilci niso imeli najboljših potrebne opreme. Danes jim namreč pomagajo pri gašenju tudi letala in helikopteri. Morda ne bi bilo narobe, da bi eno takšnih letal bilo vedno na voljo tudi za gašenje tovrstnih požarov na Gorenjskem. (ip)

ureja ANDREJ ŽALAR

Krajevna skupnost Lesce

Komunala, denar in dobro gospodarjenje

Lesce, 27. februarja - Ob ugodni oceni dela v minulem letu sta po temeljni kandidacijski konferenci minuli teden na seji skupščine krajevne skupnosti Lesce nekako izstopali dve ugotovitvi. Prva, povedal jo je predsednik občinske skupščine inž. Marko Bezjak, je, da je kar za vse krajevne skupnosti v radovljiški občini značilno prizadevanje za čimhitrejšo reševanje komunalnih problemov, pri čemer pa se povsod srečujejo s pomanjkanjem denarja. Vendar pa z lastnim delom in prispevki ljudje uspevajo v krajevnih skupnostih reševati prenekatero skupne potrebe in probleme. Druga, v tem trenutku, ko se sprejemajo plati, pa je nič manj pomembna ugotovitev Zlata Kavčiča, predsednika Turističnega društva Lesce in odbora za urejanje pokopališča in izgradnjo mrliških vežic, da sistem financiranja krajevnih skupnosti v cestnih in komunalnih skupnostih ne ustreza. »Kaznovan« je namreč tisti, ki kaj prihrani in dobro gospodari...

Z dobrim delom in sodelovanjem društev ter organizacij v krajevni skupnosti Lesce, ki se po svoje kaže tudi v nenehni, stalni zasedenosti Družbenega centra, so lani v krajevni skupnosti, kot je na seji skupščine povedal predsednik sveta Srečko Toman, precej naredili. Tako so za normalno delo in funkcionalnost Družbenega centra morali obnoviti v njem peč za centralno ogrevanje, kar kljub sporazumnemu financiranju skupaj z delovnimi organizacijami ni bil majhen strošek. Center pa naj bi bil tudi v prihodnje središče vsega dogajanja v krajevni skupnosti, saj načrtujejo ob njem tudi večnamensko dvorano.

»Pri uresničevanju tako imenovanega komunalnega dela lanskega programa smo bili dokaj uspešni,« ugotavlja predsednik sveta krajevne skupnosti Srečko Toman.

»Očiščena je bila vodna struga v Hrašah in urejeno večje smetišče v tem kraju. Zaradi težav pri usklajevanju potreb z dejanskimi možnostmi naši prometni komisiji in Komunalnemu gospodarstvu ni najbolje uspela naloga za ureditev cestno prometne signalizacije. Urejeno je bilo namreč le križišče ob Dežmanovi ulici in ob šoli.

Čeprav smo kar precej denarja porabili za vzdrževanje makadamskih cest v krajevni skupnosti, so rezultati skromni, saj se nam redno dogaja, da so ceste po vsakem urejanju kmalu spet slabe. Kar pa zadeva odvoz smeti in odpadkov, je kontejnerski način dober, vendar kontejnerji niso namenjeni ravno za vse (tudi večje) odpadke. Za večje kosovne bo zato še naprej organiziran poseben odvoz ob določenem času.

Posebna skrb in akcija je lani potekala v krajevni skupnosti pri urejanju pokopališča, pri čemer je večji del zazelenitve ob pokopališkem zidu financiralo Turistično društvo. Letos se bo akcija okrog urejanja pokopališča in posodobitve mrliških vežic (sedanje, prve tovrstne v radovljiški občini namreč niso več ustrezne) nadaljevala. Na tem zdaj dela poseben odbor, predseduje pa mu Zlato Kavčič.

Tako kot so si v vodstvu krajevne skupnosti že med letom prizadevali, so tudi na seji skupščine še posebej poudarili, da je treba čimprej programsko opredeliti dejavnosti v Markeļjnovi hiši, da se ne bi nenačadnje zgodilo, da bi za uresničitev programa morali še enkrat nameniti denar. Čimprej pa naj bi se ob sporednem reševanju kanalizacije začela tudi stanovanjska gradnja za Merkurjem. Zaradi polževega urejanja tega vprašanja v občini je med ljudmi že precejšnje nezadovoljstvo.

»Letos v krajevni skupnosti načrtujemo nekatere že lani začete in nove akcije,« pravi

Na skupščini KS so podprli ureditev priključka na magistralno cesto pri hraškem mostu...

vi predsednik skupščine krajevne skupnosti Janez Magdič. »Tako bomo na primer nadaljevali z aktivnostmi, da bi ob drugem železniškem tiru dobili tudi podhod za pešce in kolesarje (sedanja zapora prehoda pri Žitu je predvsem veliko bolj nevarna kot pa rešitev). S sosednjimi krajevnimi skupnostmi (zdaj so se odločili tudi v Gorjah) bomo kakovostno izboljšali televizijske programe. Prizadevali si bomo za ureditev izvenmivojskega križišča pri hraškem mostu z magistralno cesto in za pospešitev dinamike izgradnje priključka na bodočo hitro cesto iz sedanjega kroparskega križišča med Lescami in Radovljico. Dobršen del letošnjega programa pa seveda vsebuje različne komunalne dejavnosti, kot so javna razsvetljava, pločniki, asfaltiranje, odvodnjavanje in čiščilo.«

A. Žalar

Jubilej Lovsko kinološkega društva

Z rogovi proslavili delo

Kranj, 25. februarja - Lovsko kinološko društvo Gorenjske, ki je bilo ustanovljeno v Kranju januarja 1979. leta, je minulo soboto, po rednem letnem občnem zboru v prostorih Poslovno prireditvenega centra Gorenjski sejem, proslavilo desetletni jubilej.

Lovski rogisti so s svojim 28. nastopom razglasili svečani jubilej...

Svečanost so tokrat začeli in sklenili Gorenjski lovski rogisti, nastopil pa je tudi škofjeloški lovski pevski zbor. Ob ustanovitvi je društvo štelo 52 članov, do danes pa se je članstvo več kot podneseterilo, saj jih je 634 ih med njimi devet kinoloških vodnikov.

Člani društva imajo danes 30 psarn za lovske pse vseh pasem in 484 lovskih psov, med njimi pa največ goničev, jazbečarjev in krvosledcev. Lani so imeli vzrejevalci v 39 leglih 179 mladičev, na leto pa je telesno ocenjenih prek 100 psov. Vsako leto krvosledci iščejo okrog 130

Priznanje za častnega predsednika in ustanovitelja Miloša Keliha...

Najvišje priznanje-plaketo društva so podelili Francu Mandeljcu in Francu Šubilu...

komadov zastreljene velike parkljaste divjadi in jo uspešno veliko večino tudi najdejo. Člani Lovsko kinološkega društva Gorenjske pa vsako leto sodelujejo na okrog 200 skupnih lovih z okrog 1300 lovskimi psi

Na sobotni svečanosti ob 10-letnici, ki sta se je poleg predstavnikov lovsko kinoloških društev in lovskih druščin iz Slovenije udeležila tudi predsednik Lovsko kinološke zveze Slovenije Boje Avbelj in predsednik Lovske zveze Slovenije Bruno Skumavec, so podelili tudi jubilejna priznanja. A. Ž.

Obogatitev praznovanja na Primskovem

Večer koroških pesmi in plesov

Primskovo, 25. februarja - Zares lep in kvaliteten, prazničen februarjski večer koroških pesmi in plesov sta to soboto v domu na Primskovem pri Kranju pripravila Mešani pevski zbor in Folklorna skupina Kulturnega umetniškega društva Primskovo.

V Kulturno umetniškem društvu Primskovo, ki ima štiri sekcije - pevski zbor, folklorno skupino, dramsko in tamburaško sekcijo - so tovrstni večeri postali že tradicionalni. Do zdaj so jih pevci in člani folklorne skupine prirejali ločeno. Letos, da bi bilo praznovanje kulturnega praznika, ki so ga v kranjski občini razširili kar na ves mesec februar, čimbolj kvalitetno, pa so se odločili, kot je povedal predsednik Folklorne skupine Primskovo Brane Smid, da pripravita zbor in folklor takšen večer skupaj. Pripravili so ga pod skupnim naslovom Vasovanje ob polni dvorani doma na Primskovem minulo soboto zvečer.

Večer koroških pesmi in plesov je potekal po zamisli voditeljice mešanega pevskega zbora Nade Kos (predsednik zbora je Pavle Zagar) in v režiji Janka Hvastija. Poleg domačih pevcev in folkloristov so kot gostje nastopili citraš Aleksander Pime iz Kranja in recitatorja Tina Primožič in Jože Jerič iz Cerklj. Oddolžitve za umetniško bogat in kakovosten program je bila prav gotovo do zadnjega kotička napolnjena dvorana doma na Primskovem. Sicer pa domačini tovrstne prireditve, sobotna namreč ni bila edina v letu, pač pa jih imajo v programu društva še več, radi obiskujejo, saj vedo, da ne bodo razočarani. Z večerom koroških pesmi in plesov pa nameravajo pevci in plesalci s Primskovega nastopiti tudi v Predvdvoru, Tenetišah, Cerkljah in na avstrijskem Koroškem.

A. Žalar

Tudi letos trdno sodelovanje

Jezerko - Sobotni občni zbor gasilskega društva Jezerko, na katerem so ocenili in pregledali delo v minulem letu ter se dogovorili za naloge in akcije letos, je pravzaprav potrdil uspešno in trdno sodelovanje ne le gasilcev marveč vseh krajanov pri nekaterih večjih lanskih in za letos načrtovanih akcijah, kakor tudi sodelovanje z gasilci s Črne na Koroškem in iz Železne Kaple. Tudi za letos so si gasilci zadali nalogo, da bodo sodelovali pri vseh akcijah v krajevni skupnosti in še posebej pri urejanju dvorane in prostorov v Korotanu. S koroškimi in kapelskimi gasilci pa bodo pripravili dve srečanju. Sicer pa je na Jezerkem trenutno vse pripravljeno za nadaljevanje v začetku meseca začete akcije za ureditev Korotana. Les, ki so ga takrat posekali, je že razžagan in poravnat. Kar pa zadeva trgovino v prostoru nekdanje Živiline galanterijske trgovine, se bo v kratkem začela adaptacija prostora za novo. A. Ž.

V kakšne vode plove radovljiška kultura?

BOLJ DRŽAVNI OD DRŽAVE

Velika teritorialna razdrobljenost in poudarjeno premajhna čutnost starega mestnega jedra sta zanesljivo dve izmed značilnosti, ki močno vplivata tudi na pogoje delovanja kulturnih aktivnosti. Kljub posameznim kulturnim akcijam, ki na čase dajo misliti o nekaterih vrelnih točkah, se zdi, kot da se radovljiška kultura nikakor ne more dokončno osvoboditi krča.

Verjetno je že bežnemu poznavalcu gorenjske kulturne scene iz radovljiških razmer poznano vsaj nekaj nezamisljivih podatkov, katerim na nek način prednjačijo Šivčeva hiša, knjižničarstvo in predstavitev v knjigarni. Za osvetlitev aktualnih kulturnih dogajanj v tej občini smo se tokrat odločili pogovarjati se z Andrejem Sodjo, strokovnim delavcem radovljiške kulturne skupnosti.

Ocenjevati gre, da je denar, katerega pomanjkanje je sicer že vsesplošni sinonim za kulturo, v veliki meri značilen pojav tudi v vaši občini, še posebno, če primerjamo vaš delež finančnih sredstev z podobno velikimi slovenskimi občinami. Bi lahko pomenila eno od rešitev neposredna naveza na združeno delo, skozi razne oblike mecenstva?

"Resnično bi lahko rekli, da nas finance še posebno tepejo in da nikakor ne moremo priti na zeleno vejo. Povsem dobro se namreč zavedamo, da se kaj malum neha še tako velik entuziazem in dobra volja, če človek nima niti toliko denarja, da bi si lahko privoščil vsaj najosnovnejše stvari. Resda lahko rečem, da so posamezna društva navezana tudi neposredno na združeno delo, vendar bi se vsaj večini takšnega dosedanjega dela lahko bolj reklo prosjačenje. Gre za male vloge in seveda potem tudi za male denarce. Tako v bistvu se ne moremo govoriti o kakšnem trajnejšem in kvalitetnejšem povezovanju s posameznimi organizacijami združenega dela, razen mogoče v enem primeru, ki bi verjetno zaslužil tudi pozornost širše javnosti. Muzej je pripravil slikarsko kolonijo

in potem iz nastalih del napravil novoletne čestitke, ki so jih odkupile nekatere tovarne, s tem je muzej prišel do denarja s katerim je lahko omenjena slikarska dela odkupil, pa še nekeje finančnih sredstev je ostalo za prihodnjo kolonijo.

Za to da je v našem kulturnem proračunu tako kot je, gre mogoče vsaj delno iskati vzroke tudi v preteklosti. Po eni strani je bila kultura v sedemdesetih letih, ko je bilo denarja še dovolj, premalo agresivna in po drugi strani imam občutek, da se je pričelo v Radovljici zaustavljati razvoj celotnih družbenih dejavnosti veliko prej predno so prišle omejitve iz Beograda. Tu je menda takrat vladal dogovor občinske politike, da čimveč denarja ostane gospodarstvu, vendar se takšna poteza dolgoročno kaže predvsem na področju zagotavljanja elementarnih kulturnih dobrin, za katere danes preprosto nimamo denarja."

Ste pred ustanovitvijo Lin-

hartovega odbora, ki bi ga veljalo verjetno predvsem izkoristiti v veliko širšem smislu, kot zgolj za ozko praznovanje dvestoletnice Županove Mice. V tem smislu bi se mogoče veljalo zgledeovati po bližnjem Zagrebu, ki si je na račun nekaj podobnih akcij uspel zagotoviti pravi razcvet mesta?

"Predvsem je ob tem potrebno povedati, da že samo udeleževanje okrog praznovanja posameznih datumov, ki so vezani na Linhart, pomenijo zelo širok okvir, ki pa ga bomo skušali, tako kot pravi, izkoristiti za tudi siceršnji preboj občinske kulture. Kar ponosni smo, da nam je v teh časih uspelo dokončati prizidek k knjižnici, eden od prihodnjih velikih projektov pa je preureditev obstoječe kinodvorane v prostor, ki bi lahko v veliko širši meri koristil posameznim kulturnim prireditvam vključno s gledališčem. Vedno bolj namreč postaja evidentno, da v samem centru mesta nimamo ustreznega

večjega prostora, kjer bi lahko pripravljali različne kulturne prireditve, tako smo, kljub v velikih primerih neprimernosti prostora, primorani koristiti šolski prostor. Znotraj tega se neizogibno trči na takojmenovano kulturno politiko, za katero ocenjujem, da v naši občini obstaja, čeprav mogoče navzven in tako močno nepoznavna. Kot argument bi navedel samo razširitev knjižničarske mreže znotraj občine in v zvezi s tem podatek, da po statističnih podatkih pridejo letno tri prebrane knjige na prebivalca, ob tem da so izzete šolske knjižnice. Strinjal pa bi se, da gre čutili pomanjkanje kulturne politike na področju amaterske kulture, vendar izključno s predznakom pomanjkanja denarja."

Ob že omenjeni razdrobljenosti občine je eden takšnih centrov predvsem v poletnem času Bled, kjer pa nekateri ocenjujejo, da je kultura preveč pod oznako turizma in da menda marsikje ni pravega poslušalca za posamezne kulturne aktivnosti?

"Bled v poletnem času resda pomeni vrvež in življenje, vendar gre po moji oceni predvsem za turizem, ki nima prav velikega poslušalca za kulturo. Mar ni dovolj zgovoren že podatek, da ponekod v blejskih hotelih skorajda zavračajo informacije o odprtih radovljiških razstavah in da ima tisti, ki dostavlja takšne vrste informacije, ki bi se kako sodile v izvenpensionirsko ponudbo, občutke beračenja? Nasploh mislim, da je turizem, ki ima pri nas skorajda status družbene dejavnosti, občini kot taki in s tem tudi kulturi dal občutno premalo."

V. Bešter

Spet novo filmsko gledališče

FILM PRESENEČENJA

Če za poslovno politiko kinopodjetij večinoma velja, da si morajo skozi lahkotni repertoar zagotavljati polne dvorane in s tem pretežni del svojih dohodkov, potem pomenijo posebne akcije, v katerih se prikazujejo visoko kvalitetni filmi, toliko bolj vredne omembe. Ob devetih novih filmih prihaja s 1. marcem na Gorenjski tudi celovečerec Emirja Kusturice Dom za obešanje.

Če smo lahko še slabi dve leti nazaj trdili, da se akcija, s katero želi kranjsko Kinopodjetje prikazovati svojim obiskovalcem resnično kvalitetne filme, nahaja v zatonu, takšna ocena zadnje štiri cikle ne velja več. Kot vse kaže, se je izoblikovala stalna "filmskogledališka" publika, ki si za osem četrtkov z vselej prisvoji del gorenjskih kinodvoran za svoje. Posebej bi mogoče lahko znotraj tega opredelili takojmenovane sindikalne karte - abonmajske vstopnice, ki jih nakupijo posamezne sindikalne organizacije v delovnih organizacijah, kajti v veliki meri gre prav pri tej populaciji za publiko, ki sicer ne zahaja prav redno v kino oziroma hodi pred veliki ekran izključno za zabavo, na ogled filmov, ki jih človek večinoma pozabi tisti trenutek ko zapusti kinodvorano.

Letošnji prvi cikel filmskega gledališča se bo pričel v Kamniku 6. marca, v Trzinu 7. marca, na Jesenicah 8. marca in v Kranju 9. marca - v ponedeljek, torek, sredo oziroma četrtek, dnevi, ki so že tradicionalno rezervirani za posamezne občine. Glede na pričakovane polne dvorane verjetno velja zainteresiranim obiskovalcem priporočiti, da si pri blagajnah omenjenih kinodvoran pravočasno zagotovijo vstopnice, prednost bodo tudi tokrat imeli tisti, ki se bodo odločili za nakup abonmajske karte. Sicer pa, poglejmo si kaj vse bo moč videti:

Prva novost je vsekakor dodatni deveti film in druga, da je izbor pravzaprav z izjemo jugoslovskega filma sestavljen iz samih premiernih projekcij. V Osumljenih (Suspect) bomo v glavni vlogi spremljali vsestransko Cher kot branilko v sodnem

procesu, Charlie Sheen in Michael Douglas pa sta svoje vesične posodila Oliverju Stoneju (Platoon) v zgodbi o mladem borznom agentu, ki je postavljen v vrtočavi ritem življenja na Mannhattnu, film pa se imenuje Wall Street. Costa - Gavras je imel v rokah režisersko tablico, ko se je snemal film Kobilica (Betrayed). Gre za prikaz aktualne svetovne tematike - boja proti terorizmu, ko FBI podtaka svojega posebnega agenta Kobilico med teroriste, ki se pripravljajo na državni udar. Cel kup nagrad je pobral Kratki film o ubijanju (Krotki film o zabianju) polskega režiserja Kieślowskega. V slabi uri in pol bo gledalcu razkrita poteza mladeniča, ki po brezcilnem tavanju po mestu vstopi v taksi in brez kakršnegakoli vzroka ubije taksista. Tudi Jacka Nicholsona bomo ob Williamu Hurtu in Albertu Brooksu lahko videli v filmu TV Dnevnik (Broadcast News) za katerim stoji James I. Brooks (Čas nežnosti). Gre za lahkotno zgodbo, ki gledalca pripelje v zakulisni svet ameriške televizije. Za film Baby Boom je verjetno velik podatek že dejstvo, da je bil lansko leto v Ameriki na listi med desetimi najbolj gledanimi filmi in da se v glavni vlogi predstavlja Diane Keaton. Bivši James Bond Sean Connery nastopa v glavni vlogi filma Presidio (The Presedio), ki govori o preiskavi vojske in policije po umoru vojnega policista v slovitom vojaškem oporišču. Če ob domačem Življenju s stricem (Život sa Stricem) Krsta Papića (nominacija za Oscarja 89 v kategoriji neangleških filmov) omenimo še film presečenja (za kateri film gre boste lahko izvedeli šele, ko boste že v dvorani) je mera popolna.

V. B.

Naše razmišljanje

MED DISKOFILI

Kljub temu, da klasične vinilne plošče vedno bolj izrivajo tako kasete kot laserske plošče, da je kvaliteta naših domačih proizvodov praviloma še vedno visoko pod zahodno ravnino in kljub temu, da že sama cena jugoslovske gramofonske slišni okroglini ni prav popularna, velja (ponovno) uperiti prst v gorenjske trgovce. Prav enostavno je namreč tudi danes ugotoviti, da v vsej regiji ne premoremo niti same samcate resnično dobro založene trgovine s ploščami. Resda imamo, predvsem v večjih blagovnicah tipa kranjski Globus, posebne glasbene oddelke, kar pa prav nič ne pomeni. Založenost polic je naprimer v primerjavi z nekaterimi ljubljanskimi trgovinami naravnost katastrofalna. Če pa dodamo še nepoznavanje prodajalcev tistega kar imajo in povsem neustrezno tehnično opremljenost takšnih oddelkov, je mera več kot polna. Prav zanimivo bi bilo ob tem prebrati argumente trgovskih šefov, mogoče pa se bo le kdo čutil izzvanega in diskofilski javnosti pojasnil kaj je tisto pravo bistvo, da morajo gorenjski glasbeni navdušenci po svoje plošče (če že ne čez mejo) pa vsaj do Ljubljane?

Gre pri vsej stvari resnično zgolj in predvsem za trgovino, na kulturni moment pa se tako ali tako pri nas skorajda nikjer že nihče več ne ozira? Nikjer ne piše, da bi morala prav vsaka občina imeti svoj glasbeni center, vendar bi vsaj na enem mestu gorenjski trgovci verjetno lahko našli skupni jezik, mogoče tudi s pomočjo katere izmed gramofonskih založb - spet dajemo za primer Ljubljano. Bi bilo kaj takšnega, kar je pred dobrim letom dni odprl na Kraigerjevi ploščadi zagrebški Jugoton, za Gorenjce konec sveta?

Vine Bešter

Kranj, 23. februarja — Glede na finančni položaj v blagajnah gorenjskih kulturnih institucij in organizacij je toliko večje omenje vrednih dogodkov, ko pride v našo regijo nastopati umetniški ansambel iz druge republike. V okviru letošnje TSD, ki se je zaključil pretekli teden, so namreč nastopili člani Narodnega teatra iz Bitole s Seligovo Svadbo. (V. B.) — Foto: F. Perdan

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je na ogled zastava *Prešernovi nagrajenci 1977-79*. V stebrišni dvorani Mestne hiše je odprta razstava Fosilne in arheološke najdbe iz Bobovka, v Mali galeriji pa razstava *Jožeta Logarja* Nekaj gledaliških plakatov in scenografij.

V Prešernovem gledališču si boste lahko zaradi specifične postavitve nove predstave E. Filipiča *Božanska tragedija* predstavo ogledali po sledečem razporedu: v sredo, 1. marca abonenti reda sreda od I. do VIII. vrste, v četrtek, 2. marca abonenti reda četrtek od I. do VIII. vrste.

ZKO Kranj pripravlja v četrtek, 2. marca ob 19. uri pričetek *tečajne grafike* za odrasle v likovni delavnici grada Kieselstein. TRZIC - V paviljonu NOB razstavlja domači slikar *Vinko Hlešč*. JESENICE - V galeriji Kosove graščine so na ogled grafični listi Favna in flora iz zbirke Grafičnega muzeja zdravilišča Rogaška Slatina.

V razstavnem salonu Dolik razstavlja svoja dela slikar *Miro Kočar*.

BLED - Akad. slikar *Polde Oblak* razstavlja v prostorih Centra za inženiring in marketing LIP Bled.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše so na ogled dela akad. kiparja *Petra Černeta*, v fotogaleriji Pasaža radovljiške graščine pa razstavlja fotografije na temo Viharni večer Ivan Pipan.

GLEDALIŠKI PLAKAT

Konec prejšnjega tedna je bil uspešno zaključen že devetnajsti gledališki festival, ki ga vsako leto organizira Prešernovo gledališče Kranj. Med t. i. spremljevalnimi prireditvami je bila v Mali galeriji odprta razstava plakatov in scenografij Jožeta Logarja.

Avtor razstave že od leta 1983 oblikuje plakate za Prešernovo gledališče. Ob otvoritvi razstave je govoril Taras Kermauner in med drugim izpostavil: »Ko govorimo o gledališču, mislim predvsem na igralca, na režiserja, že manj na dramaturga in na sceno-

grafa, komaj kdaj na snovalca in izvajalca gledaliških plakatov... Jože Logar sodi v sam vrh današnjih oblikovalcev slovenskega gledališkega plakata. Kar pride izpod njegovih rok, je barvito, plastično, učinkovito; vse to so pogoji, da se zainteresirajo oči naključnega sprehajalca; da informira s podobo... Logarjevi plakati so izjemno izraziti, obenem pa je vsak svoj. Če kaj, potem Logar ne štanca, ne dela po modelu, mehansko. Z vsakim plakatom skuša zadeti svet predstave, ki jo reklamira; se predstavi prireja, ne podreja. Do več mu je, kot zgolj do informacije. Hoče biti — in je — estetsko izviren. Logarjevi plakati so lepi, estetski, celo zlahtni. Tuja mu je estetika grdega: v tem je tradicionalen, vendar je prav zato njegovo delo še posebej privlačno, saj smo danes v dobi kulturno-zgodovinskega spomina, obnavljanja tradicije. Deluje sveže in simpatično. Logar vzame podrobno, dostikrat del človeškega telesa (recimo roko, pest) in z njim v svobodni igri oblikuje — nakaže — celoto in sporočilo... Ker je ob tem nemalokrat še duhovit, celo zabaven, deluje Logarjev slikarski svet osvobajajoče... Scena mora imeti poleg lepote, zanimivosti, izvirnosti, osebnega tona tudi lastnost, da omogoča igralcem čim ustrežnejše gibanje po odru, obenem pa jim — z rekviziti vred — pomaga pri ustvarjanju odrske iluzije. To zna Logar mojstrsko doseči.

Postavitve razstave je finančno omogočila, poleg Prešernovega gledališča in Gorenjskega muzeja, delovna organizacija ISKRA iz Ljubljane. Razstava se bo iz Kranja potem preselila tudi v Ljubljano.

Knjižna novost

OD PREBUJANJA...

Človek se od nekaj sprašuje kdo je, kaj je, kako je nastalo vesolje, ali obstaja resnica in ali je ta resnica dostopna ljudem.

Ob množičnem, organiziranem iskanju resnice, sreče, lastnega bistva, pa so vedno bili tudi posamezniki, ki so šli lastno pot.

Eden od samotnih iskalcev je tudi Radovan Rakovec — Raddcharta, avtor knjižice »Od prebujanja... do prebujanja«.

Pričujoče delo verjetno ne bi preneslo natančne klasifikacije. Morda bi lahko rekli, da so to zapisi mističnih doživetij nekega mistika. Mistika, ta čudovita beseda, etiketa, s katero opremimo vse kar je zdravemu razumu tuje, nerazumljivo, nenavadno...

Značilnost mistikov je ravno v tem, da začnejo z začetkom samim. Tako stori tudi Raddcharta. V svojo notranjost se potopi tako globoko, da izgine celo čas in prostor; kategoriji, ki ju ima Kant za predpogoj pri spoznavanju sveta. Mislili bi, da tam (tam, ki je tu) ni ničesar, pa ravno tam je izvir — začetek, iz katerega se vse poraja in v katerega se vse vrača. Pripeljati tudi druge do tega izvira, je namen in upanje pisanja R. R. — Raddcharte. Zaveda se, da je beseda le senca doživetja, vendar pa ga to ne odvrne od ljubezni do resnice, ki je v vseh in vsem dosegljiva.

Razpetost med spoznanjem, da je resnica v vsakem posamezniku, da jo individuum lahko spozna le po lastni poti in z namenom povedati drugim, kako je sam hodil po svoji poti, se kaže tudi v razcepu forme in vsebine dela. Forma je izredno udarna, celo provokativna. Stavek »Tako govori Raddcharta« nas spominja na Nietzscheja; »Tako je govoril Zaratustra«. V drugem delu trilogije izgine ime Raddcharta, ostane le »Tako govori...« Bralce dobi občutek, da se je pisec stopil z neskončnostjo, da niti svojega psevdonima ne more več uporabljati. Je le še medij, skozi katerega govori neskončnost — bog — ljubezen — resnica. Vsa resnica neskončnega — boga je končno človek, oziroma ljudje.

Kako posredovati svoja spoznanja drugim, je problem vsebine. Avtor izraza nemoč govorenja, ko poskuša izraziti resnico. Izraza nemoč končnega človeka, ko hoče nastopiti v svoji popolnosti, kot bog. Raddcharta se tega paradoksa dobro zaveda, pa ga to preveč ne gane.

V knjigi ni letnice izdaje. Strani niso oštevilčene. Morda se bo komu zdelo, da je to napaka, vendar pa se bo vsak že ob prvem branju prepričal, da »pomankljivosti« nista naključni.

E. S.

ureja LEA MENCINGER

PREJELI SMO

»PRAVILA, DOLGA 485 ČLENOV«

— Glas, torek, 14. februarja 1989

V zadnjem času lahko beremo v »Gorenjskem glasu« o delu UZN in njihovih delavcih. Prav v zadnji številki (14.2) pa smo lahko zasledili tudi članek z naslovom »Pravila, dolga 485 členov«, kjer je navedeno tudi nekaj osnovnih »pravil vedenja« oz. pooblastil delavcev UNZ. Med ostalim je pisalo: »Delavci UNZ marajo pri opravljanju uradnih nalog ravnati z ljudmi obzirno in paziti, da ne prizadenejo njihovega osebnega dostojanstva...« Ko sem prebral omenjeni članek in ob spominu na nekaj, kar sem doživel nekaj dni nazaj kot moraste sanje, sem se odločil, da vam pišem.

V soboto, 11. februarja, sem z ženo in prijatelji bil v gostilni »Stari Mayr« na Titovem trgu. Sedeli smo za veliko mizo v prehodni sobi. Okoli 14. ure je v gostilno prišla tudi skupina tujih

turistov z vodičem in se namestila v veliki jedilnici. Kmalu za njimi je v gostilno vstopil bradat možakar že kar precej pod vplivom alkohola. Napotil se je mimo nas v sobo, kjer je bila skupina tujcev. Prisedel je k eni od miz in začel nadlegovati goste. Nadlegovanje ni bilo v fizičnem smislu, pač pa »verbalno« (Menda je možakar z brado pesnik in zelo rad svoje storitve interpretira gostom v gostilnah). Seveda je vodil skupine takoj reagiral, in zahteval od osebja gostilne, da nadležnega gosta odstranijo. Ker jim to ni uspelo, je natakarica poklicala milico. Tu pa se začela tisto, kar sem imenoval »moraste sanje«. Sam prihod miličnikov je bil nekoliko komičen, vendar nekaj minut po tem nobenemu od gostov ni bilo več do smeha. Vstopila sta dva miličnika s službenim psom (pes v gostinskem lokalu?). Takoj sta se lotila nekoga gosta pri točilni mizi, ki se jima je verjetno zdel »pravil«, ker je tudi že bil malo pod vplivom alkohola. Natakarica je v zadnjem trenutku rešila nedolžnega gosta iz prijema »roke pravice« in odvedla miličnika (šla sta oba in povedla tudi psa) do »pravega« nadležnega. Vstopili so v veliko jedilnico. Slišali smo ropotanje prevrnjenega stola, trenutek za tem pa je skozi vrata dobesedno priletel »pesnik« in obležal pred mizo, za katero smo sedeli. Takoj za tem je že nad nemočno ležečim na tleh renčal službeni pes, ki ga je držal na povodcu eden od miličnikov, drugi pa ga je že zgrabil za ovratnik in začel po tleh vleči k izhodu. Obsedeli smo nemi in šokirani. Prizor je bil močno podoben tistim iz filmov v NOB (verjetno ni težko ugotoviti, na katere prizore mislim). Nemi in zamišljeni so obsedeli tudi tuj turisti v sosednji sobi. Nekaj jih je z resnimi, skoraj prestrašenimi izrazi na obrazih zapustilo gostilno. Kasneje sem jih videl sedeti na stopnicah pred cerkvijo. Kakšne misli so jih obhajale takrat, vedo samo oni. S kakšnimi vtisi pa bodo odšli iz naše lepe dežele, pa si lahko samo mislimo.

Zlatarna "GOLDIE"

Megla Stanislav

Cankarjeva 70

64240 RADOVLJICA

tel. 064/74 577

Ob dnevu žena vam iskreno čestitamo in vam nudimo 10% popust s priloženim oglasom do 10. marca!

Dobro bi bilo, če bi se nekdo zamislil tudi nad našimi varuhi javnega reda in miru, in jih spomnil na pooblastila, ki jih imajo. Nekaterim pa ne bi škodoval kratek kurs lepega (osnovnega) vedenja.

J. B.

F. Mira Radovljica tel. 75-036

KUNSTELJ-PURGAR BOGOMILA

frizerski salon,
Kranj,
Prešernova 4

Cenjenim strankam in drugim ženam iskreno čestitam za praznik, 8. marec, in se priporočamo.

M — KŽK Gorenjske
TOZD AGROMECHANIKA
Kranj - Hrastje 52 a

KMETOVALCI!

Oskrbite se pravočasno, pred sezono, z rezervnimi deli in drugim reprodukcijskim materialom za traktorje in priključke proizvajalcev IMT BEOGRAD in TOMO VINKOVIĆ, Bjelovar ter vsemi potrebnimi rezervnimi deli za naš lastni program škropilnic in atomizerjev.

Obenem nudimo škropilnice in atomizerje iz naše lastne proizvodnje, po ugodnih pogojih-popust ali kredit

— Za takojšnje dobavo nudimo traktorje IMT Beograd

— Sprejemamo vplačila za nove tipe traktorjev TOMO VINKOVIĆ, Bjelovar. Garantiramo za ceno pri vplačilu.

Telefoni: (064) 36-461, 34-033, 34-034, 34-035.

Trgovina v Hrastju obratuje vsak dan od 7. do 15. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

CESTNO PODJETJE KRANJ p.o.
Jezerška c. 20, 64000 KRANJ

CESTNO PODJETJE KRANJ obvešča, da bo cesta R-322 na odseku TENETIŠE-GORIČE zaprta za ves promet od 6.3.1989 do 20.4.1989, zaradi izgradnje ceste in mostu v TENETIŠAH.

Obvoz za avtobuse in osebna vozila je določen na relaciji TENETIŠE-TRSTENIK-GORIČE in obratno, obvoz za tovorna vozila pa na relaciji KOKRICA-NAKLO-KRIŽE-GOLNIK-GORIČE in obratno.

Udeležence v prometu opozarjamo, da se ravnajo po cestno-prometni signalizaciji in z razumevanjem upoštevajo, da navedena dela Cestno podjetje Kranj iz tehničnih in varnostnih razlogov ne more izvajati med prometom.

ljubljska banka

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

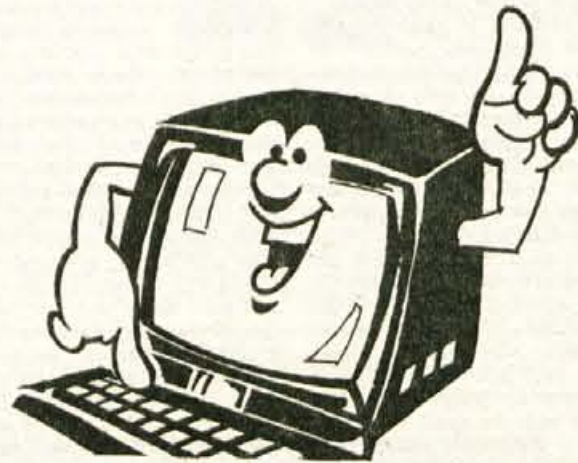

Da pokonino lahko dvignete vedno že zadnji dan v mesecu (za februar torej danes, 28.2.1989), to upokojenci že veste

Mogoče pa še ne veste, da je od januarja 1989 možen AVTOMATSKI TERMINALSKI VPIS POKOJNINE v hranilno knjižico.

Ta novost vam omogoča vpis in seveda dvig vaše pokojnine na KATEREMKOLI BANČNEM OKENCU LJUBLJANSKE BANKE, TEMELJNE BANKE GORENJSKE KRANJ kakor tudi v drugih enotah Ljubljanske banke

Obvestilo o nakazilu pokojnine pa lahko prevzamete v matični enoti (tako kot dosedaj) katerikoli dan v mesecu, vendar vsaj enkrat v treh mesecih

Temeljna banka Gorenjske

metalka

METALKA LJUBLJANA
TOZD TRIGLAV TRŽIČ n.s.o.l.o.
Cesta na Loko 2, Tržič 64290

Objavlja delovne naloge in opravila:

VOĐENJE KOMERCIALNEGA SEKTORJA

Pogoji: višješolska izobrazba družboslovne ali tehnične usmeritve na VI. stopnji strokovne zahtevnosti in 3 - 4 leta delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih ali šolska usmeritev na V. stopnji družboslovne ali tehnične usmeritve in 4 - 5 let delovnih izkušenj smisel za organizacijo in vodenje sposobnost tržnega mišljenja aktivno znanje nemščine ali angleščine

Rok prijave je 15 dni po objavi. Prijave pošljite v zaprti ovojnici s pripisom »za komisijo za imenovanje delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi« na naslov: Metalka Ljubljana TOZD Triglav Tržič, Cesta na Loko 2, Tržič 64290.

Slavka Šarčević

IZ BELEŽNICE SOCIALNEGA DELAVCA

22

Tudi tiste zasebnosti, ki mora biti med zakoncem, med nama z Bojanom ni bilo, ker je bila mama vedno navzoča. Niti mama niti Bojan si nista mogla zamisliti, da bi šla midva kam sama - morala je biti mama z nama. A najbolj me je bolelo to, da je mama Bojanu nenehno govorila, da nisem dobra, vsako moje najmanjšo napako, storjeno hote ali nehote je takoj prenesla sinu. Dogajalo se je, da sem slučajno prišla v njuno bližino, ko sta se pogovarjala o meni, in Bojan je takrat vedno nadaljeval razgovor in se postavil na mamino stran. Pred njo me je s svojimi stališči poniževal in sočasno dajal materi moč, da je še bolj rovarila proti meni.

In ker ni Bojan ničesa ukrenil, da bi se kaj spremenilo na bolje in je vedno držal le z mano, sem čutila, da sem jima odveč in zato sem odšla, se končala Ana svojo izpoved.

Oglasil se je Bojan: »Ana ti vedno govoriš eno in isto. Vendar vedi, da ni bilo tako hudo, kot hočeš vse skupaj prikazati ti. Res je marsikaj tega, kar si rekla, res, vendar ni bilo tako hudo. Nihče te ni tepel, nihče te ni zmerjal, mama ti je pomagala, če je le mogla, jaz sem te imel rad, rada te je imela tudi mama, a res je, da ti nisi imela nje. Imela sva skupaj denar, rad sem te imel, nisem imel drugih žensk, ne vem, kaj bi še hotela?«

»Nič drugega kot to, sem že povedala,« mu je odgovorila Ana. Sedaj sem bila na vrsti jaz in po-

čutila sem se tako neobgledeno, ker je bil ta primer res težak in skoraj nerešljiv.

Poskušala sem jima prikazati zapletenost odnosa mati - sin - snaha, a mislim, da nisem povsem uspela. Toda povedala sem jima toliko, da sem jima dala možnost, da sama razmišljata o tem, kar sem jima povedala, ter jima rekla, da bom govorila še z Bojanovo mamo, ker bom le tako dobila vpogled v ta trikotnik. Strinjala sta se in strinjala sta se tudi s tem, da se bomo morali dobiti še enkrat in da bomo takrat več vedeli, po kakšni poti bo mogoče naprej.

Razšli smo se, vsi trije smo bili morda še bolj obremenjeni zato, ker sta zakonca razgrnila pred mano vse, kar sta dolgo skrivala v sebi. Od mene sta pričakovala razrešitev, pričakovala sta toliko, da sem bila s tem obremenjena še tistega dne, ko sem se napotila na obisk k Bojanovi mami.

Ko sem se bližala hiši, je v meni naraščala napetost in moj utrujen korak se je ustavil pred visoko, prostrano hišo, ki je kar izzivala s svojo mogočnostjo.

Pozvonila sem in čakala. Kmalu se je obrnil ključ v vratih in med podboji se je pojavila urejena ženska, katere starosti v prvem trenutku nisem mogla določiti. Povedala sem ji, kdol sem, in da bi se rada z njo o nečem pogovorila.

Odpehjala me je v hišo. Mimogrede sem opazovala in tako sem na prvi pogled lahko ugotovila, da sem prišla v hišo, v kateri ni bilo siromaštva. Bilo je potrebno ogromno denarja, da so zgradili takšno hišo in jo opremlili z mogočnim, bogatim

pohištvom. Bilo je, kot da sem stopila v mali grad.

Strinjala sem se z gospo Marjeto, da se bova pogovorili v kuhinji, ker ravno kuha kosilo in se boji, da se ne bi kaj prismojilo, mi je z nasmehom rekla.

Gospo Marjeto sem povedal, da je bil pri meni njen sin in da sta bila pri meni tudi oba z ženo. Želim jima pomagati in zato sem prišla tudi k njej.

Odgovorila mi je, da je vesela, ker sem prišla, da ji je sin sicer povedal, da je bil na SOCIALI in tudi o čem sva se pogovarjala. Vseeno pa je kar prav, da sem prišla še do nje, saj mi ima marsikaj povedati. Zajokala je, si obrisala oči in rekla: »Le kaj je moj sin zagrešil, da je tako nesrečen ta moj ubogi otrok. Verjemite mi, da bi mu rada pomagala, saj veste, da želi vsaka mati svojemu otroku le dobro.«

Vprašala sem jo, kaj misli o tem, da je snaha odšla od hiše.

Nekaj časa je molčala, nato je rekla: »Mislim, da ni nič drugega kot to, da je bil moj sin predober z njo, saj je ustregel vsaki njeni želji, gledal je, da je živela kot grofica. A ona? Namesto da bi bila hvaležna, ker je prišla v našo hišo, je vnašala v naše odnose le napetost in slabo voljo.«

Prosila sem jo, nj mi pove kaj več, ker bo zame vse, kar bom zvedela, dragoceno.

Začela je pripovedovati: »S sinom sva živela sama. Mož mi je umrl, ko je bil Bojan v osnovni šoli. Ni bilo lahko zame, ko sem ostala sama za vse. V službo nisem nikoli hodila. Po moževi smrti sem dobila družinsko pokojnino. Razume se, da prav veliko denarja nisva imela in bi bilo kaj slabo, če ne bi bilo že nekaj premoženja, ki sem ga prodala - poleg tega pa sem dobila še večjo dediščino.

Sin je hodil v šolo, jaz sem gospodinjila in skrbelo za sina in vse ostalo. Sina sem razbremenjevala vedno in povsod, da se je lahko učil. Tako je bilo v osnovni šoli, tako je bilo, ko je hodil v gimnazijo, in tako je bilo, ko je študiral na fakulteti. Sin je bil zelo bister in se je lahko učil in ker je bil tudi priden, je v roku končal študij. Potem je šel v vojsko, a kmalu po vrnitvi domov se je poročil.

S sinom sva si bila vedno zelo blizu, imela sem ga neizmerno rada in ga imam še vedno, saj imam le njega. Tudi Bojan je bil zelo navezan name in ta najina navezanost drug na drugega je ostala do danes. Med nama ni bilo skrivnosti, vse sva si povedala. Ko se je poročil, se je začel oddaljevati od mene, a kmalu je spoznal, da je mati le ena in med nama je bilo spet kot prej.«

Prenehala je govoriti, stopila do štedilnika in ko je pristavila za kavo, se je obrnila k meni in rekla: »Saj boste pili kavo?« Pritrdila sem.

Vrnila se je k mizi, sedla, se naslonila z rokama na mizo, se zamislila in čez nekaj časa globoko vzdihnila in rekla:

»Ali si lahko zamislite, kakšno sramoto nama je naredila ta nesrečna ženska, ko je meni nič tebi nič, tako iz ljubega miru vzela otroka in odšla. Le kaj bo z mojim vnukom, saj ga ni sposobna vzgajati.« Nato je zajokala. Ko se je malo umirila, sem jo prosila, da mi pove kaj o snahi.

»Saj ne vem, kje naj začnem, in kaj naj povem. Ana je prišla v našo hišo. Oba s sinom sva jo sprejela z odprtimi rokami. Mene ni motilo, da je prišla iz navadne delavske družine. Za mene je bilo najbolj pomembno to, da bi imela mojega sina rada in da bi se razumeli.

Toda kmalu se je pokazalo, kakšna je. Poskušala sem ji pomagati z nasveti. Med nama rečeno, saj ni nič znala in sem jo morala učiti kot otroka. Ona pa, namesto da bi mi bila hvaležna, je vsak nasvet odklanjala in se mi začela upirati. Rekla je, da ji gledam pod roke, kako dela, pa saj sem ji morala.

Res je, da me je pri njej marsikaj motilo, toda nič ji nisem rekla. Raje sem se pogovarjala s sinom in ga opozorila na njene napake. Sin me je poslušal in Ani povedal, kar ji je šlo. Toda nikoli se z njo ni prepiral, povedal ji je lepo. Ona pa, namesto da bi ga ubogala, je postajala vse bolj nezadovoljna. Nič ji nisem smela reči, niti tega ne, da mora moža ubogati in da je mož glava v družini. Kadar sem ji še to rekla, je bil ogenj v stehi. Resnično je nisem razumela, saj ji nisem naredila nič hudega.

DOMAČI ZDRAVNIK

Bela omela zvišujejo dejavnost žlez, odganjajo napenjanje

Omela so ena izmed najzanimivejših zdravilnih rastlin. So ena izmed redkih višjih rastlin naših krajev, ki ne rastejo iz zemlje, temveč se naselijo in živijo na celi vrsti domačih dreves. Imajo jih za polzajedalce, ker dobivajo od gostitelja samo vodo in anorganske snovi, drugi pa jih imajo za prave zajedalce, ker jemljejo gostitelju tudi organske snovi. Po tretji domnevi pa ne drži ne prvo ne drugo. Gostitelj in omela si ustvarijo pravo sožitje (simbiozo); omela sicer jemljejo od gostitelja in živijo od njega, vendar mu daje tudi asimilate, ki jih zelena, kot so, ustvarjajo lahko skozi vse leto. Skušnja uči, da je med omelo in rastlino gostiteljico tesna povezanost, kajti velikokrat gostiteljica zavoljo omela odmre, propadejo pa z njo seveda tudi omela.

Dobri gostitelji omel so topoli, jablane, jelke; za temi smreka, jerebika, bor, lipa, brest, vrba, jesen, oreh, hruška, sliva, glog, leska in vinska trta. Majhne vejice z listi nabirajo od oktobra do srede decembra, in marca ter aprila.

Iz obilice omelinih zdravilnih učinkov moramo na prvem mestu poudariti, da povečujejo omela presnovo in zvišujejo dejavnost žlez v vseh prebavilih. S tem se odpravijo kronična zaprtja z vsemi neprijetnimi stranskimi pojavi (nabasanost, napenjanje, oteženo duševno in telesno delo, neugodje in drugo) ter začnjenjoča se zlatenica; uredi se pomanjkljivo izločanje žolča in delovanje trebušne slinavke ter tako težje pride do sladkorne bolezni.

Omela delujejo proti izčrpanosti, tako poapnenju žil in starostnim okvaram srca. Motnje krvnega obtoka, pa naj bo pritisk previsok ali prenizek, spravijo v red omela. Znanstveno je neoporečno potrjeno - v ljudskem zdravilstvu je bilo to znano že precej prej - da se z omeli odpravljajo padec ali zvišanje pritiska, ki se pojavita zaradi motenj v obtoku. To navidezno protislovno delovanje omel postane razumljivo, ker je zdravilna moč rastline usmerjena v to, da se uredi obtok, da se okrepi srce in se s tem napravi pot za normalne, zdrave razmere. Seveda pri tem pojenjajo tudi vsi stranski pojavi tako previsokega kot tudi prenizkega pritiska, kot so: naval krvi v glavo, omotica, glavobol, šumenje v ušesih.

Posledica urejenega krvnega obtoka je tudi redno mesečno perilo; včasih prav hude bolečine v maternici prenehajo, tako da je imel Kneipp res prav, ko je ženskam omela kar najbolj priporočal. Z omeli se pozdravi tudi krvavitev iz pljuč in bruhanje krvi.

Za omelin čaj je boljši hladen pripravek. 3 čajne žličke drobno narezanih vejic z listjem namakamo čez noč v 3 skodelicah vode; zjutraj precedimo, čez dan pa neslajen čaj po požirkih popijemo. Jagode uporabljajo ljudsko zdravilstvo predvsem zunanje.

POSKUSITE ŠE VE

Zadnjič, ko smo vam predstavili osnovni recept Bircherjeve kaše, smo obljubili tudi nekaj drugih tovrstnih receptov. Danes vam predstavljamo kašo z jabolki in jogurtom ter s smetano

KAŠA Z JABOLKI IN JOGURTOM

Ta kaša je primerna za shujševalne diete in za osebe, ki ne prenesajo mleka.

Za 1 osebo potrebujemo
8 g ovsenih kosmičev,
3 žlice vode,
3 žlice jogurta,
1 žlico limoninega soka,
1 žlico medu ali 1,5 žlice rjavega, neprečiščenega sladkorja, 200 g jabolk in
1 žlico zmletih mandljev ali lešnikov.

Kosmiče, če niso instant, namakamo 12 ur. Dodamo jogurt, limonin sok, med ali sladkor, naribana jabolka in zmlete lešnike ali mandeljne.

Tem receptom lahko dodamo poleg jabolk manjšo količino drugega svežega sadja; jagode, maline, borovnice, banane, breskve, pomaranče, mandarine itd.

KAŠA Z JABOLKI IN SMETANO

Ta kaša je primerna za tiste, ki bi se radi zredili.

Za 1 osebo potrebujemo
3 g ovsenih kosmičev,
1 do 2 žlici vode,
3 do 4 žlice smetane,
1 žlico medu,
200 g jabolk,
1 žlico zmletih lešnikov ali mandljev.

Smetano rahlo stepemo in zmešamo z limoninim sokom. Jabolko grobo naribamo. Vse sestavine zmešamo z namočenimi kosmiči.

DOMUS VABI

Domus - Center za dom, ustvarjalnost in svetovanje Ljubljana, Kardeljeva 2, vabi na ogled prodajne razstave "SVETILO - STOL", ki poteka od 22. februarja do vključno jutri, srede, 1. marca v prostoru Potrošniško informativnega centra v Ljubljani na Kardeljevi 2 (pod arkadami pri Uršulinski cerkvi). Z razstavo želijo prikazati, da je osvetlitev ambientov in postavitev stolov v prostoru zelo pomembna za prijetno počutje in jo je potrebno oblikovati s posebno tenkočutnostjo. Sama postavitev svetila ali stola pa je tudi zelo odvisna od namembnosti in uporabe. V času razstave bo potekala prodaja svetil, organizirano pa bo tudi nekaj svetovanj za potrošnike. Danes, v torek, 28. februarja, ob 17. uri bo na razstavi svetovala dipl. arh. Meta Javh.

Vsa predavanja in svetovanja so organizirana tudi za govorno in slušno prizadete.

Naj vas opozorimo še na akcijo "mesec knjige", ki bo potekala od 22. februarja do 22. marca. V tem času boste knjige založbe DOMUS - predvsem so to praktični priročniki za gospodinjstva - lahko kupili s 30-odstotnim popustom.

Privoščimo si malo spremembe - Vam je morda vaša kuhinja postala malce preveč vsakdanja? Na mizi je vedno en in isti prt, ki se najbolje pere, njegov vzorec vam je najbolj všeč, barve so izbrane po želji, mizo pogrnjate klasično. Dajte, poskusite v vaši kuhinjo uvesti malce novosti. Ne bo drago, zagotovo pa vam bo naredilo veliko veselje. Na sejmu mode je Bombažna predilnica in tkalnica Tržič pokazala svoje najnovejše male prte in nadprte, z diagonalnimi črtami in v drobno pikčastem vzorcu. Barve so živahne, rdeče, rumene, zelene, modre, oker, na beli podlagi. Dobite jih v njihovi industrijski prodajalni na Deteljici in v modni hiši Pristava na Bledu ter v vseh boljše založenih trgovinah s tekstilom. Poskusite. Ne bo vam žal! - Foto: F. Perdan

PRAV JE, DA VEMO

VITAMIN A

A vitamin je samo v živilih živalskega izvora, to je v mleku, smetani, maslu, siru, rumenjaku, jetrih in ribjem olju. V rastlinah je njegova predstopnja provitamin karotin, ki se spremeni v našem telesu v aktivni vitamin A. Karotin je v motvilcu, endiviji, zelju, špinaci, korenčku, peteršilju, marelicah itd.

A vitamin ni topljiv v vodi, zato se pri kuhanju ne izluži. Če kuhamo živila v pokriti posodi, se ohrani. Škodujeta pa mu zrak in močna sončna svetloba. V žarkih maščobah ni več vitamina A.

Na dan rabimo 1,5 mg vitamina A ali 5000 I.E. (mednarodnih enot). Ob pomanjkanju se pokažejo spremembe na očeh (kurja slepota, rušenje roženice), na koži (trda, suha koža) in počasnejša rast otrok.

O JEZIKU SO REKLI

Jezik je kot lev: če ga brzdaš, te bo branil, če ga pustiš uiti, te bo požrl.

Arabski pregovor

Med mnogimi hudimi stvarmi je najhujši oster jezik.

Schiller

Mnogi ljudje imajo oči, ki ne vidijo, ušesa, ki ne slišijo in jezik, ki ne zna molčati.

Agatha Christie

ureja DANICA DOLENC

KDO GRE Z NAMI

Na pomladanski Glasov izlet po Sloveniji bomo povabili tudi nekatere od vas, mladih dopisnikov. Da se ne bi preveč zapletali, kako naj čim bolj pravično delimo sedeže v avtobusu med številna vaša imena, bomo žrebali. Vsak mesec bomo izžrebali enega, ki bo s svojim spisom, pesmijo, šalo, risbo sodeloval v naši rubriki. Štirje sedeži so že oddani. Kdo bo dobil petega? Pišite in rišite čim več in čim bolje, da boste prišli na časopisno stran, v poštev za žrebanje!

Sanje

Neke noči se mi je sanjalo, da sem postala metulj. Letala sem s cveta na cvet in opazovala otroke, ki so se igrali na travniku. Nekoč sem priletela k mlaki. Skoraj bi me pojedla žaba. Toda bila sem hitrejša in sem ji ušla. Priletela sem nad zeleno trato. Tam sem srečala prijatelja metulja Pikca. Skupaj sva letala in opazovala ptičke, ki so peli.

Kmalu za tem se je znočilo. Zletela sva na drevo in zaspala. Zjutraj sva letela še naprej. Nadomda sva zagledala čudna vrata, na katerih je pisalo: Dežela metuljev. Tam so bili vsi najini prijatelji: Miki, Piki, Fliki, Cofka in še drugi. Odločila sva se, da bova ostala tam.

Sanja Grobovšek, 3. a r. OŠ Josipa Broza-Tita Predoslje

Recept za plonkanje

Po zgledu Tine Zupančič iz Gorji so se receptov za lažje učenje spoznavanja narave in družbe ter za uspešno plonkanje lotili tudi škofoleški sotrpini. Pa preskusite enega.

1/2 kg knjig
1/2 kg zvezkov
5 kom malih lističev
1/4 l črnila
3 kom očal
20 dag majhnih črk

Vse to dobro zmešamo in razvaljamo na več krpic ter postavimo na prazna skrivališča. Za glazuro potrebujemo še 2 kg goljufije in zvijače.

Z receptom moramo ravnati previdno, ker se zmeraj ne posreči.
Petra Trojar, 4. d r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

IZ ŠOLSkih KLOPI

V vlaku

Potnik se obrne k ženski srednjih let: »Tovarišica, prosim, recite svojemu sinu, naj me neha posnemati.«

Ženska jezno reče svojemu sinu: »Nehaj se že končno obnašati kot bebec!«

Miška Lili

Miška Lili se uči, koliko je 3 x 3, računalnik v šolo nosi, rezultate učencem troši, a če se tovarišica razjezi, ven iz šole jo spodi.

Špela Vidmar, 4. c r. OŠ Čvetka Golarja Škofja Loka

Babica

Ob spisu o babici, ki jo je Andrej tudi lepo narisal in ji prilepil kar devet srčkov v znak velike ljubezni, smo se nehote nasmejali. Takole je zapisal Andrej: »Spis o babici sem vam poslal zato, ker mi je učiteljica Ljudmila Kalan rekla, da imam od desetih učencev najboljše vsebino!« No, babica je res lahko ponosna nate, Andrej.

Moja babica živi v Radovljici. Stara je že več kot 80 let. Je zelo lepa. Rodila se je že pred drugo svetovno vojno. Skoraj vsak konec tedna pride na Bohinjsko Belo. Vedno s seboj prinese sladkarije. Jaz pa jo razveselim z rožami, ki jih obožuje. Je srednje velike postave. Moja babica se največ ukvarja s pletenjem. Za dedka Mraza ali za Miklavža mi vedno naplete pulover, rokavice ali jopico. Je zelo ljubezniva. Ima lepe rjave oči, lase, rdeče ustnice in lica.

Nikoli v življenju ne bi želel imeti drugačne babice kot je moja. Do nje se obnašam zelo lepo, saj vem, da je bolna na ledvicah, hrbtenici, kolkih, sklepih in na rokah.

Andrej Jalen, Bohinjska Bela

ANKETA

Kaj storiš, ko nimaš naloge?

Brez sem. - Mitja, Ksenja, Dalibor
Prepišem jo v šoli. - Polona
Dobim podpis. - Primož, vsi 1. razred
Brez sem. - Mateja, Tina, Alenka
Prepišem jo v šoli. - Špela
Ponovno jo napišem doma. - Urška, vsi 2. razred
Podpis dobim. - Bojana, Vesna, Breda
Prepišem jo v šoli. - Staša
Jezem sem. - Primož, vsi 3. razred
Dobim piško. - Simon
Brez sem. - Primož, Janez, vsi 4. razred

Simona Soklič, 6. a r. OŠ bratov Žvan Gorje

MORDA NISTE VEDELI

Kaj je nitroglicerin?

Nitroglicerin (pravičneje je glicerol trinitrat) je strupena, rumenkasta, oljnata tekočina brez vonja. To je zelo močan eksploziv, ki eksplozira že pri najmanjšem pretresu ali segrevanju. Nitroglicerol dobimo z nitriranjem glicerina z zmesjo dušične in žveplene kisline.

Nitroglicerol je prvi izdelal Ascanio Aobrero leta 1847, vendar je praktično uporabnost nitroglicerina s predelavo v dinamit omogočil šele Nobel leta 1876.

Moji bodoči

Stopila sem k oknu in pogledala ven. Ob pogledu na sneg me je obšla kurja polt.

"Brrr!" sem se stresla.
Potrkalo je. Stekla sem v sobo in oblekla še en pulover, da me ne bi zeblo, čez pa sem si ogrnila še jakno in nataknila tople rokavice. Bila sem nared.

Mojemu "dragemu" se je zahotelo iti na sprehod. Pri -23 stopinjah. Še močnejše je potrkalo.

"Lahko bi vsaj pozvonil," sem si mislila.

Odprla sem vrata. Še predno sem uspela reči živjo, me je Matejeva roka potegnila ven. Odprla sem usta, hotela sem mu povedati, kar mu gre, a me je prehitel.

"Zdelo se mi je, da je to najboljši način, da te spravim ven."

"Ampak, moji lasje strlijo!"

Tišina.

"V kolenu me zbada. Auuu!" sem poskušala.

"Le nič se ne izmikaj. Če piš v tej svoji luknji in venomer buljiš v televizor. Enkrat za spremembo pojdi z menoj na svež zrak."

"Ampak," sem še vedno poskušala.

"Nič, ampak. Greva!" je odločno rkel, me prijel pod roko in bolj privlekel ven.

"Svež zrak pa tak!" sem se zmrdovala.

"Vseeno je bolje kot ves ljubi dan čepeti med zidovi."

"Jaz nočem ven! Zebe me! Na TV pa je dober film."

"Res škoda!"

"Hočem domov! Zebe me!" sem se drla in res sem čutila, kako se mi mraz zajeda v kosti. Trmoglavila sem toliko časa, dokler se Matej ni prepričal, da mi res ni do sprehajanja in odšla sva vsak na svoj konec - domov.

Mama je doma sitnarila, ker vedno gledam televizijo, ker ne grem nikoli ven, oče pa ji je pomagal. Zdaj pa še tadvaj!

Sitnarila sta tako dolgo, da so mi popustili živci in sem zavrtela Matejevo telefonsko številko in dahnila: "Moj predragi Matej..."

"Oprostite, jaz nisem Matej. Tu ni nobenega Mateja."

"Oh, oprostite, prosim!" sem jezno pihnila. Še enkrat sem zavrtela številčnico. Ko sem slišala Matejev "Prosim!", sem si oddahnila.

"Predragi Matej, če me odpelješ ven iz te norišnice, se takoj poročim s teboj, čeprav si star komaj petnajst let, jaz pa eno leto manj," sem začela.

"Hm," sem slišala na drugi strani, "ni slaba ideja, veš? Kupil ti bom največji sladoled," je veselo odgovoril moj bodoči.

"Všeč mi bo!" sem zavpila v slušalko.

Že sem kot nora tekala po sobi, iskala primerne hlače in pulover, kajti Matej me je že čakal in nestrpno pogledoval na uro. "Nevesta" pa je kot vedno zamujala.

Damjana Jelovčan, 8. c r. OŠ bratstvo in enotnost Kranj

ureja HELENA JELOVČAN

Furlanija - Julijska Krajina, Koroška in Slovenija oživljajo kandidaturu za zimske olimpijske igre leta 1998 ali 2002

Pet olimpijskih krogov na tromeji

Beljak, 19. februarja - Pred leti utišana ideja o skupni organizaciji zimskih olimpijskih iger, ki naj bi jih organizirala tri mesta (Jesenice, Trbiž in Beljak), je ponovno živa. S skupno izjavo in podpisom so se zanj izrekli tudi predsedniki vlad dežele Furlanije in Julijske Krajine, Koroške in Slovenije, z njo soglašajo nacionalni olimpijski komiteji treh držav, upajo pa tudi na dobrohotnost državnih vodstev. Predvsem pa bo uresničitev te ideje največ odvisna od trme ali popustljivosti Mednarodnega olimpijskega komiteja in njegovega predsednika Juana Antonia Samarancha, ki bo marca obiskal Jugoslavijo in Avstrijo. Možnosti sta dve: ali sprememba olimpijskega pravilnika, ki dovoljuje organizacijo iger s samo enim mestu iz ene države, če pa to ne bo sprejeto, pa naj bi olimpijski komite narenil izjemo v statutu.

V kratki skupni izjavi, ki so jo predsedniki vlad dežele Furlanije in Julijske Krajine Adriano Biasutti, deželni glavar Koroške dr. Peter Ambrozy in predsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Šinigoj podpisali v Beljaku, v hotelu Warmbaderhof, piše:

"Mesta Beljak, Trbiž in Jesenice na Koroškem, Furlaniji - Julijski Krajini in Sloveniji so stičišče treh evropskih narodov z različnimi jeziki, kulturami in tudi različnimi političnimi sistemi. Ta mesta imajo namen, da skupaj kandidirajo za izvedbo zimskih olimpijskih iger 1998 oziroma 2002. Zvezna dežela Koroška, avtonomna dežela Furlanija - Julijska Krajina in Socialistična republika Slovenija bodo podprle to skupno kandidaturu. Izvedba skupnih olimpijskih iger bi bila absolutna novost v zgodovini teh iger. Prvič bi se zgodilo, da različne države z različnimi političnimi sistemi ne bi med seboj konkurirale, temveč bi dokazale voljo in dolge znanje v skupni projekt. Dolgoletno medregionalno sodelovanje v okviru delovne skupnosti Alpe Jadran, ki si že leta prizadeva za boljše medsebojno sporazumevanje s pobudami na kulturnem, športnem, gospodarskem in političnem področju, je eden od bistvenih predpogojev za realizacijo te ideje."

Beljaškega srečanja, ki je bilo vrhunec, pred tem pa so se delegacije sešle v Trbižu in skupno srečanje končale pri nas, z ogle dom Kranjske gore in Planice, so se udeležile po sestavi "močne" delegacije. V naši so bili razen predsednika Šinigoja še predsednik jeseniške občinske skupščine Jakob Medja, predsednik Smučarske zveze Slovenije Janez Zajc, generalni sekretar jugoslovanskega olimpijskega komiteja Časlav Veljič, republiški minister za informiranje Marjan Šiftar in konzula v Italiji in Avstriji Livij Jakomin in Borut Miklavčič. V italijanski so bili razen Biasuttija in trbiškega župana Claudia Klavore še podpredsednik republike Italije Giani de Michelis in predsednik italijanskega olimpijskega komiteja Arrigo Gattai, v koroški delegaciji pa so bili razen deželnega glavarja dr. Ambrozyja še beljaški župan, šef deželnega zbora Ervin Paska in predsednik avstrijskega olimpijskega komiteja Kurt Heller.

Sad beneškega jubilejnega srečanja

Ponovno rojstvo leta 1984 prvič povedane ideje (takrat jo je mednarodni olimpijski komite, sklicujoč se na statut zavrnil) je bilo novembrsko slavje v Benetkah ob 10. obletnici delovne skupnosti Alpe Jadran. Ideja je med ljudmi in v politiki zaživela. Italija je uradno nehala podpirati kandidaturu Cortine d'Ampezo za zimske olimpijske igre in sedaj forsira Trbiž. Enako bo olimpijski komite vključno z državo ravnal tudi v primeru, če se bo za olimpijado potegovala dolina Aoste. To je njena stvar,

vendar smo mi za Trbiž, je v Beljaku izrecno poudarjal Arrigo Gattai. Na strani olimpijade treh je tudi Koroška ter z njo Avstrija. Deželni glavar dr. Ambrozy je bil izvoljen na to dolžnost tudi zato, ker se je zavzemal za organizacijo skupnih olimpijskih iger. Pri nas je voz premaknil izvršni svet in komite za mednarodno sodelovanje. S pobudo so že soglašale telesnokulturne in športne organizacije ter zveze, prireditelji velikih smučarskih tekmovanj pri nas (Planica, Kranjska gora in Bohinj), jugoslovanski olimpijski komite (Časlav Veljič je to v Beljaku potrdil in dejal, da smo danes vsi rekli "da" in tega se je treba držati), jeseniška skupščina pa je tudi sprejela uradni in osnovni Odlok o ponovni kandidaturi za soorganizacijo olimpijskih iger. To je osnova, da gre v Jugoslaviji postopek naprej, da se iščejo soglasja v republikah in pokrajinah ter se dogovorimo o sofinanciranju na osnovi družbenega dogovora o velikih prireditvah. Slovenija take prireditve, ki bi jo sofinancirali tudi drugi deli Jugoslavije, še ni imela.

V Beljaku so se dogovorili za skupen organ, ki bo naprej udeleževal pobudo (iz Slovenije je v njej Janez Zajc), v vsaki deželi iziroma republiki bo deloval še poseben organ. Do leta 1991, ko naj bi bila podana uradna kandidatura, je treba pripraviti vse detajle.

Borba za olimpijado pa se začne že sedaj, med obiskom Samarancha v Jugoslaviji in Avstriji, kjer je skupna želja, da bi prvi mož olimpijskega komiteja obiskal tudi načrtovana prizorišča iger, pa v Barceloni, kjer bo treba zastaviti besedo na seji Mednarodnega olimpijskega komiteja.

Velika vloga Jesenic

Inženir Jakob Medja, predsednik jeseniške občinske skupščine, ki je bil v Beljaku član slovenske delegacije, je ob ponovno oživljeni kandidaturi dejal takole:

"V letih 1984 in 1985 je bila prvič dana pobuda za skupno organizacijo olimpijskih iger treh dežel, takrat so bili opravljeni vsi skupščinski postopki in sprejet je bil sklep, da se s to pobudo prične. Skupna delovna skupina za vse tri dežele je svoje delo uspešno opravila, v vsaki pa je bila imenovana še posebna skupina. Ker je dala takrat Italija prednost Cortini, je delo zamrlo, ideja pa je ostala in smo jo občasno oživljali. Sedaj je bilo delo obnovljeno na višji ravni in je naš slovenski izvršni svet dal pobudo, kako gledamo na to zadevo. V skupščini smo to ocenili in ugotovili, da je pobuda skladna z našimi dolgoročnimi in srednjeročnimi plani razvoja občine. Menimo, da zato sklep iz leta 1985 še veljajo in nam ostane le to, da gremo v poizkus uresničevanja in da začnemo z delom tam, kjer je bilo pred leti prenehanje. Na vse to, kar je bilo doslej rečeno, finančni zalogaj za Jugoslavijo ne bi bil prevelik.

Razmišljamo, kako sploh pristopiti k izvedbi teh olimpijskih iger. Ugotovljeno je bilo, da Slovenija pri financiranju tega, kar so druge republike izkoriščale, še ni izkoriščala. Gre pa pri olimpijadi tudi zato, da bi si delili stroške na tretjino in odpade na Jugoslavijo samo tretjina stroškov. Kot smo doslej slišali, bi to idejo verjetno jugoslovanski olimpijski komite sprejel. Nekega uradnega odgovora še ne more biti, ker olimpijski komite tega ni uradno obravnaval, dan pa je bil odgovor, da bo jugoslovanski olimpijski komite to podpiral. Za Gorenjsko, ne samo za Jesenice, bi bila olimpijada velika spodbuda razvoju gospodarstva, še posebej pa turizma in gostinstva. Gorenjske občine so v to že sicer usmerjene. Če vzamemo jeseniško, je to področje druga ali tretja prednost razvojnih planov, prav tako pa Radovljica, za katero je ta dejavnost še bolj pomembna, vendar imamo zimskega turizma in naprav v naši občini nekaj več. Zato gre tu za dopolnitev in posodobitev infrastrukture, ki jo že imamo, in je zato olimpijada v korist bodočega razvoja. Na tem področju že imamo toliko stikov, da pogosto že ne vemo, kje vse sodelujemo. Še najmanj tega sodelovanja je bilo na gospodarskem področju, imamo pa interes, da se okrepi. Prvega marca bi morali organizirati svetovno prvenstvo letalskih družb. Jutri bo treba dati končno odповed tega tekmovanja. Lani so bili bančniki z vsega sveta, v vseh treh deželah, kar pomeni, da je sodelovanje turizma in gostinstva že prisotno. Pri tako veliki prireditvi kot bi bila olimpijada, pa je tega interesa za sodelovanje še bistveno več. Koliko bi bilo treba zgraditi, je odvisno od gospodarskih sposobnosti. Naši sosede razpolagajo s toliko kapacitetami, da bi lahko prevzeli tudi tiste goste, ki bi gravitirali k nam, pa jih mi ne bi mogli sprejeti. Gre za investicijsko sposobnost gospodarstva. Sicer pa tudi sama Slovenija, če bi ostalo pri že dogovorjenem projektu, lahko brez velikih problemov sfinancira olimpijado, seveda pa bo manjši problem, če bo to v okviru Jugoslavije. Tu pa gre že za druge, tudi politične odločitve."

Prednost v objektih in organizacijskih izkušnjah

Marsikaj okrog planov olimpijade bo znano že letos in prihodnje leto. Kako bo s financiranjem, ali bo razdeljeno na tretjine ali drugače, z delitvijo dobička Krajem tekmovanj. Dejstvo pa je, in na to pobudniki za skupno olimpijado tudi igrajo, da imajo vse dežele praktično objekte za vse prireditve, ki bi jih bilo treba dopolniti in modernizirati in da imajo tako v Italiji, Avstriji in v Sloveniji velike organizacijske izkušnje z velikimi tekmovanji. Tekmovašišča so zelo blizu, do njih vodijo dobre prometne poti, od železnih do letalskih, saj so v bližini tri letališča (Brnik, Celovec, Trst), vsi trije imajo že izkušnje pri skupni organizaciji tekmovanj. Ker je veliko objektov že zgrajenih, bi bilo manj posegov v naravo in možnosti, da se posegom javnost upre.

Pobudniki prenovljene olimpijske ideje ne mislijo odnehati. Vztrajali bodo. Za zdaj imajo dva cilja: ali spremeniti olimpijski statut ali pa dobiti izjemno dovoljenje. Računajo pa tudi na ugodno politično vzdušje, saj se svet zbljuje in pomirja ter se združuje na skupnih interesih. Skupna olimpijada pa to nedvomno je. Upajmo, da bodo to v Jugoslaviji vsi doumeli in da ne bomo tako togi, kot na primer sedaj, ko bežimo od Evrope in si nabiramo, tudi z zadnjimi dogodki, po svetu slab glas.

J. Košnjek

Združena opozicija vleče prvo potezo

Nova ustava brez ideološkega balasta

V zbornični dvorani ljubljanske univerze so pretekli teden pripravili prvo zasedanje posameznih organizacij in zvez, katerega glavni namen je bil pripraviti načrt za tvorno vključevanje pri pisanju amandmajev oziroma nove slovenske ustave.

Na zboru je nastopila vrsta slovenskih razumnikov - dr. France Bučar, dr. Peter Jambrek, dr. Ivan Kristan, dr. Dimitrij Rupel, dr. Rastko Močnik...

Kot sklicatelj zboru za ustavo so bili na vabilu navedeni Društvo slovenskih pisateljev, Zveza socialistične mladine Slovenije, Univerzitetna konferenca ZSMS Ljubljana, Odbor za varstvo človekovih pravic, Kmečka zveza Slovenije, Socialdemokratska zveza Slovenije, Slovenska demokratska zveza, na samem zboru pa se je v delovno predsedstvo vključil tudi predstavnik Neodvisnih sindikatov Slovenije.

Zbor za ustavo so prvi podpisniki opredelili kot odprt prostor sodelovanja predstavnikov vseh zvez, organizacij in drugih združenj državljanov, ki se zavzemajo za demokratično ustavno ureditev in soglasajo z naslednjimi ustavnimi vrednotami: pravna enakost vseh ljudi in njihovih združenj ne glede na narodnost, vero, spol, politično ali kakšno drugo prepričanje, gmotno stanje, socialni izvor ter politični, socialni ali kakršenkoli drug položaj in organizacijsko pripadnost; pravna država; pluralistična demokracija; delitev oblasti; svobodno ustanavljanje in delovanje socialnih, ekonomskih, idejnih, kulturnih in političnih zvez, organizacij, ustanov in drugih združenj; svoboda misli in njihovega izražanja ter svoboda tiska, govora in javnega nastopanja; svobodne, neposredne in tajne volitve; civilni oblasti podrejene državno-varnostne in vojaške ustanove; samostojnost in samoupravljanje gospodarskih organizacij; funkcionalno in učinkovito narodno uresničevanje temeljnih socialnih, ekonomskih in kulturnih pravic vseh ljudi ter pristna lokalna samouprava.

Temeljna načela

Republika Slovenija je država slovenskega naroda in vseh ljudi, ki so v skladu z zakonom pridobili pravico do slovenskega državljanstva. Republika Slovenija je država, ki temelji na suverenosti slovenskega naroda, na njegovi trajni pravici do samoodločbe, vključno s pravico do združevanja v zvezo držav ali do odcepitve od takšne zveze držav, svobodnega odločanja o notranjopolitni ureditvi, zunanje-političnih odnosih in o zadevah obrambe. Oblast pripada ljudstvu.

(Gradivo za slovensko ustavo, str. 85. ČKZ 1988)

Kaj je nestranski pluralizem?

Zbor za ustavo je oblika protovoljnega sodelovanja njegovih udeležencev, ki temelji na njihovi popolni samostojnosti in enakopravnosti pri oblikovanju skupnih ustavnih pobud, eno izmed osnovnih vodil, ki se je pričelo okvirno udejanjati že na prvem zasedanju, 23. februarja, ki ga je otvoril Rudi Seligo. Med drugim je rekel, da teče že drugo leto odkar se pisatelji intenzivneje ukvarjajo z ustavo in

Pravica in dolžnost do obrambe

Vojaška služba je obvezna v mejah in na način, ki ga določa zakon. Dolžnost vojaške službe ne sme prizadeti zaposlitve državljan in uveljavljanja njegovih političnih pravic. Ureditev obojestranskih sil je v skladu z demokratično politično kulturo slovenske civilne družbe in njene državne ureditve. Priznana je pravica do ugovora vesti, ki jo lahko uveljavljajo vsi, ki zavoljo svojih verskih ali nraavnih nazorov niso pripravljene sodelovati pri izvrševanju vojaških dolžnosti v okviru obojestranskih sil. Tem osebam mora republika omogočiti, da na drug način in enakovredno vsem drugim vojaškim obveznikom izpolnijo svojo državljansko dolžnost.

(Gradivo za slovensko ustavo, str. 98, ČKZ 1988)

spomnil na drugo tribuno v Cankarjevem domu, ko je bila izražena pobuda, da se pripravi vse potrebno za organizacijo zbora za ustavo v želji, da pridejo pobude državljanov veliko bolj do izjava in ne bi šlo zgolj za akademsko razpravljanje,

Uvodni referat je imel dr. France Bučar, ki je med drugim rekel: "Današnje srečanje ocenjujem kot izredno pomemben mejnik v naši zgodovini, saj se še nikoli v tej državi ni zgodilo, da bi pobude za novo ustavo prišle iz ust ljudi, ki niso v partijskih vrstah. Če danes govorimo o demokratičnem razvoju, o tem, da je potreben pluralizem, nastane seveda vprašanje, kako potem vse to tudi dejansko uresničiti. Nekateri sicer na veliko govorijo o nestranskem pluralizmu političnih interesov, pa tega pojma še do danes ni nihče zadovoljivo pojasnil. Vedeti mo-

Svoboda misli in izražanja

Zajamčena je svoboda misli, opredelitve in izražanja. Ta pravica zajema svobodno mišljenje, idejnega, moralnega, političnega in verskega prepričanja; svobodo sprejemanja in dajanja obvestil brez vmešavanja javne oblasti; svobodo tiska in drugih oblik javnega obveščanja in izražanja; svobodo govora in javnega nastopanja. Nikomur ne more biti vnaprej onemogočeno v sredstvih javnega obveščanja izražati in objavljati svoja mnenja. Vsakdo ima pravico biti objektivno in resnično obveščen o vseh pomembnih vprašanjih. Prepovedana je cenzura tiska in drugih sredstev javnega obveščanja.

(Gradivo za slovensko ustavo, str. 94, ČKZ 1988)

ramo, da je neke vrste nestranski pluralizem možen v visoko razvitih državah, vendar pravega udejanjanja tega v svetu očitno ni dosegla še nobena država. Zametki bodoče oblike participacije pa se ponekod že pojavljajo, nastal je neke vrste odpor proti strankarskemu sistemu, ker le-ta ni sposoben odraziti vseh razlik, ki so jih razvite države že dosegle. Osebnost prava današnji pristop ocenjujem kot najvišjo obliko sistemske participacije in vsaj dosega družbene klima temu ni bila naklonjena. Ustavni zbor mora prepričati dejstvo, da bi se še enkrat zgodilo, da bi bila javnost pri sprejemanju tako amandmajev kot nove ustave ponovno izključena. Kar se tiče predloga nove slovenske ustave, nam je zaenkrat veliko bolj jasno kaj v njej ne bi smelo biti kot obratno, predvsem jo bomo morali razbremeniti vsega ideološkega balasta. Ustava naj bo ugotovitev dejanskega stanja, naj daje možnost nadaljnega razvijanja družbe. V ta dokument moramo predvsem zapisati kako zavarovati človeka pred samo državo in doseči, da ne bo več samo formalno demokratična. V tem kontekstu namenoma ne uporabljam izraza federacija ali konfederacija, ker mislim, da bo potrebno tudi to nanovo opredeliti, kajti običajno se govori o avnojevskih temeljih kot vsebini tistega kar je nastalo že po Avnoju samem!"

Bojkot volitev 1990?

Dr. Peter Jambrek, ki se je priglasi kot sledeči diskutant, je bil v bistvu tudi prvi javni predlagatelj sklica Zbora za ustavo in je najprej ostro reagiral na sedanjo vlogo SZDL-ja v naši družbi: "Slišali smo, da je bilo novoustanovljeno združenje strpano v SZDL s pomočjo policije, zvezo so tako strpali v nekaj, kar po mojem mnenju sploh ne

či, da, v kolikor volitve prihodnje leto ne bodo resnično svobodne, jih bomo bojkotirali. Kot drugo pa bi izpostavil organizacijo izrednega partijskega kongresa, ki bi lahko delal tudi na zasnovah za novo ustavo - če se bo to res zgodilo, bo grozljivo, kajti vedeti moramo, da bodo tam sprejeta merila po načelu demokratičnega centralizma prenešana in vse republike in ob tem slovensko vodstvo še vedno nima narejenega ustreznega koncepta, s katerim bi prišlo na dan."

Mojmir Ocvirk, član predsedstva RK ZSMS in eden od avtor-

jev mladinskega projekta "Boj za oblast", se je predvsem dotaknil poti za doseg cilja: "Vedeti moramo na kakšen način bomo vplivali na sestavljanje nove ustave. Sporno je, da je predsednik ustavne komisije hkrati tudi predsednik skupščine, saj v izpeljavi tega pride do principa dela, v katerem so demokratične pobude neupoštevane. Leta 1990 bomo našo politično ureditev potrdili ali spremenili in potem seveda v eni ali drugi varianti nje živeli. Predlagam oblikovanje nove skupščinske ustavne komisije."

Uvesti splošno-politični zbor

Tone Peršak je menil, da obstajajo legitimni subjekti političnega življenja - Odbor za varstvo človekovih pravic, SDZ, SDZS... ki naj od SZDL zahtevajo svoje mesto v sestavi ustavne komisije. Ocenil je, da bi se dalo tudi znotraj te komisije kaj narediti in da se ne bi smeli distancirati od nje, pač pa bi jo morali sami zasesti.

Dr. Ciril Ribičič, ki je nastopil v imenu ZK je med drugim rekel, da je za ZK zelo pomembno dejstvo, da bo ustava ponudila pomemben prostor človekovim pravicam in da partija želi podpreti sklic zbora za ustavo, saj ga predvsem razume kot demokratičen pritisk na organe. V ZK dajemo podporo vsebinskim usmeritvam zbora, vendar bi bilo potrebno po našem mnenju v gradivo povsem jasno vključiti tudi nadaljno graditev soupravnega socializma, je zaključil Ribičič.

Tudi ostali govorniki, med katerimi so bili tudi dr. Rastko Močnik, dr. Dimitrij Rupel, Rastko Plohl (predstavnik Neodvisnih sindikatov Slovenije), Ivo Urbančič in dr. Ivan Kristan, so po svoje pozdravili iniciativo za sklicem zbora za ustavo in vsak s svojega vidika prispevali tudi nekaj konkretnih predlogov. Iz povedanega velja posebej izdvojiti zavzemanje za ukinitve družbenopolitičnega zbora kot deformirane oblike dela skupščine in uvajanje novega splošopolitičnega zbora ter večji poudarek političnemu pluralizmu. Ob različnih mišljenjih, ali naj se predvsem vključi v delo republiške ustavne komisije ali pripravljave povsem ločen samostojen predlog ustave, so se zbrani na koncu zedinili o ustanovitvi dveh zborovskih podkomisij, od katerih se bo ena ukvarjala z ustavnimi amandmaji, druga pa bo pričela z delom na novi ustavi.

Vine Bešter

Morda res nenavadna odločitev

Svinčnik zamenjal z omelom

Posavec, februarja - Rudi Dovrtel, sicer predsednik sveta krajevne skupnosti Ljubno v radovljiški občini, pravi, da je že marsikaj počel, dokler ni lani svinčnika zamenjal z dimnikarskim omelom. Ko sem se pogovarjal o njegovem sedanjem delu, je o poklicu, ki je tudi danes še kako pomemben in potreben, vendar nepriljubljen, rekel: Za dimnikarski poklic je nekako značilno, da tisti, ki je dovolj pameten, noče biti umazan, kogar pa umazanija ne moti, pa največkrat ni dovolj pameten...

Kot zavzetega predsednika sveta krajevne skupnosti Ljubno ga poznam že nekaj časa. Odkar je pred dvema letoma v krajevni skupnosti prevzel to zaupano dolžnost in je bil takrat še zaposlen v KZK Kranj, so v krajevni skupnosti začeli urediti več načrtov hkrati. Ena prvih akcij je bila ureditev stanovanjskega dela zazidalnega načrta Posavec, pa smetišče, razprave okrog trgovine... Letos je v programu urejanje pokopališča, gradnja večnamenskega objekta s trgovino, gasilskega doma, asfaltiranje ceste Praproše-Brdo in odsek do Ljubna, ma ja bodo na območju teh in sosednjih krajevnih skupnosti Podnart in Podbrzeje zazvonili novi telefoni...

Lani jeseni pa je Rudi svinčnik v KZK Kranj pustil in ga zamenjal z dimnikarskim omelom. »Morda je bila na pogled to res malce nenavadna odločitev, vendar sem v življenju že marsikaj počel. Po rodu sem Ljubčan, moj osnovni poklic pa je gumar. Ob delu sem potem nadaljeval z izobraževanjem in študiral na kranjski Visoki šoli za organizacijo dela. Bil sem nekaj časa tudi v Dimnikarskem podjetju, kjer sem spoznal vse posebnosti in potrebnost tega dela in poklica. No nazadnje sem bil v KZK Kranj, dokler se ni v radovljiški občini na rajonskem dimnikarskem področju nenadoma pokazalo, da pri-

manjkuje delavca v delu rajona. Takrat sem se hitro odločil in ob pomoči sodelavca predsedal v to delo in poklic, za katerega pa sem moral najprej narediti poklicno dimnikarsko šolo v mariborskem gradbenem šolskem centru. Osnovna naloga dimnikarskega poklica, ki ni nič kaj priljubljen, vendar pa danes še kako potreben in pomemben, je čiščenje kurilnih in prezračevalnih naprav. Vanj pa sodijo tudi nadzor nad dimnimi in drugimi plini ter strokovni pregledi, vse pa je podrejeno požarni varnosti, prihranku na energiji in vedno bolj tudi ekologiji zraka. Prav pri slednjem nam, pravi Rudi, manjka še veliko do prave ovesčenosti. Z delom je zadovoljen saj ga ima čez glavo; toliko, da gospodinjstva v krajevnih skupnostih Lesce (Studenčice, Hraše, Hlebce), Radovljica, Lancovo, Begunje, Mošnje, Kamna gorica, Srednja Dobrava, Kropa, Brezje, Podnart in Ljubno obišče le, če ga posebej pokličejo na telefon 70-538. »Začetni sem moral najprej v delovnih organizacijah, ustanovah in hišnih svetih. Jeseni imam v načrtu tudi sistematično obdelavo zasebnih gospodinjstev. Imam tudi že pomoč in vesel sem, da bo Jani Marchel najbrž ostal v tem delu in poklicu.«

Sicer pa je Rudiju Dovrtelu to delo vseh še zaradi nečesa. Pravi, da je velik izziv, če si sam center moči in odločanja in ko ugotoviš, da so vsi pravilniki, sporazumi, nadzori nenadoma odveč, saj veš, da moraš delati in da je vsak izreden dopust vedno neplačan. Svojevrstno zadovoljstvo pa je tudi, da je dimnikarsko delo strokovno zelo zahtevno, čeprav tudi umazano... A. Zalar

MAREJ

ZA

Petek, 3. marec 1989

Kranj, Prešernova ulica

naprejš

od 16. do 18. ure

Priznanja gospodinjam za urejeno okolje

Prednost idejam in urejenosti

Cerklje, 27. februarja - Letno konferenco Turističnega društva Cerklje, ki je bila v petek zvečer v osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah, na kateri so pregledali delo v minulem letu ter se dogovorili za nekatere letošnje naloge, bi lahko hkrati ocenili tudi kot še eno od prireditve, po kakršnih so turistični delavci na cerkljanskem poznani že nekaj časa, zadnje čase pa sploh...

V kranjski občini, pa tudi širše, je to turistično društvo prav gotovo že nekaj časa med najbolj znanimi, poznanimi in tudi prizadevanimi. Čeprav do zdaj niso poznali tako imenovanega preševanja članov, ampak je bilo njihovo geslo: Vse za čimlepi vizez in turistično bogatitev kraja in območja pod Krvavcem, bi težko rekli, da je na območju sedmih krajevnih skupnosti veliko domačij, ki tega nočejo. Ze dolgo časa so Cerklje in ljudje v turističnem društvu poznani po razstavah cvetja in lovstva. Letošnja razstava cvetja bo na primer že 24. po vrsti, razstava lovstva pa jubilejna 20. Sicer pa so se tej največji prireditvi lani oziroma v zadnjem času pridružile še nekatere; tako na primer Prizma optimizma, zelo uspela lanska prireditve Najtežji kmetijski pridelki, podelitev Vrtnice za gostinsko turistične objekte in nenazadnje tudi podelitev priznanj gospodinjam za najlepše urejene domačije. Slednja so podelili v petek zvečer. Člani turističnega društva in nanovo ustanovljene pionske folklorne skupine pa vedno sodelujejo tudi na različnih prireditvah, kjer niso sami organizatorji; naj bo to dan narodnih noš v Kamniku, srečanje borcev in aktivistov, planincev na Kriški planini, krajevno praznovanje...

»Zelja, naloga in cilj, ki smo si ga zadali, je čimbolj urejeno okolje in čimbolj urejena, bogata, prijazna turistična ponudba,« pravi predsednik turističnega društva Cerklje Miro Jagodic. »Velika pridobitev za Cerklje in za društvo bodo prostori v prenovljeni Hribarjevi hiši. Novi gospodar hiše, Ljubljanska banka-Temeljna banka Gorenjske, že zdaj zasluži pohvalo, mi pa smo jo dolžni tudi Radu Čarmanu, ki se je prav pri tem zelo trudil... V prihodnje si v društvu in pri članih želimo čimveč novih idej in njihove uresnitve. Ena od naših glavnih skrbi bo tudi podmladek in ustanovitev sekcij po posameznih krajih... Sicer pa sem danes vesel, da smo lahko podelili toliko priznanj gospodinjam na celotnem območju za urejene domačije.«

Ivanka Stare s Spodnjega Brnika: »Ze od ustanovitve sem članica turističnega društva in nocojšnje priznanje ni prvo, ki sem ga dobila. Mi pa zelo veliko pomeni in želim si, da bi takšna priznanja čez čas lahko podelilo društvo prav vsaki domačiji na območju sedmih krajevnih skupnosti. Saj bi to potem pomenilo, da je celotno območje pod Krvavcem priznано in turistično urejeno. V vodstvu turističnega društva zaslužio priznanje za različna prizadevanja in prireditve, ki turistično bogatijo kraj. Mislim pa, da mora biti naša skupna naloga v prihodnje urejeno okolje...«

TRGOVINA V STRAŽIŠČU
»NA ŠTENGCAH«,

tel.: 23-025

Po ugodnih cenah vam nudimo prvovrstno uvoženo kozmetiko **RIMMEL, ESTEE LAUDER, INTERNACIONAL**, modne pulije z zadrگو ter razne modne dodatke.

NUDIMO VAM POSREDOVANJE pri prodaji tehničnega blaga.

ODPRTO od 10. do 12. in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 13. ure.

Se priporočamo!

Ivanka Lombar iz Cerkelj: »Tudi meni to ni prvo priznanje. Doma imamo namreč veliko rož in redno sodelujem na naših razstavah v Cerkljah. Naj povem, da imam 60 korit (dvigujejo jih mož in sinova) in v vsakem so po tri rože. Še posebno lepe so meter in pol visoke bršlinke. Odločitev društva, da s podelitvijo priznanj za urejenost domačij spodbuja k urejenosti celotnega okolja, pa se mi zdi pravilna in hvale vredna. V Cerkljah na tem področju namreč še marsikaj manjka. Lahko bi začeli kar pri »krevljastih« cestah brez pločnikov...«

Darinka Šunkar iz Zaloga: »Do zdaj nisem bila članica turističnega društva in to je prvo priznanje, ki sem ga dobila. Zelo sem presenečena in vesela hkrati. Danes sem tudi videla, kako si pravzaprav ljudje v vodstvu turističnega društva prizadevajo, da bi na celotnem območju čimbolj zaživel turizem. Veliko je že narajenega, še več pa je idej, ki bi jih veljalo uresničevati. Strinjam se tudi, da je glavna naloga urejenost okolja. Spomnim se na primer, kako čisti so bili včasih potoki na tem območju in kako prijetno je bilo oditi v gozd. Ze samo pri tem nas vse skupaj čaka veliko dela...« A. Zalar

Zlatarska delavnica Levičnik Živko,

Kranj, Maistrov trg 9 (nasproti Delikatese)

čestita ženam za praznik - 8. marec
Nudi primerna darila

Beda za olimpijskim bliščem

Kandidiramo za olimpijado, kultura bivanja pa je na psu

Kranjska gora, februarja - Kako naj od natakarkja zahtevamo ustrežljivost in prijazen nasmeh, če pa se po končani službi stiska v neprijazni sobi, se umiva v skupnih sanitarijah s še desetimi sstanovalci, če v tesni sobi 2x3 metre ne more raztegniti likalne deske, da bi si elegantne hatakarske hlače zlikal na rob, če mu iz kleti noč in dan zaudarja ... To ni slika iz izkoriščevalskega kapitalizma, kjer v razkošnih Hiltonih strežejo natakarkji iz bednih podstrešnic in kletnih stanovanj. To je zgodba iz Kranjske gore, naše olimpijske kandidatke, kjer pravobranilec, sindikat in inšpekcijske službe že tretje leto kličejo turističnim organizacijam, naj vendarle uredijo bivalne razmere tamkajšnjih delavcev.

Spomnimo se štrajka Kompatovih delavcev leta 1986, ko so bili v Kranjski gori ob skokih na planiški velikanki navzoči tudi jugoslovanski vrhovi! Od tedaj je problem nemogočih stanovanjskih razmer tamkajšnjih gostinskih in turističnih delavcev javen, od tedaj je tudi zagotovilo kranjskogorskih turističnih organizacij, da bo poslej politika zagotavljanja ustreznih bivalnih pogojev drugačna.

Kakšna je zdaj? Kranjskogorski turizem zaposluje pretežno priseljeno, manj zahtevno delovno silo, ne zavedajoč se dejstva, da je v delovnim mestom kljub vsemu povezano nekaj obveznosti. Stanovanje že, če naj od delavca pričakujemo kakovostno delo in ga hočemo navezati na kraj. Kranjskogorske turistične firme so delavce nastanile bodisi začasno v proste hotelske sobe, bodisi v hiše, domnevno firmine poslovne prostore, ki so jih le za silo uredile za bivanje. Takšne so denimo vila Olga in dve sosedni vili na Borovski ulici 94 in 96. Slednji dve sicer kažeta urejeno vnanjo podobo, iz novih dimnikov centralnega

ogrevanja se vabljivo kadi, notranjščina pa je osupljiva. Zlasti levi vili sanitarna inšpekcija oporeka, da je še primerna za bivanje. Strop v sanitarijah se je zrušil in uprava je stanovalce napotila, naj se do nadaljnjega umivajo v sosedni vili Šubašič. Hodnik je izdatno podprt z železnimi nosilci, da se ne bi podrl na stanovalce. Vila Olga, kjer je nekdanj domovala kranjskogorska milica, je še slabša. Klet je preplavljena, sanitarije niso vredne imena, omare stojor po hodnikih, ker v tesnih prostorih zanje ni mesta. Prebivalcem samim je prepuščeno, da si uredijo svoje bivalne pogoje. Če bi delavci to terjali od svoje delovne organizacije, ki jim daje takšno stanovanje (vendar si večinoma ne upajo), utegne postati vprašljivo tudi njihovo delovno razmerje. V vrsti za mikavno službo v turizmu namreč stoji še ve-

liki ljudi, ki so glede bivalnega standarda še mnogo manj zahtevni. Dobra tri leta se pri jesenskem pravobranilcu in sindikalni pravni službi vrstijo delavci, ki so v sporu z delovno organizacijo zaradi takšnih vprašanj. Zato se je tod tudi začela kampanja za drugačno ureditev stanovanjskih vprašanj kranjskogorskih delavcev. Naprti vse jeseniški občinski solidarnosti vendar ne gre, zlasti če turistične firme (pretežno s sedežem v Ljubljani) vanjo ne vlagajo. Rešitev bi lahko bilo tudi zadostno vlaganje v sedanje objekte, da bi bili dostojna stanovanja, in morebitna prepustitev teh vil v upravljanje jeseniškemu upra-

vljalcu stanovanjskih fondov. Gradnja družbenih stanovanj je tudi ena od možnosti. Pričakovati je bilo, da bodo ta dobili z novim poslovno-stanovanjskim centrom v Kranjski gori, vendar bodo to lastniška stanovanja, kjer pa turistične organizacije velikodušno ponujajo prednost odkupa svojim delavcem. Da se slednji zgolj s plačami in prihranki lahko le zahvalijo za ponudbo in še naprej žive po starem, ni treba poudarjati. Tudi možnosti, da bi šlo v turističnih organizacijah manj za plače, pa več za stanovanjski standard, še niso izkoristili, kar daje slutiti, da turističnih firm ravno najbolj ne zanima stalnost zaposlitve teh delavcev.

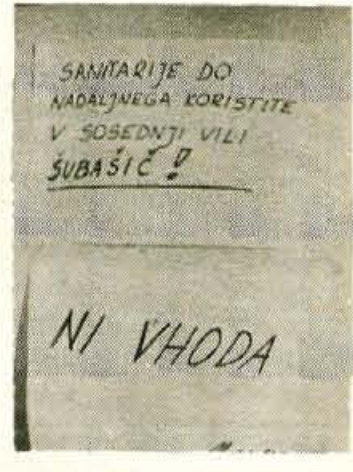

Žal se v Kranjski gori, kjer kandidirajo za olimpijado, ne zavedajo dovolj, koliko v kvalitetni turistični ponudbi pomeni dober kader. Po zgled jim ni treba daleč, le do Bleda, kjer hotel Toplice ohranja svoje ime ravno z najboljšimi delavci. Svoje delovno silo bi v kranjskogorskih tu-

rističnih firmah lahko slednjič pojmovali tudi kot ljudi, ki žive v nezadovoljivih razmerah, zaradi česar najbrž tudi ne morejo dovolj zadovoljivo delati.

D. Z. Žlebir

Foto: F. Perdan

V Kranju slovensko pionirsko namiznoteniško prvenstvo - Namiznoteniški klub Merkur iz Kranja je organiziral v soboto in v nedeljo v Stražišču slovensko pionirsko namiznoteniško prvenstvo. Sodelovalo je 8 ekip, ki so si zagotovile pravico nastopa na regijskih tekmovanjih. V finalu je Strojna Maribor premagala Kovino Olimpijo iz Ljubljane s 5 : 4. Vrstni red je naslednji: 1. Strojna Maribor, 2. Kovina Olimpija, 3. Smedela Koper, 4. Petovija Ptuj, 5. Ilirija Ljubljana, 6. Fužinar Ravne, 7. Merkur Kranj in 8. Partizan Gornja Radgona. Sedmo mesto je za Kranjčane uspeh, saj je bila njihova ekipa najmlajša na prvenstvu. S tako oceno soglašata tudi trenerja Janez Maček in Zdravko Pangrič, ki pričakujeta, da je ta ekipa lahko čez dve leti vodilna v Sloveniji, kar je bistveno za razvoj kranjskega namiznega tenisa. Na sliki ekipa kranjskih pionirjev Domen Perne, Klemen Klevišar, Aleš Porenta, Boštjan Bernard in Slavko Dolhar. J. K., slika F. Perdan

Spominski pohod na Arihovo peč

Kranj, 27. februarja - Slovensko planinsko društvo iz Celovca in druge organizacije Slovencev na Koroškem prirejajo tudi letos spominski pohod na Arihovo peč na Koroškem. Vsako leto se udeležijo pohoda tudi precej planincev iz Slovenije. Letošnji pohod bo v nedeljo, 5. marca. Planinsko društvo iz Kranja vabi tudi letos svoje člane in druge ljubitelje gora in hoje na organiziran obisk te zamejske prireditve. V nedeljo, 5. marca ob 7. uri zjutraj, bo izpred hotela Creina iz Kranja odpeljal poseben avtobus prek mejnega prehoda na Ljubelju na Koroško. Planinci se bodo vrnili v Kranj okrog pete ure popoldne. V obeh smereh bo za okrog 4 ure hoje. Oprema mora biti planinska, primerna zimskim razmeram. Izlet vodila Janez Ravnihar in Alojz Zelnik. Prijave s plačilom stroškov avtobusnega prevoza sprejemajo v pisarni Planinskega društva Kranj na Koroški cesti. Pohitite s prijavi. Če koga zanima podrobnosti pohoda, naj pokliče na telefon 22 - 823.

J. K.

Seminar za košarkarske sodnike

Kranj, 27. februarja - Sodniška organizacija pri Medobčinski košarkarski zvezi za Gorenjsko bo marca organizirala seminar za pomožne sodnike košarke (zapisnikarje), časomerilce, merilce 30. sekund in sodniške pripravnike. Prijave je treba do 10. marca poslati na naslov: Marjan Hafner, 64000 Kranj, Tuga Vidmarja 6. V prijavi je treba navesti ime, priimek in točen naslov, ker bo košarkarska organizacija o začetku tečaja vsakega kandidata posebej obvestila.

Namizni tenis

Prvenstvo Škofje Loke

Škofja Loka, 20. februarja - Športno društvo Kondor z Godešiča je priredilo občinsko posamično namiznoteniško prvenstvo za mladince in članice. Tekmovalo je 16 mladincev in 9 članic. Oba naslova sta ostala v Škofji Loki. Zmagala sta člana škofjeloškega Partizana Boštjan Rant in Petra Fojkar. Sicer pa je bil vrstni red naslednji. Mladinci: 1. Boštjan Rant (Partizan), 2. Domen Poljanec (Partizan), 3. Marjan Ulbi (Iskra), 4. Blaž Bertoneclj (Kondor) itd. Članice: 1. Petra Fojkar (Partizan), 2. Nataša Oblak (Partizan), 3. Vita Berčič (Partizan), 4. Mirjana Oman (Partizan).

V organizaciji Partizana Škofja Loka je bil v športni dvorani Poden v Škofji Loki ekipni namiznoteniški turnir. Sodelovalo je 10 ekip, zmagala pa je Iskra iz Železnikov pred LTH I in Iskra II.

J. Starman

Streljanje

Juretu Frelihu zlata puščica

Kranj, 20. februarja - Občinska strelska zveza Kranj je izvedla občinsko prvenstvo za zlato puščico. Tekmovalo je 51 strel in strelcev iz vseh družin in sekcij v občini. Zmagal je Jurje Freljih (Iskra Kranj), ki je dosegel 561 krogov od 600 možnih. Sledijo: 2. Alfonz Kern (Brat. Edin.) 561, 3. Darinka Smrtnik (BE) 560, 4. Marjan Umnik (SD Kranj) 549, 5. Lidija Vodopivec (BE) 549, 6. Boštjan Jalen (Tone Nadižar) 546 itd.

Republiško prvenstvo invalidov

Društvo za rekreacijo in šport invalidov Borec iz Kranja je priredilo republiško invalidsko prvenstvo v streljanju s serijsko zračno puško in pištolo. Tekmovalo je 64 invalidov v desetih moških in treh ženskih ekipah. Med moškimi je zmagala Murska Sobotica s 1428 krogi od 1600 možnih. Drugi je bil Maribor s 1420 krogi, tretji Borec iz Kranja s 1411 krogi, četrto je bilo Titovo Velenje s 1394 krogi, peta je bila Idrija s 1378 krogi itd. Med ženskimi je zmagal Maribor s 951 krogi pred Titovim Velenjem 918 in Izolo 847. V tekmovanju z zračno pištolo je zmagal Franc Černe iz Kranja s 536 krogi, Hinko Bola iz Velenja je bil drugi s 527 krogi, Vinčo Freljih iz Kranja pa je bil tretji s 525 krogi. V kategoriji G - 3 (amputacija roke) je v streljanju s puško zmagal Ernest Jazbinšek s 331 krogi, v kategoriji G - 2 (nadkolenska amputacija noge) pa Peter Jovanovič (Velenje) s 349 krogi.

J. Sitar

Kegljanje

Kranjska gora na vrhu

Kranj, 17. februarja - Nadaljevalo se je tekmovanje v gorenjski kegljaški ligi. V 10. kolu so bili doseženi tile izidi: Bled : Jesenice 4973 : 4957, Simon Jenko : Triglav 4832 : 4800, Ljubelj : Elan 4735 : 4647, Adergas : Lubnik 4911 : 4959 in Kranjska gora : Sava 5004 : 4912. Odigrali so tudi 11. kolo. Izidi: Bled : Kranjska gora 4769 : 5005, Sava : Adergas 5027 : 4930, Lubnik : Ljubelj 5022 : 4856, Elan : Simon Jenko 4771 : 4859 in Triglav : Jesenice 5112 : 4972. Kranjska gora ima 19 točk, Triglav, Jesenice in Simon Jenko jih imajo po 14, Ljubelj 12 itd.

T. Bolka

Blejski šahovski festival

Stopetdeset razmišljajočih glav

Bled, 23. februarja - Pod pokroviteljstvom Intertrade iz Radovljice je v četrtek v bistroju hotela Toplice na Bledu startal 10. jubilejni šahovski festival, na katerem nastopa rekordnih 149 šahistov, šahistk in veteranov. Mednarodni turnir bo trajal do četrta, 2. marca, nato pa bosta še turnirja v aktivnem in hitropoteznem šahu.

Bojazen organizatorjev, Šahovskih zvez Slovenije in Gorenjske, da bo, zaradi sorazmerno visoke startnine, za člane 100.000 dinarjev, pri čemer so izjema seniorji, velemojstri in mednarodni mojstri, udeležba slaba, je bila odveč. Sodeluje skupno 149 igralcev in igralok iz Jugoslavije, Sovjetske zveze,

Romunska velemojstrica Margareta Muresan

Romunije, Avstrije in Nizozemske, pa tudi kakovostna raven je kar ugledna. Med šahisti je osem velemojstrov: Sovjeta Grigorij Kajdanov in Evgenij Vasjukov, Romun Theodor Ghijescu, pa naši velemojstri Dušan Rajković, Slavoljub Marjanovič, Vladimir Raičević, Dragoljub Janošević in Stanimir Nikolić. Med šahistkami sta dve velemojstrici: desetkratna jugoslovanska državna prvakinja Milunka Lazarevič in Romunka Margareta Muresan. Med šahisti je sedem mednarodnih mojstrov in prav toliko med šahistkami. Med njimi so tudi Slovenci Leon Gostiša, Aljoša Grosar, ki je član Murke iz Lesc, pa Danilo Polajžer, ki v ligi tudi zaigra za Murko, med šahistkami pa sta od Jugoslovank Zorica Puljak in Amalija Pihajlič. Mojstric in mojstrov FIDA je kar 13. Od Slovencev igrajo Georg Mohr, Bogdan Podlesnik, Vojko Mencinger in Rudi Osterman, ki sta člana leške Murke, ter Marjan Črepan, med šahistkami pa Pavla Košir. Razveseljivo je, da je med blejskimi šahisti srečati tudi veliko mladih obrazov. Takšni festivali so za mlajše in slabše igralce edina priložnost, da se srečajo z močnejšimi. Tako na

Drago Šiftar, mednarodni šahovski sodnik iz Radovljice, glavni na blejskem festivalu

Vodilna med šahistkami, Milunka Lazarevič

festivalu igrata najmlajša med udeleženci, 13 letna Kiti Grosar iz Nove Gorice, ki je v soboto odlično zaigrala proti sovjetski mednarodni mojstrici Svetlani Matvejevi, pa 11 letni Boštjan Markun iz Kranja, član Šahovskega društva Tomo Zupan iz Kranja.

Na festivalu, na katerem je mogoče kupiti tudi praktično vso šahovsko literaturo, ki se jo pri nas dobi, je glavni sodnik Drago Šiftar iz Radovljice, ki je bil za mednarodnega sodnika izbran na novembrskem kongresu FIDA (Mednarodna šahovska organizacija) v Solunu. Pred tem je bil klubski, regionalni, republiški in nekaj let zvezni sodnik s tudi mednarodnimi sojenji, zato ga je za ta naziv predla-

Kiti Grosar iz Nove Gorice, najmlajša šahistka na festivalu (levo) igra s sovjetsko mednarodno mojstrico Svetlano Matvejevo.

Osmerica na vrhu

V nedeljo so na blejskem šahovskem festivalu odigrali kar dve koli. Velemojstrom in mednarodnim mojstrom ne gre najbolje, saj jih premagujejo po ratingih slabši šahisti. Tako je bil v tretjem kolu poražen sovjetski velemojster Valerij Kajdanov, kaj dosti boljše pa se ni pisalo favoritu, tudi sovjetskemu velemojstru Evgeniju Vasjukovu. Tudi v četrtem kolu se po imenu boljšim ni godilo po načrtih. Med šahistkami pa po pričakovanju brez večjih problemov zmaguje velemojstrica Milunka Lazarevič, ki jo muči prehlad, vendar dokazuje, da ni bila zaman desetkratna jugoslovanska prvakinja. Dobro pa igrajo mladi slovenski mednarodni mojstri in mojstrice Mohr, Gostiša, Osterman, Črepan, Podlesnik, Polajžer in Grosar. Med šahisti so po četrtem kolu (do konca jih je še pet) vodili s 3,5 točke Gicescu, Bistrič, Seremek, Grindberg, Mohr, Rumen, Raičević in Gostiša. Med šahistkami ima Lazarevičeva 4 točke, po tri pa Murešan, Matvejeva, Puljek, Antolin in Grinfeld. Na veteranskem turnirju vodi Avstrijec Stoeckel s 3,5 točke, Stojnič in Uršič pa jih imata po tri.

J. K.

Rudi Osterman, član Murke iz Lesc, je za zdaj med vodilnimi

gala tudi jugoslovanska šahovska zveza. Nadzor nad vsem, kar se med igranjem v dvorani dogaja, je njegova skrb, od točnih ur igranja, pravil, reševa-

Po ratingu najboljša udeleženca, velemojstra Kajdanov (levo) in Vasjukov iz Sovjetske zveze.

nja sporov, priprava formularjev do "kuvertiranja" prekinjenih partij. Vsako kolo mu vzame, kot pravi, od 8 do 10 ur dela.

J. Košnjek, slike F. Perdan

Končano svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah

Šesto mesto Debelaka obliž za neuspeh

Kranj, 25. februarja - V Lahtiju se je s tekom na 50 km končalo letošnje svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah. Na tem svetovnem prvenstvu so največ uspeha v tekih in skokih imeli Finci in Finke, v moških tekih pa so prevladovali Šved. Šved Svan, ta čas najboljši smučarski tekač na svetu, je zmagal tudi na najdaljši smučini 50 km. Edini naš tekač Jani Kršinar je bil šestindvajseti.

Naši smučarski skakalci so s šestim mestom Matjaža Debelaka na srednji skakalnici le dali obliž neuspehom, ki jih dosegajo v tej sezoni. Primož Ulaga je bil na tej tekmi sedemnajsti, Matjaž Zupan dvajseti, Rajko Lotrič dvainpetdeseti.

D. H.

Triglav in Kranj Duplje zmagala

Kranj, 25. februarja - I. B ZVL ŽAK : Triglav 10 : 13 (3:4, 4:3, 0:1, 3:5), zimski bazen v Kikindi, gledalcev 300, sodnika Grašič (Novi Sad), Mišković (Reka).

Strelci za ŽAK - Čirič 4, Vuksanović 5, Ljujboja 1. Triglav - Naglič, Hajdinjak 1, Brinovec, Sirk 3, Cvitkovič, Čadež 1, Jerman 1, Grabec 1, Marinič 4, Kodrič 2, Rihter, Troppan, Homovec.

Člansko moštvo Triglava po štirih kolih prve B zvezne vaterpolske lige še ne pozna poraza. Tokrat so gostovali v Kikindi in premagali domači Čak. V bazenu in na tribunah so domačini hoteli dokazati, da nočejo zmagati. Tako je bilo tudi sojenje. Vendar se Triglav ni predal in ni nasedel provokacijam. Ključna igralca Triglava Marinič in Rihter sta si kaj kmalu prisluzila dve osebni napaki, a to ni bilo usodno za poraz Triglava. Zaigrali so nov koncept igre in zmagali zaslužno. Čeprav je bilo napeto do konca, pa so se izkazali vsi. Še posebno vratar Naglič, ki je bil spet najboljši mož v vodi. V petem kolu pri Triglavu v Ljubljani v bazenu Tivoli gostuje Proleter iz Zrenjanina.

Kranjčanke prekratke za zmago

I. B. ženska ZKL Kranj : Zagreb 88 73 : 80 (37:47), dvorana na Planini, gledalcev 100, sodnika S. Beganović (Zagreb), Sulc (Ljubljana).

Kranj - Šošarič 2, Merlak 22, Podrekar 1, A. Rakovec 2, Gartner 19, Čufer 14, S. Rakovec, Horvat 9, Kump 2, Hodžaj 2. Najboljša strelka pri gostjih Saraga 25.

Kranjčanke so bile tokrat v domači dvorani za sedem točk prekratke za zmago. Zagrebčanke so jim preveč ušle, največja razlika je bila dvajset točk. Tokrat je zadostovalo, da so odšle iz Kranja z zmago. Čeprav so Kranjčanke to razliko zmanjšale in bile v drugem delu igre boljše od Zagrebčank, pa je bilo za zmago le premalo časa.

Triglav : Iskra (Nova Gorica) 95:77 (49:40), sodnika Lotrič, Frkornja (oba Ljubljana).

Triglav - Poljanšek 9, Metelko 4, Kastigar 10, Tadič 6, Šubic 35, Roman Horvat 14, Robi Horvat 2, Kolar 15. Najboljši strelca za Iskra : Tomazin 16.

Iskraši iz Nove Gorice so tokrat v Kranju naleteli na boljše nasprotnika. Triglavani so že v začetku začeli dobro in s tako igro nadaljevali vso tekmo. Gostje se jim niso mogli približati in ublažiti poraza.

Jutri, v sredo, ob 19. uri Triglav v dvorani na Planini gosti ljubljansko Ilirijo.

V četrtfinalni tekmi za republiško prvenstvo za mladince je Triglav v dvorani na Planini premagal Slovana iz Ljubljane. Izid - Triglav : Slovan 89 : 73 (42:36).

V ženski članski republiški ligi so se Jeseničanke iz gostovanja v Slovenskih Konjicah vrnila poražene. Izgubile so z domačim Cometom. Žirovski Kladivar je gostoval v Mariboru in po pričakovanju je bil Marles boljši.

Izidi - Comet : Jesenice 76 : 64 (39:35), Marles : Kladivar 81 : 60 (51:31). Tekma Odeja : Induplati Mengeš je bila preložena na 2. marec.

Sodnika naklonjena gostjam

Kranj - II. ženska ZRL Kranj Duplje : Arena (Pula) 23 : 21 (10:8), dvorana Planina, gledalcev 350, sodnika Kačanski (Novi Sad), Kranjc (Pančevo).

Kranj Duplje - Lenič, Orehar 6, Valant, Jakšič, Bajrovič, J. Mežek, Kastelic 8, Žontar 1, Jeruc, M. Mežek 3, Gradišar 5, Sonc. Najboljša strelka pri gostjih je bila Rajkovičeva z 9 goli.

Kaj kmalu bi se zgodilo, da bi tokrat rokometiške Kranja Dupelj v svoji dvorani doživele poraz, čeprav so bile skozi vso tekmo boljše od gostujočih Puljčank. Izid tekme sta krojila tokrat sodnika, ki sta bila naklonjena gostujoči ekipi. Nista videla ne kontra udarcev Puljčank ne korakov, ki so jih gostje delale v hitrih protinapadih. A domačinke so bile le toliko bolj zbrane, da so zaslužno zmagale.

Kegljači Triglava premagali EMO

Kranj - Republiška moška kegljaška liga Triglav : Emo Celje 5420 : 5342.

Triglav - Sajovic 921, Jereb 884, Česen 872, Jurkovič 901, Benedik 914, Semrl 928. Pri gostih Fideršek 906.

D. Humer

V gorenjski zavarovalni skupnosti so bili preveč "pridni"

Šestdesetim bodo vrnili denar

Kranj, 24. februarja - Prejšnji ponedeljek in torek je pri tržnih inšpektorjih v Kranju precej pogosto zvonil telefon. Oglasali so se v glavnem lastniki avtomobilov, ki so v ponedeljek, 20. februarja, peljali svoja vozila na tehnični pregled na Labore ali v AMD Kranj, kjer jim je zavarovalnica kljub temu, da se je šele naslednji dan obetala skoraj 69-odstotna podražitev obveznega zavarovanja, že tisti dan zaračunavala zavarovalne premije po novem ceniku. To je nekatero voznike precej razjezilo in to je bil tudi zadostni razlog, da se je primerla lotila tržna inšpekcija.

Razplet je za vse, za zavarovalnico, še posebej pa za voznike, dokaj ugoden. Inšpekcija je namreč ugotovila, da gorenjska zavarovalnica ni kršila predpisa o družbenem nadzoru cen, temveč le interni dogovor v okviru slovenske zavarovalne skupnosti Triglav, po katerem naj bi "z enotno uporabo premijskih tabel" oziroma z novimi cenami začeli v torek, 21. februarja. Na Gorenjskem, kjer so se zelo hitro tehnično pripravili na podražitev in so bili skorajda preveč pridni, so jih začeli uporabljati v ponedeljek, sicer pa bi jih lahko tudi prej, saj so o podražitvi obvestili republiški zavod za cene že 17. februarja. Po navodilih, ki so zapisana v uradnem listu, je namreč dovolj, da zavarovalnice (in še nekatero druge organizacije) obvestijo o cenovnih skokih zavod za cene najkasneje tri dni po podražitvi.

Ker se je med vozniki precej hitro razširila novica, da bodo v torek za obvezno zavarovanje višje cene, so nekateri pohiteli in že v ponedeljek (v glavnem precej pred rokom) pripeljali vozila na tehnični pregled, kjer pa jih je čakalo presenečenje - dvojne cene: ene za tiste, katerim je veljavnost prometnega dovoljenja in zavarovanja potekla 20. februarja ali prej, in druge za tiste, ki so skušali "prehiteti" podražitev in jim je veljavnost dokumentov potekla naslednji dan, 21. februarja, ali kasneje.

Čeprav gorenjska zavarovalnica ni kršila nobenega predpisa, ampak le dogovor v okviru Zavarovalne skupnosti Triglav, se je kljub temu odločila, da bo vsem, ki so že 20. februarja plačali obvezno zavarovanje po novih, višjih cenah, vrnila preveč plačani znesek. Takšnih primerov je bilo okrog

Da so se lastniki (vozniki) avtomobilov, ki so skušali prehiteti podražitev, jezili, ni nenavadno: obvezno zavarovanje se je namreč precej podražilo. Pri vozilih z močjo do 44 kilowatov, na primer, s 655 tisoč dinarjev na 1,1 milijon dinarjev.

šestdeset, skoraj vsi v Kranju (na Laborah in v AMD Kranj na Zlatem polju), nekaj pa tudi na Jesenicah. Zneski, ki jim jih bo vrnila, so različni, od 178 tisoč dinarjev do 591 tisoč in jim jih bo izplačala na blagajni zavarovalnice oziroma po pošti.

Komentar je ob vsem tem skoraj odveč. "Oškodovanci", ki imajo sicer možnost, da že en mesec pred potekom veljavnosti dovoljenja in zavarovanja pripeljejo vozilo na tehnični pregled, so ob dobri obveščeni o podražitvi skušali prehiteti podražitev, kar jim je ob določenem razumevanju zavarovalnice navsezadnje tudi uspelo. Razlog za precej vroče ponedeljkove krvi je bil pravzaprav "kratek stik" med zavarovalno skupnostjo in njenimi območnimi entitami.

C. Zaplotnik

V škofjeloški občini

Dimnikarske "črne" cene

Kranj, 24. februarja - Dimnikarji nimajo le črnih oblek, temveč občasno tudi "črne" cene - vsaj tako se je izkazalo v primeru, s katerim se je najprej ubadala tržna inšpekcija, nato javni tožilec in nazadnje še Temeljno sodišče v Kranju. Razplet je znan: Dimnikarsko podjetje Kranj in vodja škofjeloškega okoliša Silvester Šubic iz Kranja sta storila gospodarski prestop, zato ju je sodišče temu primerno tudi kaznovalo - podjetje s plačilom poldruga milijona dinarjev in vodjo okoliša s stotimi tisočaki. Ker je ocenilo, da je koristno, če za sodbo in ravnanje dimnikarjev izve tudi javnost, predvsem pa ljudje, ki so jim to posredno omogočili, je izreklo tudi varstveni ukrep objave (izvlečka) sodbe v tisku.

Kaj so pravzaprav zakrivali dimnikarji? V času med 3. oktobrom 1987 in 15. februarjem 1988 so na območju škofjeloške občine zaračunavali storitve dražje, kot bi smeli in kot je bilo določeno s cenikom - in sicer tako, da so moč peč, ki so jih čistili, označili za večjo od dejanske.

Na ta način so ogoljufali 145 naročnikov in si po tedaj veljavnih cenah pridobili za 884 tisoč dinarjev premoženjske koristi. Našejeje le nekaj najbolj značilnih primerov! V račun za osnovno šolo Ivana Groharja so zapisali, da so očistili peč in dimnik moči 150 kilowatov, čeprav

je bila njuna moč trikrat manjša. Pri čiščenju peč in dimnika v škofjeloški mlekarni so izstavili račun, ki je temeljil na moči, ki je bila za 800 kilowatov večja od dejanske. Podobno je bilo v Termiki na Trati, kjer imajo dimnik in peč moči 280 kilowatov, račun pa so prejeli takšen, kot bi bila njuna moč tisoč kilowatov. V Alpetourvih Hotelih so "nategnili" moč kurilnih naprav za 800 kilowatov, v Limosu za 600, v Obrtniku za 200 - in tako dalje. Dimnikarji so tako ravnali zato, da so hitreje dosegli in preselegli normo in si tako ustvarili osnovo za višji osebni dohodek. Vodja okoliša se je sicer zavaroval, da zaradi preobremenjenosti ni mogel kontrolirati

svojih delavcev in da tudi ni imel evidence o moči kurilnih naprav v škofjeloškem okolišu, vendar je sodišče ugotovilo, da bi jo (po opisu njegovih del in nalog) moral urediti. Kjer kurilne naprave niso označene z močjo, jo je mogoče izračunati, saj za to obstaja strokovna literatura.

Sodišče je pri kaznovanju dimnikarskega podjetja in vodje okoliša upoštevalo njuno dosežanje nekaznovanosti, sicer pa tudi težo storjenega gospodarskega prestopa, veliko število primerov, višino premoženjske koristi in grobo kršitev delovne obveznosti.

Pogovor v šifrah

V Podvinu rastejo gobe

Številni zasebni avtoprevozniki so svoje tovornjake opremili z napravami za radijske in ostale zveze - ne le zato, da bi si pri postu medsebojno pomagali, temveč tudi iz drugih razlogov. Ko miličniki "vzamejo na piko" tovornjake, se novica prav prek postaj hitro razširi po vsej Gorenjski. Ker je možno pogovorom tudi prisluškovati, vozniki raje govorijo v šifrah. Da v Podvinu rastejo gobe, pogosto ne pomeni nič drugega kot to, da so tam miličniki, ki ustavljajo tovornjake in tehtajo, koliko so (preveč) naloženi in obremenjeni.

C. Z.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Do zob oborožen

Ko so na mejnem prehodu Ljubelj preiskali avto Beogradčana Nikole, ki se je bil pripeljal iz Avstrije, so našli cel kup nožev bowie, prirejenih za napad. Da bi jih še več in še skrivneje petihotapil čez mejo, si jih je navezal celo na telo, pod obleko. Hladno orožje so vseeno našli in ga zaplenili, tako da s kupčijo na beograjskem boljšem trgu, kjer gre taka roba za med, ne bo nič.

Janez brez radia

V podzemnih garažah na Planini večkrat kak lastnik avtomobila ostane brez avtoradia, kaset, avtomobilskih rezervnih delov, nekaterim vozilom pa odvijajo vse, kar ni prav trdno privito. Ono noč je podobna dogodivščina doletela tudi Kranjskega Janeza. Avto je našel z razbitim trikotnim okencem, zato pa brez radia.

Grdavš strašil dekletce

Nekaj prav neprijetnega je doživelo dekletce, ki je zjutraj čakalo v čakalnici škofjeloškega zdravstvenega doma. Vstopil je moški, si odpel hlače in začel pred preplašeno dekletico onanirati. Otrokovsko kričanje ga je pregnalo, vendar se bodo pristojni na vso moč potrudili, da ga najdejo.

Drugega, ki je še z nečednejšimi nameni nadlegoval 12-letno hčer svojih znancev, pa že imajo. Predreže jo je nadlegoval na njenem domu, od koder ga je pregnala razjarjena mati, ki je, ne bodi lena, takoj obvestila milico.

Stari znanec Starega Mayrja

Stalne goste v tej znani stari kranjski gostilni radi sprejmejo, vendar ne takih, ki so tudi stari znanci milice. Tak je na primer Ljubčo. Dokler je bil vljuden in zadržan, so ga strpno stregli, ko pa je začel kričati in otipavati gostje, so mu bili v interesu dobrega imena gostilne odrekli gostoljubje.

Še ena iz garaž

V garažah na Planini bi lahko posneli nadaljevanke, vredno slovit Dinastije. Ena od epizod bi bila lahko tudi tale: miličniki so na nočnem obhodu tamkaj našli na skupino mladih negodetov, še osnovnošolcev. Ker so mlečezobci mrko zrl izpod čela, so jih modri osumili, da z njimi nekaj ni v redu. Res ni bilo. Ko so jih preiskali, so pri njih odkrili bokserje in nunchake (palice, ki jih vrtiliš na verigi), priljubljeno pretepaško opremo. Ker gre za hladno orožje, so vseh šest trdo prijeli.

Nestrupen vasoalec

Oni dan je prišel na milico Žirovec, češ da ga je udaril mlajši moški, ki vasuje pri njegovi hčeri. Ata je namreč bodečemu zetu ukazal umakniti avto, ki ga je bil baje parkiral na sila nemogočem mestu. Vasovalec pa ga je meni nič tebi nič mahnil. Kdove, če bo nestrupemu in nič kaj priljudnemu maledeniču oče še pustil zahajati v vas!

Trčila avtobus in tovornjak

Škofja Loka, 21. februarja - Na ozki cesti med Škofjo Loko in Zmincem sta trčila Alpetourvov avtobus, ki ga je vozil 29-letni Srebrn Okljičević, in tovornjak s Slobodanom Djukićem, starim 40 let, iz Pančeva za volanom. Nesreča se je primerila, ker je voznik tovornjaka zavrl, pri tem pa ga je na spolzkem cestišču zanesel prav v tovornjak. V nesreči je bil voznik avtobusa huje ranjen, medtem ko potnikom v njem ni bilo nič. Nesreča je za poldruugo uro zaprla promet.

Zbil pešca

Škofja Loka, 24. februarja - 28-letni Anton Cankar iz Škofje Loke, ki se je z avtom peljal od Zmincev proti Loki približno cestnemu robu, je dohitel in zbil pešca. 21-letni Miha Bokal, prav tako iz Škofje Loke, je bil v nesreči laže ranjen. Pri vozniku so opravili alkotest in mu ugotovili 2,3 promila alkohola v krvi.

Zaslužkarstvo

Nesreča, ki se je pripetila prejšnji četrtek na cesti med Apnom in Stiško vasjo in pri kateri je iz prenatrpanega avtomobila padla 14-letna učenka cerkljanske osnovne šole, se je sicer končala dokaj srečno, vendar je opozorila na vso bedo pogodbenih šolskih prevozov, pri katerih je zaslužkarstvo očitno pomembnejše od varnosti. Le tako si namreč lahko razlagamo ravnarjevo voznice, ki je z lado peljala iz hribovskih vasi v cerkljansko šolo veliko več otrok, kot je dovoljeno. Koliko? To število navsezadnje niti ni pomembno. Dovolj pove že to, da so bila zadnja prtljažna vrata lade odprta in da so štirje otroci molili noge iz avtomobila.

Nobenega dvoma ni, da glavno breme odgovornosti za "srečo v nesreči" nosi voznica, ki bi po pogodbi z Alpetourrom morala voziti otroke v šolo z veliko večjim kombijem, vendar je vsaj kanec (moralne) krivde treba naprtiti tudi drugim: najprej Alpetouru, ki je vedel za okvaro kombija in za stiske voznice, vendar je odločno ukrepal šele po nezgodi oziroma tedaj, ko so se v podjetju oglašili z Uprave za notranje zadeve Kranj. Kako se vozijo v šolo otroci iz hribovskih vasi, so nenazadnje vedeli v šoli in brčkone so o tem kaj stišali tudi njihovi starši!

Ni naš namen, da bi iz muhe delali sluna (na ta očitek smo naleteli pri zbiranju podatkov), vendar je pri vseh takih in podobnih dogodkih treba pomisliti tudi na to, kaj bi, denimo, bilo, če bi se tako prenatrpan avtomobil povabil po pobočju, prevrnil v prepado... Kaj bi bilo potem muha in kaj slon?! Javno pisanje o takšnih "malenkostih" je namenjeno prav temu, da bi se še drugod na Gorenjskem vprašali, kako se otroci iz hribovskih vasi vozijo v šolo, kako se, na primer, podobni pogodbeni prevozi izvajajo na škofjeloškem območju, kako je nasploš z varnostjo pri prevozu otrok v šolo...

C. Zaplotnik

S SODIŠČA

Zbirateljska žilica ga je zanesla

Škofja Loka, 17. novembra - V škofjeloški enoti Temeljnega sodišča Kranj so obsodili 34-letnega Milenka Kljajiča iz Preddvora na dve leti zapora, ker je v času med 1986. in 1988. letom ukradel iz samotnih hiš na cerkljanskem in škofjeloškem območju več starinskih predmetov, pri eni od tatvin pa mu je pomagal tudi prijatelj. Sodba še ni pravomočna.

Kljajič je vnet zbiratelj starinskih predmetov, veliko jih je tudi kupil, vendar ga je "žilica" zanesla predaleč. Ko je lazil po škofjeloških in cerkljanskih hribovih in obiskoval hribovske, predvsem samotne, odročne in zapuščene hiše, je v primeru, če je naletel na ljudi, skušal predmete kupiti in jih je tudi kupil, sicer pa jih je vzel. V notranjost stavb je prišel na različne načine - skozi okno, vrata, po lestvi; nekaj predmetov pa se mu je "ponujalo" že s pročelja. Jemal je predvsem slike na steklu, kipece in stare uporabne predmete, kot so likalniki, ura, kavni mlinček... Nekatero stvari je zadržal zase in za opremo stanovanja, nekatere je zamenjal za druge, nekaj pa jih je prodal na boljšem trgu in denar izključno namenil za nakup starinskih predmetov. V hišah je naletel tudi na vrednejše predmete, kot so slike in kipci, vendar se jih ni niti dotaknil.

Kljajič je vsa kazniva dejanja tatvine odkrito priznal, tudi iste primere, za katere ga oškodovanci niso prijavi. Na glavni obravnavi je bil pripravljen vsem tudi povrniti škodo, ki znaša po cenah, veljavnih v času tatvin, 3,85 milijona dinarjev. Sodišče je pri odmeri kazni upoštevalo kot olajševalne okoliščine predvsem to, da je "zaljubljen" v starinske predmete, da je vsa dejanja obžaloval in da je od vsega začetka sodeloval pri pojasnjevanju okoliščin; kot obteževalne pa veliko število kaznivih dejanj.

NESREČE

Povozil pešca

Bistrica pri Trziču, 24. februarja - Voznik Marjan Papler, star 29 let, doma iz Lesc, je kazal znake vinjenosti, vozil pa je tudi brez vozniškega dovoljenja, ko je na cesti v Bistrici dohitel pešca. Ker je vozil preveč po desni, je trčil v 83-letnega Franca Albrehta iz Retenj, da je padel na pokrov prtljažnika in razbil vetrobransko steklo, nato pa padel na cesto. Hudo ranjenega so pešca odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Motorist se je prevrnil

Bistrica pri Trziču, 24. februarja - Na vožnji od Kovorja proti Bistrici se je ponesrečil motorist, 50-letni Janko Rihtaršič iz Trziča. Z neregistriranim motornim kolesom je nenadoma zapeljal s ceste na pločnik, kjer je trčil v steber ograje, padel in se ranil. Sumijo tudi, da je bil pod vplivom alkohola.

Varnostni pasovi so jih rešili najhujšega

Senčur, 24. februarja - Na cesti Kranj - Mengeš, pri odcepu za avtocesto blizu Senčurja se je primerila prometna nesreča, v kateri so bili trije udeleženci ranjeni, škoda na dveh razbitih avtomobilih pa večja od 30 milijonov.

Voznik osebne avtomobila, 25-letni Blaženko Černelc iz Šmarji pri Jelšah, je vozil v smeri brniškega letališča. Ko je skušal prehiteti tovornjak, je nasproti nenadoma pripeljal drug osebni avto, zaradi česar se je Černelc umaknil še bolj v levo. Takrat pa je nasproti pripeljal

voznik Franc Janša, star 47 let, iz Kamnika. V čelnem trčenju sta bila oba avtomobila skoraj docela razbita, voznik Janša hudo ranjen, njegova sopotnica Tomislav Rode in Florijan Letnar, oba iz Kamnika, pa laže ranjena. Hujšega so jih obvarovali varnostni pasovi.

Nesreča zaradi napačnega prehitevanja

Žirovnica, 25. februarja - Nepravilno prehitevanje je zakrivilo prometno nesrečo, ki se je zgodila na cesti med Lescami in Jesenicami. Pri Žirovnici je voznik osebne avtomobila Slavno Cvijanović, star 27 let, iz Radovljice, prehitel avtobus, ki je stal pred prehodom za pešce. Nasproti je pripeljal voznik Franc Verbič, star 50 let, iz Žirovnice, ki je s smernim kazalcem nakazoval, da bo zavil levo. Ko ga je Cvijanović opazil, se je skušal umakniti nazaj na svoj vozni pas, vendar je bilo že prepozno. Avtomobila sta trčila, v nesreči pa sta bila voznik Verbič huje, Cvijanovićeva žena Nada pa laže ranjena.

Vlomilec obiskal hotel Park

Bled, 25. februarja - Neznani storilec je popoldne med 14. in 17. uro izkoristil odsotnost angleških turistov, ki prebivajo v blejskem hotelu Park. Z izvirnim ključem, ki ga je sobarica to popoldne pogrešila je odprl hotelsko sobo in se polastil 75 angleških funtov, ki jih je našel v predalu. Storičica, ki je goste oškodoval za 900 tisoč dinarjev, še iščejo.

Don Juan na gorenjski turneji

Ob promociji kasete Od Murske do Kopra

Skupina Don Juan, ki jo sestavljajo bas kitarist Vili Bertok, solo kitarist, vodja in pevec Branko Jovanovič, bobnar Damir Jurak in klavirist Vojko Štiligoj, se ob izidu nove kasete, marca podajajo na veliko slovensko turnejo. Začeli bodo na Gorenjskem: v sredo, 1. marca, nastopajo v Škofji Loki, naslednji dan v Kranju, v soboto, 4. marca v Žireh in 24. marca v Kranjski gori.

Branko Jovanovič (Vunjak Brandy), vodja skupine Don Juan, je bil lani najuspešnejši slovenski zabavni komponist. Od Založbe kaset in plošč RTV Ljubljana je namreč dobil zlato ploščo za projekt Don Juana, zlato kaseto za kompilacijski projekt Naj naj 3, pripišejo pa mu lahko tudi soudeležbo pri srebrni kaseti skupine Magnet iz Murske Sobotice Bodi srečna Jilija, kjer je prepeval dobršen del melodij.

Kramberger), Na vašem licu je lep izraz (Korado Buzeti), Marija (Vili Bertok z Don Juanom), Prleški vasovalec (Komet), Vrni se domov Helena (Magnet) in Pobešniva proč (Pop design), pravi Branko Jovanovič, ki že pripravlja peto kompilacijo. Na njej bo tudi zmagovita skladba kranjske Zlate slušalke 88, ki jo je zapela Romana Kristanec.

Branko vodi tudi tipično slovenski bend Don Juan. Njihova nova plošča (kasete) se imenuje

»Kot avtor skladb pišem življenjsko o stvarih, ki se dogajajo okrog nas, lepih in prijetnih, ki ganejo brez veliko filozofskega razmišljanja... Veliko skladb napišem za mlade, še neveljavljene skupine in posameznike, pri projektu pa sodelujem tudi kot aranžer in producent. V projektu Naj naj naj so izšle že štiri kasete, ki so med poslušalci dobro sprejete, to se vidi po prodaji. Večina neveljavljenih skupin in solistov težko pride do svoje priložnosti, s skupnimi močmi pa lahko več dosežemo. Najuspešnejšim potem pomagam pri izdaji samostojne kasete. Na kaseti Naj naj naj 4 so skladbe Aj aj aj (Don Juan), Pozdrav iz Ljubljane in Bodiva eno (Andreja Makoter). Da si moj (Helena Blagne), Samo spomni se včasih (Majda Arh), Le en pogled (Romana

Od Murske do Kopra, ki pove, kje vse nastopajo. Na njej so kar štirje hiti: naslovnica, Rdečo rožo utrgal bom zate, Bilo je le enkrat in Povrnem se čez leto dni. Nadaljevanje lanskoletne pesmi Ona sanja Pariz je letošnja Od Murske do Kopra, skladba Jutri vaš sin postal bo vojak se nadaljuje z letošnjo Povrnem se čez leto dni, novi poskusi pa so Rdečo rožo utrgal bom zate, ki se spogleduje s country stilom. Pogrešam te pa je aranžirsko narejena po vzoru jugoslovskega fenomena Bjelo dugme. Najbolj hecna pesem je Niso lepe rože vse, ki je zmes mediteranskega ritma, madžarske violine, ruskega vzklikanja, indijskega sitara in slovenske harmonike. Vsaka Don Juanova kasete se končuje z balado, tokrat je to Pomisli name.

Drago Papler

JESENIŠKA STRAŽA, 1906

S patroni si je razstrelil roko

Iz Bohinjske Bistrice nam pišejo: Železniški čuvaj v Bistrici Boltar je, ko je hodil po železniškem tiru našel v bližini Lepenje pri 26-tem kilometru v skalo skritih nekaj dinamičnih patronov. Najbrž so jih skrili kaki laški zlikovci, še ob grajenju železniške proge, da bi z njimi ribe v Savi omamili in lovili. Nekaj takih tičev so namreč zasacili; bili so v zaporu ostro kaznovani. Minulo leto se je igral šolar Urban Mencinger pri mostu na Pozabljenem ter pod mostom našel nekaj takih patronov. Deček ni poznal nevarnosti, prižgal patron ter si roko razstrelil, tako da so ga morali peljati v bolnico. Sicer je okreval, a prste na desni roki ima vendar pohabljeni.

Miloš Lokar

Male gorenjske vasi

Spomin na padle nosijo v srcih

Zadnji zapis o pesnici Poljanske doline Pavli Benedik - Tatjana, po domače Primoževi Pavli iz Jazbin, je marsikaterga partizana in aktivista, ki ga je med vojno pot vodila po teh krajih, spomnil tega prijetnega dekleta. Oglasila se mi je Cita Kos, borka VDV brigade, z željo, da naj vendar v tej rubriki objavimo še drugo pesem o partizanu Živku, ki jo je napisala Pavla. Tako lepa je, tako doživeta, da ji res nisimo mogli odreči.

Živku v spomin
Ko spet čez leto dni sem stala
sred blegaških gozdov,
spoznala sem, da nikdar več ne bo
zbledel spomin,
ki v srcu mi zveni kot iz dalje
glas zvonov
in je svetel kot dragocen rubin.
Spet sedla prav pod tisto sem
skalovje
in nemo zrla gori na stezico.
Spet kot takrat v vetru se igralo
je grmovje za vasico,
kjer sem poslednjič segla v roko
partizanu,
ki je kot tisoč drugih borcev šel

tudi on v gore,
da nas osvobodi in zemljo
vzame spet tiranu.
Potem je padel tudi on,
kot drugih mnogo že.
A umrl ni v srcih naših, saj
vsem,
ki njega smo poznali,
takrat je v boli zaplakalo srce.
Kot lani spet nočjo po strmi stezi
sem vračala se iz blegaških gozdov.
A tam ob poti, kjer je lani rasla
trava,
sem letos položila cvetje -
na grob njegov...

Morda se danes premalokrat spomnimo mladih fantov in moških, ki so padli za našo svobodo. Tako daleč je že vse skupaj, mladi niso obremenjeni z vojno in njenimi grozotami in zato morda res ne morejo razumeti starejših, ki svoje soborce še vedno nosijo v srcu, v spominu in tudi zavest, da so jim ogromno, ogromno dolžni. Najmanj, s čimer so se jim lahko oddolžili, so spominska obeležja. Včasih se nam jih zdi že preveč, kajti s seboj nosijo tudi skrb zanje, toda razumeti moramo ta najgloblja čustva, ki ob vsaki priložnosti privro na dan. Pavla jim je

ČVEK

Hollywood pričakuje Reagana

V družbi več sto starih prijateljev iz Hollywooda je bivši ameriški predsednik Reagan pred kratkim praznoval svoj 78. rojstni dan. To je bil le začetek številnih »welcome home« zabav, ki jih Reaganovim pripravljajo v Los Angelesu v prihodnjih treh mesecih. Mnogi sprejmi so bili namreč preloženi do prihoda Nancy in Ronald Reagana. Na rojstni dan je Reagan imel svoj prvi javni govor, potem ko je zapustil Belo hišo. V njem je napadel kongres, češ da preveč troši in ne uspe držati v ravnovesju federalnega proračuna.

Skupinska poroka na Valentinov dan v njegovem rojstnem mestu

30 mladih parov se je poročilo na dan sv. Valentina (14. februarja) v mestu, kjer je začetnik zaljubljenih rojen. Poroka je bila v baziliki sv. Valentina v Terniju, kjer je pokopan ta mučenik in prvi škof tega mesta. Po krščanski legendi je bil Valentin škof v Terniju in je v znak ljubezni mladim poklanjal cvetje s svojega vrta. Dvojica mladih se je tako spoznala in zaljubila, škof Valentin pa jih je poročil. Njun zakon je bil tako srečen, da so tudi drugi mladi pari prihajali v Terni, da sklenejo zakon. Škof Valentin je bil ubit v Rimu, pokopan pa v baziliki v domačem kraju.

Vezana trgovina

Hiša je naprodaj, vendar le za tistega, ki vzame zraven tudi Figaro. Figaro je eleganten črno-beli perzijski maček. Hiša v viktorijanskem stilu v mestu Market Drayton v Angliji se prodaja za 135.000 funtov, zainteresiranim klientom pa agent za nepremičnine poudarja, da je ni mogoče kupiti, če ne sprejmejo tudi pogoja, da posvojijo mačka. Prejšnji lastnik hiše pojasnjuje, da je Figaro zelo prijateljski maček in da se njegova eleganca lepo sklada z gosposkim stilom hiše. Figaro je, pravi dosedanji lastnik, pred leti sam »posvojil« hišo v Market Draytonu, zato bi bilo zdaj nepošteno, da bi le zaradi zamenjave lastnika žival prikrajšali za prostrani vrt, na katerega je navajena.

Najcenejša restavracija na Zahodu

Casa Miquel sredi Pariza je prišla v Guinnessovo knjigo rekordov kot najcenejša restavracija v zahodnem svetu. Njegova lastnica Maria Codina Balletros ima 82 let, a še vedno sama nadzira svoj lokal, v katerem se za pet frankov (5000 dinarjev)

postavila večer, najboljši spomenik v svojih pesmih. Iz Jazbin sta med vojno padla Omejcevec Vencelj, na Poljanah pri Jesenicah je ostal, gospodarja Rovišarja pa so beli ujeli na Srednjem brdu in ga na Hotavljah pobili.

Mežnarjeva mama prisega na česen

Veliko bi še lahko napisali o Jazbinah po čevrpu ima le peščico hiš. O Mežnarjevi mami, ki jih ima že 93, pa je še kar pri

Graparjev mladi gospodar Božo Selak se zaveda, da brez poti ne bo kmetovanja in ne življenja tu gori, pa tudi brez zasluzka v tovarni se danes ne da več živeti. Božo je zaposlen v hotaveljskem Marmorju, žena Francka pa v Alpini v Gorenji vasi, za dom in najmlajšega Miha pa ta čas skrbi mama Slavka Košir. - Foto: D. D.

Najlepše darilo je presenečenje

Zadnji lanski val obdarovanj je že skorajda pozabljen. Drug za drugim so se izprsil Miklavž, Božiček in Dedek Mraz. Zatišje bo v nekaj prihodnjih dneh prekinila nova darilna ekspanzija. Za otroke, ki so imeli tozadevni monopol v decembru, bo prve marčevske dni darilne pozornosti deležen ženski svet. Ta pa, seveda če da kaj na šalo, se bo čez dva dni oddolžil 40

mučenikom. Če v obdaruvalno mrzlico zajamemo še družinske rojstne dni, obletnice poroke, srebrne in manj srebrne poroke, godove, praznike prijateljev in sodelavcev ter onih, ki se jim hočemo prikupiti, nas ta dolžnost priganja kar vse leto. Da se ob vsem tem uspemo držati osnovnega bontona, ob tem pa ne bankrotiramo, je kajpak potrebna prava mera.

Marija Perdan: »Seveda kupujem darila, večkrat pa sem tudi sama obdarovana. Moja darila so največkrat rože, sicer pa jih izbiram glede na obdarovanca. Pri tem je pomembno, koliko je obdarovanec star, kakšen značaj ima, kakšne želje... Med tistimi, ki jim najpogosteje kupujem darila, so na prvem mestu otroci, pa tudi na prijatelje ne pozabljam.«

Ivan Jelen: »Naj najprej povem, da je praznik žena docela deformiran - prevrednotiti bi ga morali v duhu humanosti medčloveških odnosov. Tudi zunanji blišč tega praznika, kamor sodijo tudi takšna in drugačna obdarovanja, mi ni pogodu. To drži tudi za razna druga obdarovanja. V družinskem krogu so sam jih dobivam, najbolj sem vesel skromnih, prijaznih daril od vnukov.«

Edo Rakovec: »Velikokrat obdarujem, kdaj pa kdaj pa sem tudi sam obdarovan. Ob pomembnejših življenjskih jubilejih obdarujem najraje družinske člane, zeno in sinova. Tem kupujem vrednejša, trajnejša darila, denimo zlatino. Včasih podarim praktično darilo, ob dnevu žena pa običajno samo šopek.«

Drago Vučkovič: »Darila kupujem ženi, otrokom, prijateljem... Zdravnikom pravijo, da jih ne smemo, ker delajo iz moralnih nagibov. Darila, ki jih kupujem, običajno niso preveč draga. Lani sem dobil v dar karnarčka. Ker sem velik ljubitelj živali, mi je to darilo izredno drago.«

Jože Štular: »Načeloma nisem za darila, odnos do ljudi naj se izraža drugače. Tudi doma poskušam živeti po tem načelu: zjutraj skuham kavo ali skušam izkazati drobno pozornost. Te pa, kot vemo, gradijo odnos med ljudmi v vsakdanjem življenju. Med sosedami si izkažemo pozornost s steklenico ali rožico, vsi enako, ne glede na to, koliko je kdo pomemben.«

Sabina Berguš: »Za 8. marec obdarujemo mame in stare mame, tudi ob rojstnih dneh in novem letu smo v družini vajeni daril. Ker sem srednješolka in denarja nimam na pretek, sama običajno podarim rože ali kako drobno malenkost. Darila, ki jih dobivam, pa so povečini praktična. Najbolj pa se razveselim - presenečenja.«

D. Ž.
Foto: F. Perdan

dobi popolno kosilo - predjed, jed in desert. Razen da je prišla v Guinnessovo knjigo rekordov, je ta vitalna Španka dobila tudi nagrado Pariza kot najaktivnejša upokojenka. Nagrado v znesku okoli 9 tisoč dolarjev je vložila v boljšo organizacijo dela v svoji restavraciji, ki ima 35 stolov in je polna od jutra do mraka.

Žalost mame pande

Samica orjaškega pande z imenom Jing Jing (kar pomeni dobrodošli) iz živalskega vrta Chaoultepek v glavnem mestu Mehike, je pred nekaj dnevi poginila zaradi žalosti za svojim dolgoletnim življenjskim sopotnikom. Skupina zdravnikov je soglašala, da je smrt nastopila zaradi melanholije, ki se ji je Jing Jing predajala od prejšnje jeseni, ko je poginil njen Pepe. Ta par pand so pripeljali s Kitajske v Mehiko že leta 1975. Od njunih sedem potomcev so štirje še živi. Mexico je, kot s ponosom poudarjajo v upravi živalskega vrta, prvi v svetu po zaščiti in pogojih gojenja pand zunaj njihovega naravnega okolja.

Iskra

ISKRA INDUSTRIJA ZA ELEKTRIČANA ORODJA KRANJ, p.o. KRANJ, Savska loka 2

Za delovno avtomatizacijo montažnih del, posluževalnih strojev in povezav posameznih strojev v linije, s katero v delovni organizaciji načrtujemo v prihodnjih letih racionalizacijo svoje proizvodnje

želimo pridobiti več

DIPLOMIranih inženirjev in inženirjev strojništva

Če vas projektiranje in vodenje izdelave takih naprav ter sodelovanje pri razvoju novih izdelkov zanima, če že imate nekaj (ustreznih) delovnih izkušenj in se lahko aktivno sporazumevate v angleškem ali nemškem jeziku, potem nas pokličite na telefon (064/22-221, int. 23-29) ali pa nam svojo ponudbo pošljite na naslov: Iskra-Industrija za električna orodja, Splošno-kadrovsko področje, Savska loka 2, 64000 Kranj.

Vse poti skozi Jazbine so utrte v strm breg, srečevanje vozil je praktično nemogoče, pri Podrepelevcu pa vodi pot naprej proti Zakobiljku kar skozi kozolec. - Foto: D. D.

čeno ga nučaj, je vsakič zaželela gospodinja, ko ji je izročala tlečo lesno gobo, gospodinja pa se ji je vsakič vsaj s kruhom oddolžila. Še eno lepo navado je treba omeniti. Zapisala sem že, kako strmi bregovi so tod in le malo se lahko pokosi s kosilnico. Zato pa se vsako poletje spravijo skupaj kosci iz Jazbin in vseh okoliških vasi, iz Malenskega vrha, Žetne, Podvrha, v Brinja, Zakobiljka, celo iz Volake pridejo, in kolikor lahko, pokose s kosilnicami, ostalo na roke. Takrat Gora oživi, tu je pravi zbor fantov in deklet in ko je vse delo opravljeno, pripravijo pravo malo ve-

selico. Primoževa Pavla takrat kuha pri Mežnarju. Andrejcevec Andrej iz Malenskega vrha pa je glavni organizator košnje.

Še vedno pojejo kose

Tako strmi bregovi so, da si skoraj ne moreš misliti, kje sploh lahko zorjejo njive. Pa jih. Hribovski kmetje znajo najti pravo lego, znajo zaviti svojo njivo tako, da izkoristijo vsak malce bolj raven predel za oranje. Še vedno pa pojejo kose. Brez teh tu nikoli ne bo šlo. In še vedno bodo morali veliko hoditi peš. Vsaj otroci. Oni z zgornjega konca, iz prve gruče hiš, od Omejca, Primoža in Klemenca, hodijo v šolo v Gorenjo vas čez Malenski vrh in Sušo, od tu jih pelje kombi ali avtobus, iz drugega dela vasi, Graparjevi in Podrepelevčevi pa morajo peš v Podobeno, 4 km daleč. Trenutno hodijo iz vasi v šolo le trije, en Klemenov in dva Podrepelevčeva. Trgovina je najbližja v Poljanah, za one na malenski strani pa na Hotavljah. Veseli so telefonov, že šest let jih imajo. Tudi z vodo so preskrbljeni, prej je imel vsak svoj studenec napeljan, pred nekaj leti pa so nad Podrepelevčevim zgradili rezervoar s 23000 litri vode. Še naprej pa bodo njihova prva skrb poti. Brez dobrih, varnih poti, je danes gorski kmet zvezanih rok.

ureja DARINKA SEDEJ

**PRIMC
MARIJA**

Cesta na Klanec 3, Kranj (v bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvalitetno in hitro izdelavo vseh vrst očal.

Se priporoča.

Čestita ženam za praznik — 8. marec

JUGOBANKA**EKSPozITURA JESENICE**
Titova 39/a (CENTER II)
Tel.: 84-361, 84-363

Poslovni čas:

pon. — pet. 7.30 - 18. sob
7.30 - 12.

Stara enota na Titovi 20 bo zaradi obnove predvidoma zaprta do 1. maja 1989

PRIPOROČAMO NAŠE TRGOVSKE STORITVE

ŽENAM ISKRENO ČESTITAMO ZA NJIHOV PRAZNIK

Merkur

Mercator - Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske

TOZD KMETIJSTVO - VRTNARIJA KRANJ

Ob dnevu žena vam nudimo izbiro najrazličnejših daril in darilnih aranžmajev.

Obiščite nas in izberite darilo v eni od naših cvetličarn:

Zlato polje - vrtnarija
Rožmarin - Maistrov trg
Planina - vrtnarija
Stražišče

Genjene kupce obveščamo, da bo v drevnici na PLANINI in v STRAŽIŠČU pestra ponudba okrasnih in sadnih sadik za vrtove.

Vsem ženam želimo prijetno praznovanje

„TA VESELI DAN“**KOZARČEKOMURKZ PRIDE K VAM**

2. marca od 10. do 18. ure v prodajalni ŽIVILA STORŽIČ na Kokrici

PRODAJA MESNIH IN MLEČNIH IZDELKOV PRIZNANIH PROIZVAJALCEV

Skrivnostni predmet uganite in celi mesec s Pomurko se gostite

Nagradili bomo najtežjo družino s svežo svinjino

Uganite klobasi težo in prišla bo v vašo mrežo

Po nakupu vrzite še v pikado za lepo nagrado

V času prodaje bodo pripravljene razne akcijske prodaje, pred vhodom v prodajalno pa stojnice s hamburgerjem, mini kranjskimi klobasami ipd.

Program povezuje VINKO ŠIMEK - ŠRAUFENCIGER!

ZVEČER OB 19. URI GALA PRIREDITEV

V ŠPORTNI DVORANI NA PLANINI!

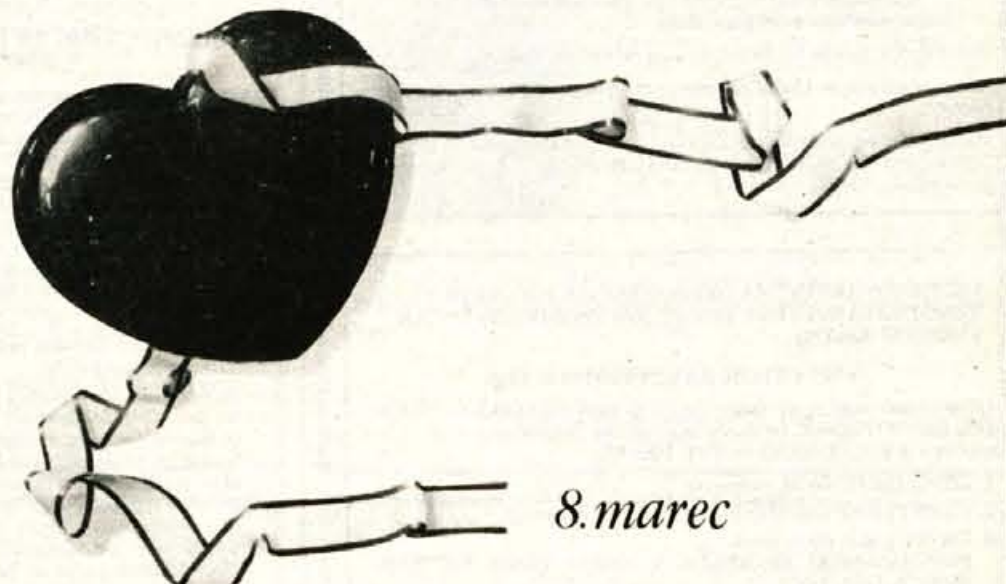
PREDPRODAJA VSTOPNIC:

V prodajalni ŽIVILA

(Britof, Grintovec, Planina II., Planina - Center, Storžič, Naklo) in v dvorani na Planini.

DO ŽIVILA Kranj

**Pogledaš okrog sebe,
prisluhneš srcu in
izbereš darilo.**

8. marec

Rad bi presenetil, pa ne znaš izbrati. Že nekaj dni prej premišluješ, kaj in kje. Potem se enostavno odločiš za Merkur. Stopiš v trgovino, se malce zaustaviš in počakaš, da ti srce pove, na katerem koncu dobro založene trgovine boš našel darilo. Stopiš proti policam s kristalom in steklom, k malim gospodinjstvom aparatom, ali pa k modnim dodatkom... In potem enostavno zagledaš pravo stvar; najdeš tisto, kar jo bo razveselilo, mamo, ženo, prijateljico.

MERKUR KRANJ

MERCATOR - KMETIJSKO ŽIVILSKI
KOMBINAT GORENJSKE KRANJ
64000 KRANJ

M-KZK KOMERCIALNI SERVIS KRANJ, GORENJEVA
SKA 9, KRANJ objavlja

LICITACIJO

1. Poslovne stavbe - zidane lope iz betonskih temeljev in opečnih sten z dvokapno streho v izmeri 476,2, primeren za proizvodnjo dejavnost z ograjenim in asfaltiranim dvoriščem v približni izmeri 991 m². Izklicna cena je vrednost neprimarne na dan 31. 1. 1989 v znesku 277.526.515 din povečana za porast cen v gradbeništvu do dneva sklenitve pogodbe.

2. elektromotorji izklicna cena
1 kos 22 KW 1.000.000 din
1 kos 12 KW 800.000 din
1 kos 9,5 KW 800.000 din
1 kos 7 KW 700.000 din
1 kos 6,2 KW 600.000 din
1 kos 11 KW 800.000 din
2 kos 7,5 KW 700.000 din kos

3. Reduktorji: izklicna cena
2 kosa RE 12 600.000 din kos
1 kos TRG B 600.000 din

4. Vartilni aparat »Simens« 15 KW 2.300.000 din

5. Krožna žaga s skobelnikom 3.200.000 din

6. Kotna brusilka 1 kos 1.300.000 din

7. Vrtni stroj s stojalom 2.400.000 din

8. Ročna dvigalka 1 T 500.000 din

9. Buldožer letnik 1974 ižš201234 10.000.000 din

10. Nakladač RD 130 i.š. 01233 20.000.000 din

11. Hladilnik 500.000 din

12. Lijak iz pločevine 500.000 din

13. Police ultrapas nizki 5 kosov 300.000 din kos

14. Garderobna omara - lesena 300.000 din

15. Kovinski nosilci za police 6 kosov 200.000 din kos

16. Marmorna polica 3 kosi 400.000 din kos

17. Vitrine 4 kosi 500.000 din kos

18. WC školjka 1 kos 200.000 din

19. WC kotliček 1 kos 50.000 din

20. Bojler 1 kos 80.000 din

21. tovorno vozilo OM »Zastava« letnik 1982 50.000.000 din

22. Hladilna vitrina 7.000.000 din

23. Mlin za mletje opeke 50.000.000 din

24. Drobn inventar izven uporabe po spisku z dne 30. 6. 1988 in 2. 7. 1988.

Licitacija bo v torek, dne 14. 3. 1989 ob 9 uri v Poslovalnici št. 82 v Stražišču pri Kranju, Pševska cesta.

Licitacije se lahko udeležijo vse pravne in fizične osebe, ki bodo pred pričetkom licitacije na žiro račun TOZD Komercialni servis številka 51500-601-14237 pri SDK Kranj ali na kraju javne dražbe vplačali varščino v višini 10 % od izklicne cene osnovnega sredstva.

Predpisani prometni davek in eventualne druge družbene datjave plača kupec. Kupec mora takoj po koncu licitacije položiti ceno, plačati prometni davek in prevzeti osnovno sredstvo. Kupec nima pravice iz jamstva za napake stvari.

Ogled osnovnih sredstev bo možen uro pred licitacijo.

Informacije - telefon št. 21-140 in 22-439!

ZAVOD ZA LETOVANJA 64000 KRANJ

razpisuje na podlagi sklepa zbora delavcev prosta dela in naloge

GLAVNEGA KUJARJA (ice) za letovišče Stenjak - Jerolim pri Puli

Pogoji: tehnik kuharstva
večletne delovne izkušnje na področju vodenja kuhinje
opravljen tečaj higienskega minimuma
trimesečno poskusno delo

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas.

Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave oz. do zasedbe del in nalog.

Pisne prijave pošljite na ZAVOD ZA LETOVANJA KRANJ, Stritarjeva 8. Vse informacije lahko dobite na tem naslovu ali po telefonu 22-052.

VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA KRANJ IN VZGOJNOVARSTVENE ENOTE PRI OSNOVNIH ŠOLAH V OBČINI KRANJ

VPIS OTROK ZA SEPTEMBER 1989

Obveščamo starše, da lahko do 30. 4. 1989 PRLJAVLJO PREDŠOLSKE OTROKE za naslednje oblike predšolske vzgoje in varstva v VVO KRANJ in VVE PRI OŠ:

1. JASLI (od 12. do 24. meseca)

2. VARSTVENE DRUŽINE (od 12. do 24. meseca)

3. VRTEC (od 2. do 7. leta)

POPOLDANSKI ODDELEK v vrteih: TUGO VIDMAR, MOJCA, GOLNIK

Vpis otrok za VVO Kranj in za VVE pri OŠ (Simon Jenko, Primskovo in Kokrica) bo v vrtcu

NAJDIHOJCA (pedagoška služba), KRANJ, Nikola Tesla 4.

PRLJAVE ZA VPIS lahko dobite in izpolnite vsak PONEDELJEK od 8. do 12. ure, ob SREDAH in ČETRTEK od 12. do 16. ure.

Vpis otrok v ODDELKE VRTCEV PRI OŠ bo:

V UPRAVAH CENTRALNIH ŠOL:

Josip Broz Tito - Predoslje

Stanko Mlakar - Senčur

Matija Valjavec - Preddvor

V PODRUŽNIČNIH ŠOLAH:

Jezerko, Duplje, Besnica, Zabnica, Orehek, Mavčiče

V vrtcu KURIRČEK ROBI Cerklje (za CERKLJE in ZALOG).

INFORMACIJE o vpisu dobite po TELEFONU št. 34-769. Obvestila o sprejemu otrok bodo starši dobili domov do 15. junija 1989.

Vpisnina znaša 5.000 din.

MARMOR HOTAVLJE
64224 GORENJA VAS

DO MARMOR HOTAVLJE na podlagi sklepa KOMISIJE ZA DELOVNA RAZMERJA objavlja prosta dela in naloge:

1. OBDELOVANJE KAMNOSEŠKIH IZDELKOV na NC STROJU - 1 delavec

Pogoj: tehnik strojne ali elektro smeri

2. KUHANJE TOPLIH OBROKOV - 1 delavec

Pogoj: KV kuhar

3. DELA IN NALOGE NA LINIJI TANKIH PLOŠČIC - 2 delavca

Pogoj: NK delavec

4. ČIŠČENJE PROSTOROV - 1 delavec

Pogoj: NK delavec

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: MARMOR HOTAVLJE, Hotavlje 40, 64224 Gorenja vas.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni po opravljeni izbiri.

64290 TRŽIČ CESTA JLA 14 TELEFON (064) 50-571. TELEX 34607 VUTRBP

BOMBAŽNA PREDILNICA IN TKALNICA TRŽIČ, Tržič, Cesta JLA 14

Razpisuje dela in naloge

1. VODENJE FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA za 4 leta

in oglašja naslednja dela in naloge

2. UPRAVLJANJE ČISTILNE NAPRAVE

3. UPRAVLJANJE RAZPENJALNO - SUŠILNEGA STROJA

4. SANFORIZIRANJE IN NANOSI TKANIN

Pogoji:

Pod 1.:

- visoka (VII.) strokovna izobrazba ekonomske smeri
- najmanj 4 leta delovnih izkušenj na odgovornejših delih in nalogah v finančni stroki
- sposobnost za vodenje in organiziranje
- moralne vrline in ostali pogoji iz družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini Tržič

Pod 2.:

- srednja (IV.) strokovna izobrazba kemijske smeri
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj

Pod 3.:

- strokovna izobrazba III. SSI
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj

Pod 4.:

- srednja (V.) strokovna izobrazba tekstilno kemijske smeri
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj

Dolžino poskusnega dela od 2 do 4 določa pravilnik o razvidu del in nalog.

Pisne prijave o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba in sicer v roku 8 dni od dneva objave. Kandidati bodo o izidu obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kranj, Odbor za solidarnost, objavlja na podlagi sklepa, sprejetega dne 31. 1. 1989 naslednje

OBVESTILO

O ZBIRANJU VLOG ZA DELNO NADOMESTITEV STANARINE V LETU 1989

Na podlagi določb samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialno varstvenih pravic (Uradni list SRS, št. 26/84) in sklepa odbora za solidarnost pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Kranj, z dne 31/1-1989, obveščamo vse imetnike stanovanjske pravice na družbenem stanovanju ali stanovanju v lasti občanov ali civilno pravnih oseb, da imajo do 31/3-1989 pravico vložiti prošnjo do delne nadomestitve stanarine. Prošnje, vložene do tega datuma, se bodo pri obračunu upoštevale za obdobje maj 1989-1990. Vse kasnejše vložene vloge pa od prvega dneva v naslednjem mesecu, ko je bila vložena zahteva.

Imetniki stanovanjske pravice so upravičeni do delne nadomestitve stanarine, če:

- ne oddajajo stanovanja ali del stanovanja v podnajem,
- ne uporabljajo sami ali drugi družinski člani stanovanja v poslovne namene ali obrtno dejavnost,
- da nihče od družinskih članov ali sam ni lastnik vseljivega stanovanja, stanovanjske hiše ali vikenda,
- da sam ali drug član gospodinjstva ni imetnik stanovanjske pravice na drugem stanovanju,
- da ne zaseda nadstandardnega stanovanja glede na število članov družine in če je odklonil ponujeno zamenjavo za standardno stanovanje.

Površine, ki jih zasedajo imetniki stanovanjske pravice in ostali člani gospodinjstva, ne smejo presegati naslednjih normativov, z možnostjo povečanja 10 %:

število članov gospodinjstva	normativ stanovanjske površine
1	do 32 (35)
2	do 45 (49)
3	do 58 (64)
4	do 70 (77)
5	do 80 (88)
6	do 90 (99)

Pri normativih stanovanj se upošteva površina, ki je osnova za izračun stanarine.

Pravico do delne nadomestitve stanarine uveljavljajo imetniki stanovanjske pravice z zahtevkom na posebnem obrazcu SPN-1 (obr 8,40), ki ga dobijo v knjigarni.

Zahtevek na posebnem obrazcu oddajo:

- a) zaposleni občani v svojih delovnih organizacijah,
- b) upokojenci, invalidi, borci - v krajevni skupnosti.

ZAVOD ZA LETOVANJA KRANJ 64000 KRANJ

Razpisuje na podlagi sklepa zbora delavcev prosta dela in naloge za:

GORENJSKO LETOVIŠČE NOVIGRAD - PINETA in LETOVIŠČE STENJAK - JEROLIM pri Puli

1. UPRAVNIKA - 2 delavca (ki)

2. VODJA GOSTIŠČA

3. POMOČNIKA GLAVNEGA KUJARJA (ice) - 2 delavca (ke)

4. SKLADIŠČNIKA

5. DELAVCA - VZDRŽEVALCA - 2 delavca

6. BLAGAJNIKA

7. DELAVCA V BIFEJU - 2 delavca (ke)

8. SERVIRKE - 7 delavk

9. DELAVEC V KUHINJI - 12 delavk

10. DELAVEC V KUHINJI GOSTIŠČA - 1 delavec (ka)

11. ČISTILKE - 10 delavk

12. VODJE PRALNICE - 2 delavca (ki)

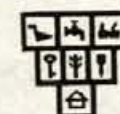
13. PERICE - 1 delavka

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas in to od 1. 6. do 25. 9. 1989.

Za dela in naloge od točke 1. do vključno 8. zahtevamo poleg splošnih pogojev srednje oziroma poklicno strokovno izobrazbo ustrezne smeri, za dela od točke 9. do 13. pa popolno ali nepopolno osemletko. Poskusno delo pod točko 1. traja tri mesece, za vse ostale pa dva meseca.

Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave oziroma do zasedbe del in nalog.

Pisne prijave pošljite na ZAVOD ZA LETOVANJE KRANJ, Stritarjeva 8. Vse informacije dobite na tem naslovu ali po telefonu: 22-052!

SERVISNO PODJETJE KRANJ

Tavčarjeva 45

64000 KRANJ

Delavski svet DO razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili

DIREKTORJA delovne organizacije (ni reelekcija)

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da je državljan SFRJ in da izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakoni in drugimi družbenimi normami,
- da ima visoko ali višjo izobrazbo ekonomske, tehnične, organizacijske ali pravne smeri,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- da poleg navedenih pogojev izpolnjuje še posebne pogoje, ki so določeni z zakoni in družbenimi akti o kadrovski politiki v občini Kranj,
- da predloži program dela.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v zaprti kuverti v 8 dneh po objavi na naslov: Servisno podjetje Kranj, Tavčarjeva 45, Kranj, s pripisom »za razpisno komisijo«.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končani izbiri.

KINOPODJETJE RADOVLJICA 64240 RADOVLJICA

Razpisuje

ODDAJO POSLOVNIH PROSTOROV V NAJEM

za določen čas na Bledu, Rikljičeva 19

Namen: trgovina, agencija, predstavništvo

Površina: 100 m²

Ogled: po dogovoru na tel.: 75-308 od 18. do 19. ure v petek dne 3. 3. 1989

Splošni in posebni pogoji se določijo s pogodbo, ki jo je dolžan skleniti najemjemalec pred uporabo prostora.

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš sodelavec

JOŽE MARKUN

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Delavci ADRIA AIRWAYS

Ljubljana 27. februarja 1989

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Ugodno prodam barvni TV, starejši letnik. ☎ 064/621-827 2443

Barvni TV riz za 50 SM in GRAMOFON iskra gerrard z zvočniki za 30 SM, prodam. ☎ 85-080, od 8. do 16. ure vsak delavnik 2517

Prodajnik 2 BOJLERJA, 50-litrski za 400.000 din, 10-litrski, pretočni za 100.000 din. ☎ 50-803, zvečer 2778

Prodajnik skoraj nov PUHALNIK grič z motorjem. ☎ 064/622-775 2785

Sharp VCA - 111 VIDEOREKORDER, TV panasonic, 42 cm, zvočnike wharfedale, technics tuner, prodam. ☎ 22-586 2802

Poceni prodam barvni TV riz. Jezerska c. 76, Kranj 2805

Prodajnik trofazni ELEKTROMOTOR 2,2 kW, še v garanciji. ☎ 66-629 2811

Ugodno prodam nov barvni TV toshiba in zamrzovalno OMARO gorenje, še v garanciji. ☎ 35-364 2823

Prodajnik nov VIDEOREKORDER panasonic. ☎ 23-830 2827

Ugodno prodam barvni TV grundig, ekran 56 cm. ☎ 37-493 2831

Ugodno prodam termoakumulacijsko PEČ 3,5 kW, malo rabljeno. Informacije na ☎ 78-735 2834

Barvni TV ei Niš prodam. ☎ 064/632-102 2844

Prodajnik ŠTEDILNIK gorenje (2 plin, 2 elektrika), malo rabljen. ☎ 51-712, Trzin 2846

Prodajnik ŠTEDILNIK, brezhiben. Cena 40 SM. ☎ 51-447 2860

Zamenjam ELEKTROMOTOR 1,4 kW, 1.370 obratov za 1,4 do 2 kW, od 900 do 1.000 obratov. Ugodno prodam tudi več ELEKTROMOTORJEV. ☎ 21-390 2865

Prodajnik VILICAR litostroj 3,5 tone, v odličnem stanju, genralno urejen. ☎ 49-250 2870

GRADBENI MATERIAL

Prodajnik rabljen BETONSKI MEŠALEC. Trboje 53, ☎ 49-047 2790

Prodajnik LESTVE, dolge 3 do 8 m. Crnogrob 10, ☎ 064/631-614 2793

Prodajnik hrastov LES za oblogo stopnic, dolžine 130 cm, debeline 4 in 2 cm, obdelan ter SKOBELO GLAVO, delovna širina 40 cm. ☎ 64-354 2795

Ugodno prodam bukov PARKET. ☎ 69-084 2806

Zaradi rušenja poceni prodam ali odstopim OSTREŠJE, strešno OPEKO in ostali gradbeni material. ☎ 44-601 2807

Ugodno prodam še nerabljen BETONSKI MEŠALEC unimix 150. Humar, Titova 3, Jesenice, ☎ 81-282 2853

Prodajnik IZOTEKT, 9 rol, za 150 SM. Darko Solar, Brezje 55/a, ☎ 79-869 2888

KUPIM

V Škofji Loki kupim GARSONJERO ali 1-sobno STANOVANJE. Lahko tudi v stanovanjski hiši. ☎ 064/620-701 2864

LOKALI

V najem vzamem LOKAL za gostinsko dejavnost v širši okolici Kranja. ☎ 28-049 2841

OBVESTILA

KOZMETIČNI ATELJE Irena Mitrovič, Begunjska 7 - nega obraza, telesna masaža, zona terapija. Informacije na ☎ 23-309, od 13. do 19. ure 2767

KOPLJEM ponikalnice. Informacije na ☎ 58-052 2842

VODOINSTALACIJE NA HIŠI (novo ali popravila) vam izdelam hitro in kvalitetno. ☎ 28-427 2883

OSTALO

Prodajnik 3-vrstno HARMONIKO frajtonarico, skoraj novo, za 1.000 DEM. Kavčič, Zg. Besnica 64 2780

Prodajnik večjo količino SENA in REGAL za 10 čebeljih družin, skupaj na 9 A2 satov. Mihelič, Poljšica 23, Podnart 2786

Kvalitetno SENO prodam. Stanonik, Selo 72, Žiri, ☎ 69-528 2792

Prodajnik opremljen 150-litrski AKVARIJ s stojalom. ☎ 38-828, po 19. uri 2810

Prodajnik JEČMEN in OVES. Lahovčič 21, Cerklje 2826

Prodajnik nov ameriški BILJARD. Andraž Eling, Zg. Bitnje 98, Zabnica 2840

Prodajnik večjo količino SENA. Poljanec nad Škofjo Loko. ☎ 65-161 2858

Prodajnik suho SENO in OTAVO. ☎ 34-406 2867

Prodajnik otroški kombiniran VOZIČEK peg in manjše moško KOLO. ☎ 25-475 2878

RAZNO PRODAM

Poceni prodam okroglo bambusovo MIZO s štirimi STOLI, rabljen kiperbusch in otroški POSTELJICO. ☎ 25-016 2777

Ugodno prodam PRALNI STROJ, HLADILNIK, TV in otroški VOZIČEK. Zdenka Gašperlin, Planina 71, Kranj 2800

Prodajnik SAMONAKLADALNO PRIKOLICO, SIP 15, Anton Likozar, Voklo 38

Prodajnik bukova DRVA in 400 kg težko TELICO simentaliko. Grad 43, Cerklje, ☎ 42-236 2836

Prodajnik dve otroški POSTELJI z jogiji, 80-litrski BOJLER in 4 kW termoakumulacijsko PEČ, poceni. ☎ 64-371 2848

Prodajnik schiedel TULJAVE premera 16 cm in AVTORADIO. ☎ 80-741 2876

Prodajnik smrekov OPAŽ in ELEKTROMOTOR 11 kW, 980 obratov. Nahtigal, Potoče 15, Preddvor 2882

STAN.OPREMA

Ugodno prodam 4,5 m dolg in 2,5 visok REGAL za dnevno sobo, PISALNO MIZO in dva LEŽIŠČA. Možnost obročnega plačila. ☎ 75-128 2813

Prodajnik kotno SEDEŽNO GARNITURO in OMARE za dnevno sobo. Bečan, Janka Pucilja 3, Kranj, ☎ 39-945 2816

Poceni prodam SPALNICO z dvema jogijama, dvodelno OMARO in LESTENEC. ☎ 27-630 2833

Prodajnik REGAL una po zelo ugodni ceni, primeren za dnevno sobo. ☎ 77-234 2849

STANOVANJA

Ženska, s stalno zaposlitvijo, najame GARSONJERO ali SOBO s posebnim vhodom ter z uporabo sanitarij in kuhinje, na relaciji Radovljica - Lesce. Šifra: SLOVENKA 2783

Najemem STANOVANJE na Jesenicah ali v okolici, za daljšo dobo. Šifra: JESENICE 2784

Trilčanska družina išče STANOVANJE, SOBO ali manjšo starejšo HIŠO v Kranju ali okolici. Možna pomoč na kmetiji. Miladin Mladenov, Strahinj 40, ☎ 35-950 2804

Zamenjam družbeno večje STANOVANJE za dve manjši. Naslov v oglašnem oddelku. 2843

GARSONJERO ali 1-sobno STANOVANJE najame mlajši moški, intelektualec. Šifra: RADOVLJICA - LESCE 2855

Zamenjam 3-sobno komfortno STANOVANJE v Ljubljani za enodružinsko HIŠO z nekaj zemlje v Škofji Loki ali neposredni bližini. Možnost doplačila. ☎ 061/571-633 2863

Starejšo GARSONJERO v Kranju kupim. Šifra: GOTOV DENAR 2884

POSESTI

Po dogovoru oddam v najem GARŽO. Šifra: BLIŽINA GASILCEV 2850

V Škofji Loki prodam zazidljivo PARCELO najboljšemu ponudniku. Šifra: ENKRATNA PRILOŽNOST 2873

VOZILA

FIAT 127, letnik 1978, prodam. Šubic, Sr. vas 89, Senčur 2538

Ugodno prodam 4 nove GUME trajal 145 x 13. ☎ 28-478, dopoldne (Tina) 2778

Prodajnik LADO 1600, letnik 1979. ☎ 34-943 2781

JUGO 1.1 GX, letnik 1987, 8.000 km, prodam. ☎ 33-632 2782

Prodajnik tomos AVTOMATIK. Kosmina, Škofjeloška 9, Kranj 2787

Prodajnik R 5, letnik 1973, 1. registracija 1977. Jože Jordan, Ziganja vas 75, Duplje, ☎ 58-190 2788

Prodajnik BMW 318 i, letnik november 1986. ☎ 35-206, dopoldne ali 26-147, popoldne 2789

Prodajnik Z 101 GTL 55, letnik 7/1984, prevoženih 22.000 km. ☎ 77-197 2791

LADO samaro, staro 18 mesecev, prodam. ☎ 51-554, Trzin, po 19. uri 2808

Prodajnik R 4 TL, letnik 1984. ☎ 26-736 2809

Z 101 konfort, letnik 1979, prevoženih 43.000 km, dobro ohranjeno, prodam. Podreča 53, Mavčiče 2812

Prodajnik MAZDO 818, letnik 1975 ali menjam za Z 750. ☎ 24-239 2815

Prodajnik JUGO 45, 1. registracija 5/1984, za 15 mio. ☎ 83-245 2817

Prodajnik dobro ohranjeno Z 101, letnik 1979. Golmajer, Kovor 20, Trzin 2818

Ugodno prodam obnovljeno Z 101, letnik 1977, registrirano do februarja 1990. Srednja vas 24/a, Senčur 2819

Prodajnik JUGO 45, letnik 1981. ☎ 70-230, od 14. do 18. ure 2821

Prodajnik OPEL REKORD 1900. Ogljed v večernih urah. ☎ 40-630 2824

Kupim karamboliran JUGO, Z 101 ali GOLF. ☎ 73-121 2828

Prodajnik Z 750, letnik 1974. ☎ 68-119 2829

Prodajnik LADO 1500, letnik 1981, karambolirana. Mujo Rekič, Titova 3, Jesenice, ☎ 84-770 2832

Ugodno prodam Z 750, karambolirana. ☎ 46-021 2837

Prodajnik Z 101, letnik 1977. ☎ 80-957, popoldne 2839

Prodajnik Z 101, letnik 1979. ☎ 79-674 2851

JUGO 45, letnik 1984, prevoženih 46.000 km, prodam. Zoran Gubanc, Podbrezje 133, Duplje 2861

Prodajnik Z 101 GTL 55, letnik 1985. ☎ 57-633 2862

Prodajnik ZAGANJAC, DINAMO in dele za motor VW. ☎ 78-598 2868

Poceni prodam ŠKODO, letnik 1974, registrirana do aprila 1989. ☎ 70-307, po 18. uri 2872

Prodajnik R 4, letnik 1986. ☎ 79-444, popoldne ali 79-661, int. 79, dopoldne 2877

Prodajnik Z 101 GTL 55, letnik 1986. ☎ 51-779 2879

Prodajnik 126 P, marec 1987. ☎ 45-213 2887

JUGO 45, letnik 1986, prodam. ☎ 27-873

Prodajnik 126 PGL, letnik 1987. Kati Zlatar, Kranj, Planina 7, ☎ 39-087

Prodajnik FORD ESCORD, letnik 1984. ☎ 82-557 2880

Prodajnik R 4 GTL, letnik oktober 1987. ☎ 50-378, po 18. uri 2881

Prodajnik JUGO 45, letnik 1984. Ciril Kalan, Voklo 14/b, Senčur, ☎ 49-326 2885

Prodajnik 126 P, vozen, neregistriran, za 290 SM. ☎ 89-112 2887

ZAPOSLITVE

Komunikativnim osebam nudimo HONORARNO DELO. ☎ 78-269 2606

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE honorarno zaposli ZASTOPNIKE za prodajo ATLASOV in PRIROČNIKOV - delo ob vikendih. ☎ 38-206 2718

Za prodajo v vsaki hiši potrebnih pripomočkov, iščemo 3 POTNIKE. Pogoj: prevoz in osebna urejenost. ☎ 73-349, po 20. uri 2779

Redno ali honorarno sprejememo ŽENSKO, ki ima ročne spretnosti in veselje do dela v kovinski galanteriji. Pisne ponudbe pošljite na naslov: Kovinska galanterija Šifrer, Preddvor 148 2797

Pridno DEKLE ZAPOSIM v Kava baru. Šifra: MAREC 1989 2799

Iščem samostojnega MIZARJA. Šifra: KVALITETA 2825

50.000 din od kosa nudimo ZASTOPNIKOM za prodajo iskanega artikla. ☎ 57-797, od 9. do 11. ure 2838

Zanesljivo DELAVKO za navijanje transformatorjev zaposlim. ☎ 064/67-063 2845

Mamica išče ZAPOSLETEV na domu. Šifra: OKOLICA RADOVLJICE 2847

Iščem DELO na dom ali vzajem dva otroka v VARSTVO. ☎ 33-851 2854

Če imate vikende proste in bi radi dodatno ZASLUŽILI, se oglasite na ☎ 35-729, vsak dan od 17. do 18. ure 2856

Iščem mlajšo UPOKOJENKO za pomoč v gospodinjstvu in varstvu eno leto starega sina. ☎ 35-753, vsak dan od 16. do 17. ure 2857

OPTIKA
VERVEGA NEVENKA
Tavčarjeva 1, Kranj
tel.: 27-610
(nasproti delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in specialnimi lečami. Izdelujemo na recept in brez njega

Čestita ženam za praznik — 8. marec

PAVLA BAJT
roj. Berčič

ŽALUJOČI: mož Stanko, sin Mirko, hčerka Branka z možem in otrokoma, bratje Franc, Tomaž, Pavle z družinami ter sestra Johanca z družino

Volčja Draga, Stražišče, Kranj, Kropa, Nova Gorica, 20. februarja 1989

Minila so tri leta od nepričakovane smrti našega dragega

KARLA JELENCA ml.

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

VSI NJEGOVI

Dražgoše, Zg. Gorje, 28. februarja 1989

Potrebujemo resne AKVIZITERJE za prodajo zanimivega in uspešnega artikla. Zaželen lastni prevoz. ☎ 26-209 2866

ŽIVALI

Oddam 9 tednov stare PSIČKE. Marjan Drinovc, Strahinj 38, Naklo 2794

Prodajnik OVNA in KOŠTRUNA za zakol ali rejo. ☎ 064/631-568 2803

Prodajnik 2 PRAŠIČKA, težka od 30 do 35 kg. Ambrožič, Koritno 39, Bled 2814

Prodajnik 20 do 50 kg težke PRAŠIČKE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 2820

Prodajnik TELICO, staro 11 mesecev, težka 330 kg. ☎ 65-483 2835

Prodajnik dve KRAVI, breji 9 mesecev. Voklo 51, Senčur 2869

Kratkodlakega JAZBEČARJA z rodovnikom, starega 2 leti, poceni prodam. ☎ 49-250 2871

Prodajnik KOBILO bosanko, staro 6 leti, voz in nosi, PSIČKO rotweiler, staro 18 mesecev, z rodovnikom, prodam tudi obnovljen ZAPRAVLJIVČEK. Ciril Kalan, Voklo 14/b, ☎ 49-326 2886

ZAHVALA

V lep spomin sporočamo vsem, ki ste jo poznali, da je v petek, 17. februarja 1989 nenadoma mirno zaspala naša teta

MARIJANCA RUPAR

p. d. Šinkova Marjanca iz Sv. Andreja nad Škofjo Loko

Pogreb je bil v ponedeljek, 20. februarja 1989 v Lipici pri Škofji Loki. Zahvaliti se želimo g. župniku Alfonzu Grojzdeku in g. kaplanu Slavku Kalanu za opravljen obred in besede izrečene v njen spomin. Zahvala velja dr. M. Zamanovi in dr. M. Praprotnikovi, ki sta vrsto let skrbeli za njeno zdravje. Prav lepa hvala organistki Minki in prijateljem pevcem za petje na koru in pokopališču, darovalcem cvetja in zvonarjem. Iskrena in zares velika zahvala naj bo posmrtno izrečena nečaku Jaku, ki je pokojno teto Marjanco ob vrnitvi v rojstni kraj sprejel na svoj dom, nas zglédno opomnil, da smo jo imeli še rajši in se je bomo misleč na njeno raznoliko pomoč, še dolgo hvaležno spominjali.

V IMENU ŽALUJOČIH: nečak France

Škofja Loka, 20. februarja 1989

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi dragega moža, očeta in brata

JOŽETA KAVČIČA

iz Krope

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo tov. Stanku Česnu, ključarjem, ŽPS Kropa, ZZB Kropa, KS Kropa, sodelavcem tovarne vijakov Plamen Kropa in Iskre-Mehanizmi Lipnice, KUD Stane Žagar za zapete žalostinke ter župnikoma iz Krope in Kamne gorice za poslovilne besede in pogrebni obred.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

Kropa, 21. februarja 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage tete in sestre

IVANE STARE

p. d. Tinetove Johane

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste jo cenili in spoštovali, ji poklonili cvetje in pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

VSI NJENI

Zg. Bitnje, 15. februarja 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame in stare mame

JUSTINE RIHTARŠIČ

Studeno 7

se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč v težkih trenutkih. Posebej se zahvaljujemo dr. Habjanu, ZD Železniki, za dolgoletno zdravljenje. Iskreno se zahvaljujemo za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, g. župniku pa za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala vsem, ki sre jo spremili na njeni zadnji poti.

Otroci z družinami

Studeno, Izola, Železniki, Škofja Loka, Lesce

nadaljevanje iz prve strani

Je oblast res več vredna od človeških življenj

Uradna politika pokrajine terja prekinitve stavke in poziva stavkajoče, naj se vrnejo na delo in naj ne nasedajo nacionalizmu in iredentizmu, ki jih peljejo v obup. Delegacija Srbov in Črnogorcev s Kosova, ki je odšla v Beograd, sta sprejela (tako in ne po petih dneh!) Suvar in Dizdarevič. Srbi in Črnogorci pravi, da bi pomenila ugoditev zahtevam rudarjem propad politike ZKJ in Jugoslavije. Srbi in Črnogorci bojkotirajo stavko in delajo, grozijo pa, da bodo šli rudarji teh narodnosti tudi v jama in bodo stavkali, če bo albaniskim rudarjem ugodeno in ne bodo prišli iz jame. Grozijo z množično izselitvijo.

Državna oblast in politika ukrepata državno, oblastniško. Vztrajata in grozita, da se pač na tak način ljudi ne menja (v Srbiji, Vojvodini in Črni gori pa je prav ulica reševala kadrovske zadeve) in da bo država skladno s pristojnostmi in ustavo naredila red v pokrajini. Okrepila je vojaške in milicijske enote, ki bodo vzdrževale red in varovale najpomembnejše objekte, zvezna vlada pa je poslala v pokrajino najnujnejše količine zdravil in sanitetnega materiala ter opreme za delovanje najpomembnejših gospodarskih objektov.

Gorenjska solidarna s slovensko izjavo

Gorenjske družbenopolitične organizacije, društva, delovni kolektivi in druge ustanove so solidarne izjavo slovenske SZDL "Proti uvedbi izrednega stanja, za mir in sožitje na Kosovu". Veliko Gorenjcev se je udeležilo včerajšnjega zbora v Ljubljani. V vseh delovnih in drugih organizacijah imajo delavci tudi danes možnost podpisati izjavo, svojo soglasnost pa je mogoče pisarno izreči tudi na sedežih krajevnih skupnosti.

Z radovljiške SZDL so sporočili, da so že začeli z akcijo zbiranja solidarne pomoči, izjavo pa je mogoče podpisati na sedežih družbenopolitičnih organizacij in na sedežih krajevnih skupnosti Radovljica, Bled in Bohinjska Bistrica. V Trzinu so k podpisu izjave pozvali prek radia. Izjavo je mogoče podpisati danes, od 17. ure, v pisarni Planinskega društva na Trgu svobode, razen tega pa v tovarnah. Izjavo so že podpisale vse DPO in iniciativni odbor za ustanovitev slovenske kmečke zveze. V Kranju je izjavo mogoče podpisati še danes med 10. in 19. uro v avli občinske skupščine in v tovarnah. Ljudje so že včeraj zjutraj spraševali, kje bo mogoče izjavo podpisati. V Škofji Loki bo izjavo mogoče podpisati danes, med 7. in 19. uro, v domu Zveze Borcev, razen tega pa med 16. in 19. uro v Gorenji vasi, Žireh in Železnikih. V Gorenji vasi na krajevni skupnosti, v Žireh v sejni sobi karajevne skupnosti in Železnikih v dvorani na Češnjici. Na Jesenicah je mogoče izreči svoje soglasanje z izjavo v razstavnem salonu Dolik in v avli občinske skupščine ter v krajevnih skupnostih Rateče, Kranjska gora in Javornik.

Sporna ustava

Na Kosovu gre v bistvu tokrat za dvoje: albanska večina meni, da je treba obdržati ustavo iz leta 1974 in kosovski problem rešiti na demokratičen način, druga stran, predvsem srbska in črnogorska, pa se zavzema za represijo, za uveljavitev večjih pravic republike v pokrajini in za preprečitev nasilja albanske večine nad srbsko in črnogorsko manjšino. Spremembe ustave Srbije po sodbi pravnih strokovnjakov res ožijo avtonomnost pokrajine. Pokrajinski skupščini se odreka pravica do soglasja ali nesoglasja pri sprejemu ustave ali amandmajev. Po novem bo najvišja sodna oblast v republiki in ne več tudi v pokrajinah, prav tako pa ima republika vse pristojnosti pri ljudski obrambi. Najbolj pa buri določilo, da je uradni jezik na območju vse Srbije srbohrvaščina, kar pomeni, da albanščina ni več enakopravni jezik. Slobodan Milošević pa je v Prištini trdil, da tudi s tem najosnovnejše pravice Albancev ne bodo ohranjene.

Sindikata Kibernetike: jugoslovanski sindikalni vrh naj gre!

Konferenca osnovnih organizacij sindikata Kibernetike iz Kranja je poslala predsedstvu jugoslovanskih sindikatov protest, v katerem pravi, da so ogorčeni nad ravnanjem organov zveze, republike Srbije in Kosova v primeru tragedije rudarjev. Ogorčeni smo, so dejali, nad ravnanjem vodstva jugoslovanskih sindikatov, ki ni sklicalo izredne seje, se postavilo v bran rudarjev. Zato naj vodstvo odstopi, ker so posledice nepopravljive. V Kibernetiki so že začeli zbirati pomoč za rudarje in njihove družine.

Odgovornost predsedstva SFRJ

Marsikaj v zvezi z aktualnimi dogodki na Kosovu bi bilo potrebno povsem jasna in nedvoumna komentarja, verjetno pa posebno oceno zasluži ob uradni kosovski in srbski politični oligarhiji predvsem naše zvezno državno predsedstvo. Če šmo lahko njegove prve izjave v zvezi s kosovskimi dogodki vsaj delno še vzeli z rezervo, češ tipična državniška poteza, menim, da je opozorilo predsedstva SFRJ z dne 27. februarja dokončno spodbilo sodu dno in (končno) v pravi luči pokazalo tudi resnično zaskrbljenost naših najvišjih državnih predstavnikov za vrednoto, ki smo jo v ustavi zapisali na prvo mesto - človeka. Če je človeško življenje resnično nad vsemi ideologijami, torej tudi nad samoupravno socialistično, kako je potem na splošnočloveški ravni moč razumeti besede tipa "ogroženje ustavne ureditve, pojačati varnostne sile..."? Kaj ko bi celotno misel obrnili, mar ne pomeni neposrednega ogroženja ustavne ureditve (človek najvišja vrednota!) prav poteza (tudi) našega državnega vodstva, ki se očitno ne zaveda niti tega, da se z mrtvimi ne da pogovarjati in kot je rekel kolega Labernik, da bo tisti trenutek, ko bo ugasnilo življenje prvega rudarja, konec mite o avnojevski Jugoslaviji, govorili bomo samo še o državi, pojmu pod katerim se seveda razumeva zgolj in predvsem nečlovečnost povezana z aparatom represije.

Če bi ostajali na nivoju paradig bi pač rekli, da imamo takšno državno vodstvo kakršnega zaslužimo, ker pa v kosovskem primeru še zdaleč ne gre za abstraktne reči, pač pa za še kako otipljiva človeška življenja, zapišimo eno od sicer številnih potez, ki bi se morale dogoditi, namreč zahtevo po odgovornosti predsedstva SFRJ!

Vine Bešter

Kolektiv Gorenjskega glasa soglaša z izjavo

Kolektiv Gorenjskega glasa se je včeraj odločil, da soglasno podpre slovensko izjavo za mir in sožitje na Kosovu ter zoper uvedbo izrednega stanja.

Poziv slovenskih politikov

Predsednik predsedstva Zveze komunistov Slovenije Milan Kučan je že pretekli teden pozval republiške in pokrajinske partijske voditelje in vodstva k razumnemu in človeškemu reševanju krize na Kosovu in v Jugoslaviji in še posebej poudaril, da se moramo v državi o pornih stvareh in različnostih pogovarjati in da razprtje med politiki ne smejo iti v škodo ljudi. Pismo take vsebine je poslalo tudi predsedstvo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in predsedstvo republike Slovenije. Pismo s pozivom k hitremu in razumnemu reševanju je najdogovornejšim v federaciji, republiki Srbiji in v pokrajinah Vojvodina in Kosovo poslal tudi predsednik republiške konference SZDL Jože Smole.

Takšno ravnanje, brezčutno, brezrazumno, položaj samo še zaostruje, ne pa razrešuje. Rudarji morajo iz jame, tudi za ceno dveh, treh stočkov, ker bo šele nato možen razumen dogovor. Človeka preseneča tokratna nepopustljivost oblasti, zveznih, republiških in pokrajinskih, kar vedno zadnje leto ni bila njihova vrhina. Motimo se, če mislimo, da bomo prek mrtvih, užaljenih, izigranih in nasilno poenotenih ljudi rešili Kosovo!

Zadnja poročila iz pokrajine so vedno bolj skopa in redka, kar da slutiti na strog nadzor nad gibanjem novinarjev. Cenzura se je očitno začela že v soboto, ko je priškinska televizija objavila vest, da bodo železarji iz Trepče živili skakali v peč, če bodo rudarji umirali, in bosta iz peči tekla jeklo in kri. Informacije se zapirajo in kaj se resnično dogaja, le redki vedo. Zato se informacije lahko prirejajo po volji tega ali onega, kar je dejansko še večja dezinformacija. Zadnje poročilo včeraj opoldne je govorilo, da se pogajanja med rudarji in politiki nadaljujejo.

J. Košnjek

Gorenjci o kosovski dram

Eno življenje je več vredno kot sto politikov

Kranj, 27. februarja — Delavci, mladinci, upokoenci in ostali so se v včeraj na številnih mestih na Gorenjskem podpisovali zoper izredno stanje v državi. Od vseh, ki smo jih vprašali, smo slišali dokaj podobne odgovore: za kosovsko dramo je v prvi vrsti odgovorno srbsko vodstvo na čelu s Slobodanom Miloševićem, eno življenje je več vredno kot sto politikov, kaj se bo zgodilo na Kosovu in v državi, če bo ugasnilo samo eno življenje rudarja, zapostavljanje je pripeljalo Albance v položaj, ko so pripravljani za ceno izboljšanja razmer v pokrajini zastaviti tudi svoja življenja, vodstvo, ki toliko časa ni reagiralo na gladovno stavko in na številne proteste in se ni bilo pripravljeno pogovarjati z rudarji globoko v nedrhih kosovske zemlje, ni vredno zaupanja, Morina, Azemi in Shukrija bi morali odstopiti že iz humanitarnih, človekoljubnih razlogov...

Matevž Oman iz Kranja:

"Rudarji se niso odločili za gladovno stavko, zato ker bi bili nacionalisti in hujšakci, temveč iz obupa, velike človeške stiske, v katero jih je pripeljalo vodstvo, politika zatiranja, neenakopravnosti... Pravila, ki so veljala za Srbe, bi morala veljati tudi za Albance. Ko so se v Srbiji vrstili številni mitingi, so odgovorni govorili, da so zahteve po odstopih izraz ljudske volje, Albanci, ki zdaj zahtevajo podobno, pa naj bi bili po njihovem mnenju zavedeni, le orodje v rokah nacionalistov, separatistov, iredentistov..."

Martin Matko iz Nakla:

"Na Delavski univerzi Kranj smo danes od devetih dopoldne sklicali zbor delavcev, kjer smo se na podlagi dosedanjih obvestil s Kosova s podpisovanjem izrekli zoper izredno stanje v državi. Jaz pravim takole: življenja so nad politiko in ne obratno!"

Jože Ahačič iz Kranja:

"Kosovska drama? To je akcija albanskih kvazipolitikov in srbskega političnega vodstva in je skrajno nečloveška in nesodobna za Evropo, kamor se tako radi postavljamo, in za konec stotletja, v katerem živimo. To je sramota, za katero je kriv srbski nacionalizem in tudi Slobodan Milošević. Menim, da bi morali ob takšnih zapletih odstopiti ne le tisti trije, kot zahtevajo rudarji, temveč tudi številni iz srbskega in jugoslovanskega političnega vodstva."

Rudi Zevnik iz Mavčič:

"Podpisal sem se zoper izredno stanje, ker sem prepričan, da tako, kot se dela z Albanci na Kosovu in v Jugoslaviji, ni prav. Menim, da je človek prvi in tudi največja vrednota vsake demokratične ureditve in da v primeru, ko gre za življenja, ne bi smeli popuščati. Politiki na Zahodu bi ob takšnih in podobnih primerih že odstopili. Zadnji dogodki na Kosovu so le logično nadaljevanje jesenskih, so le posledica različnosti, pred katero smo v državi tako dolgo zatiskali oči."

Lidija Bidovec iz Kranja:

"Kosovski rudarji se mi smilijo - saj so vendarle ljudje! Za dramo je krivo vodstvo. Katero? To se ve in tega ni treba posebej razlagati. Trenutni rešitev je odstop treh kosovskih politikov in izpolnitev rudarjevih zahtev, sicer pa menim, da so razmere v pokrajini tako zapletene in zahtevne, da bo pri snovanju dolgoročnih rešitev treba veliko modrosti, pameti, razuma, tenkočutnosti..."

Igor Kavčič iz Kranja:

"Za razmere na Kosovu ne morem obsoditi samo Miloševića, vendar se mi zdi, da ima pri vsem, kar se dogaja v pokrajini, glavno vlogo prav on. Morina bi bržčas že odstopil, če bi mu srbski partijski vrh to dovolil. Grozno je, da se morajo rudarji in Albanci bojevati za osnovne pravice globoko pod zemljo, da mnogi ne razumejo njihove stiske. Slovenci jih razumemo, podpisujemo izjave in protestiramo, čeprav se hkrati zavedamo, da bomo v nekaterih delih države razumljeni drugače in da nas bodo tako kot že večkrat doslej obtoževali. Včasih me je kar sram, da sem Jugoslovian. Jaz pravim takole: eno življenje je več vredno kot sto politikov!"

Franc Serajnik iz Planike:

"Moje geslo je: rešite rudarje, vrzite vlado! Če je kdo lahko razočaran, potem smo lahko prav komunisti Zamerim Stipetu Suvarju, da ni šel med rudarje že prej, ko bi se morebiti dalo še kaj rešiti. Zdi se mi, da tudi razplet kosovske drame poteka po nekem scenariju, čigar ime pa se vsaj v vlogi scenarista ne omenja. Sprašujem se, ali je albanski narod res manj vreden kot katerikoli drugi. Poglejte Albance v Sloveniji - to so pridni in izjemno poslovni ljudje."

Olga Velikonja iz Planike:

"Ne znam si predstavljati, kaj se bo zgodilo, ko bo na Kosovu odjeknil prvi strel, ko bo v rudniku ugasnilo prvo življenje... Strah me je, za nas vse in za naše otroke. Jaz mislim takole: če ti ljudje ne bi bili tako zapostavljeni in v "drugem planu", verjetno ne bi zastavili svojih življenj."

Nenad Dabič iz Varnosti:

"Zalostno je, da mora zaradi dveh ali treh ljudi trpeti toliko rudarjev. V Planiki se je podpisalo zoper izredne razmere v državi veliko delavcev, tudi jaz - v protest zoper vsakršno uporabo nasilja in v podporo rudarjem, ki globoko v jami vztrajajo pri gladovni stavki. Sprašujem se tudi, zakaj rudarjev v jami ni obiskal srbski partijski voditelj."

Marija Kloar iz Kranja:

"Zdi se mi, da se kosovska drama ne bi tako zaostrila, če bi se oblast zaganila prej. Ne morem razumeti, da je nekaterim več do oblasti in do mehkih foteljev, kot do človeških življenj. Rudarje so razmere v pokrajini prignale že tako daleč, da ne morejo več razmišljati, razmišljati pa bi morali drugi, v prvi vrsti v partijskih vrhovih. Le kako si je mogoče razlagati, da se Suvar zdaj, ko so razmere v državi izjemno zaostrene, pogovarja z madžarskim politikom."

Frenk Čebulj iz Adergasa:

"Zadnji čas je, da v državi stopimo na demokratično pot - ne le z besedami, temveč tudi z dejanji. Od vsega, me je še najbolj strah državljanske vojne in tega, da "pogromaški val" ne bi pljusnil tudi na zahod države. Ugled Jugoslavije je na psu, mi pa bomo prihodnje leto prirideljivi srečanja nevrščenih. Kot da ne bi imeli dovolj drugega dela, dovolj drugih problemov!"

Marija Volčič iz Kranja:

"Ni me strah zase, ampak za otroke. Eden je v petem, eden v drugem razredu. Ko zadnje dni gledata na televizijem zaslonu posnetke s Kosova, obupane rudarje in številne protestnike, me sprašujeta: "Mami, ali bo pri nas vojna?" Kaj naj jima odgovorim? Kosovski otroci se mi še posebej smilijo. Toliko denarja smo tudi iz naše republike prispevali za nerazvite, tudi za Kosovo, potem pa na televiziji slišim izjavo matere, da nimajo denarja niti za sol. Človek se sprašuje, kam je šel ves ta denar, kako je bil porabljen..."

C. Zaplotnik
Slike: F. Perdan

Bodo na Golniku prisilili stavkati?

Stavkali bomo, ker naše delo ni plačano

Golnik, 27. februarja - Že na časnikarski konferenci v začetku tega meseca je zazvonil alarm: Univerzitetni inštitut za pljučne bolezni Golnik je v veliki izgubi, nelikviden, obremenjen s krediti, tako da je vprašljivo marčevsko izplačilo. Tedaj so napovedovali, da bo 14. marca stavka, če ne bodo uspeli zbrati dovolj denarja za plače.

Zaključni račun Golnika je pokazal rdeče številke, pričakovati je tudi, da 14. marca ne bodo mogli izplačati osebnih dohodkov, ker v banki zaradi velikega dolga najbrž ne bo moč njeti novega posojila. Mimo tega za tri mesece dolgujejo dobaviteljem, ki zato v kratkem utegnejo ustaviti svoje dobave. Ta dva razloga utegneta biti povod za stavko, ki jo tamkajšnji sindikat, če ne bo imel trdnega zagotovila, da denar za plače bo, na-

poveduje za izplačilni dan. Stavko naj bi kajpak po pravilih najvili teden dni prej, vodili pa tako, kot s stavkovnimi pravili velja sindikat in kot narekujejo etična načela zdravstvene stroke. Poudariti velja, da pri golniški stavki, če bo, ne gre izključno za nezadovoljstvo s plačami, temveč za to, da svojega dela bolnišnična sploh ne dobi plačana, kar odraža tudi ignorantski odnos vse družbe do zdravstvene dejavnosti.

Na današnjem sestanku, ko so o morebitni stavki govorili zlasti v sindikalnem krogu (povabili so predsednika medobčinskih sindikatov za Gorenjsko, predsednika konference sindikata v matični hiši - Kliničnem centru in predsednico republiškega odbora sindikata zdravstvenih delavcev), so se dogovorili, da do prihodnjega tedna zapišejo svoje zahteve in jih naslovijo na institucije, ki so v največji meri odgovorne za sedanj položaj te ustanove in vsega zdravstva, med drugim tudi slovenska skupščina, izvršni svet in komite za zdravstveno in socialno varstvo.

D. Ž.

Škofja Loka, Tržič, 24. februarja - V gosteh v Gorenjski predilnici v Škofji Loki in tržičkem Peku so se mudili predstavniki republiškega odbora sindikata tekstilnih in usnjarskih delavcev iz Hrvaške in naše republike. S sindikalnimi aktivisti obeh tovarn, občin in Gorenjske so se pogovarjali o poslovno in dohodkovno kritični situaciji v panogi. Resda so ocenili, da sta panogi v nezavidljivem položaju, vendar se niso ogreli za pobudo ene od srbskih tekstilnih tovarn, ki je pozivala h generalnemu štrajku.

- Foto: F. Perdan